Jaarstukken
Westervoort 2022

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**
Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1. Inleiding 5
2. Kerngegevens 9
Hoofdstuk 2 Jaarverslag **11**
0 Inleiding 11
1 Programma Bestuur 11
2 Programma Maatschappij 24
3 Programma Omgeving 40
Algemene dekkingsmiddelen 58
Verplichte indicatoren 59
Hoofdstuk 3 Paragrafen **61**
Paragraaf 1 Lokale heffingen 63
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 71
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 75
Paragraaf 4 Financiering 79
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 85
Paragraaf 6 Verbonden partijen 89
Paragraaf 7 Grondbeleid 97
Paragraaf 8 Openbaarheid Wet open overheid 102
Hoofdstuk 4 Jaarrekening **103**
4.1 Financieel beeld 104
4.2 Exploitatie 109
4.3 Balans **124**
4.3.1 Waarderingsgrondslagen 125
4.3.2 Balanspositie 129
4.3.3 Toelichting op de balanspositie 131
4.3.4 Overige balansonderdelen 143
5. Bijlagen **145**
5.1 SISA 147
5.2 Baten en lasten per taakveld 147
5.3 Geactiveerde kredieten 149
6. Controleverklaring en besluiten **151**
6.1 Controleverklaring 153
6.2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening 155

Samenvatting

In onderstaande tabellen is het resultaat en de ontwikkeling van de algemene reserve weergegeven.

Resultaat naar saldo per programma

Programma	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.,	Rekening 2022
P1 Bestuur	23.532	23.539	26.923	28.037
P2 Maatschappij	-19.471	-19.969	-22.149	-21.083
P3 Omgeving	-1.642	-2.069	-4.101	-4.080
Saldo per programma	2.419	1.501	673	2.874
Mutaties reserves	126	-107	1.594	1.574
Resultaat	**2.545**	**1.393**	**2.268**	**4.448**

Resultaat naar totaal baten en lasten per programma.

Programma	Rekening 2021		Begroting 2022 v.w.		Begroting 2022 n.w.		Rekening 2022	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
P1 Bestuur	32.087	-8.555	32.413	-8.874	36.125	-9.202	39.819	-11.782
P2 Maatschappij	7.605	-27.076	5.865	-25.834	5.774	-27.923	6.390	-27.473
P3 Omgeving	4.203	-5.845	3.616	-5.685	3.675	-7.776	4.311	-8.391
Totaal per programma	43.895	-41.476	41.894	-40.393	45.575	-44.901	50.520	-47.646
Mutaties reserves	1.099	-973	93	-200	2.118	-524	2.220	-646
Totaal baten en lasten	**44.994**	**42.449**	**41.986**	**-40.593**	**47.693**	**-45.425**	**52.740**	**-48.292**
Saldo	**2.545**		**1.393**		**2.268**		**4.448**	

Verloop begrotings- en rekeningresultaat

Nr.	Ontwikkeling resultaten	Bedrag
1.	Primitieve begroting 2022	1.393
2.	Begrotingswijzigingen	-255
3.	Voorjaarsnota 2022	-320
4.	Najaarsnota 2022	1.450
	Geraamd begrotingsresultaat	**2.268**
5.	Jaarstukken 2022	4.448
	Financieel verschil	**2.180**

Overzicht belangrijkste afwijkingen resultaat 2022 ten opzichte van de najaarsnota 2022

Programma/taakveld	Afwijking	Totaal programma
Programma 1 Bestuur		733
TV 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	97	
TV 0.7 Uitkering gemeentefonds	473	
TV 0.8 Overige baten en lasten	163	
Programma 2 Maatschappij		561
TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	219	
TV 5.7 Openbaar groen	77	
TV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	265	
Programma 3 Omgeving		178
TV 2.1 Verkeer en vervoer	137	
TV 7.3 Afval	-124	
TV 7.4 Milieubeheer	165	
Doorbelastingen over diverse programma's		97
Kapitaallasten	97	
Totaal belangrijkste afwijkingen		**1.569**
Overige afwijkingen		611

Verloop algemene reserve (geraamde resultaten worden voorlopig toegevoegd aan de algemene reserve)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand per 1 januari	1.808	-188	551	5.399	6.099	7.827
Toevoegingen:						
Resultaat voorgaand boekjaar	-2.576	2.546	4.448	200	1.228	1.972
Spaarprogramma		200	400	500	500	500
Herstelplan	584					
Onttrekkingen:						
Corona gerelateerde uitgaven	-4					
Onderzoek wegonderhoud		-7				
Storting in voorziening achterstallig onderhoud wegen		-2.000				
Stand per 31 december	**-188**	**551**	**5.399**	**6.099**	**7.827**	**10.299**

In dit overzicht is geen resultaatbestemming verwerkt.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1. Inleiding

1.1 Planning en controlcyclus

- De raad heeft op 5 juli 2021 de Voorjaarsnota 2021 en daarmee de kaders voor de begroting 2022 vastgesteld.
- De raad heeft op 8 november 2021 de begroting 2022 en daarmee het beleid en de bijbehorende middelen vastgesteld.
- De raad heeft op 19 december 2022 de najaarsnota 2022 vastgesteld.
- Het college legt in het 2e kwartaal van 2023 verantwoording af aan de raad over het begrotingsjaar 2022.

1.2 De gemeente Westervoort in het kort

Westervoort is een unieke gemeente, in vele opzichten. Qua oppervlakte de kleinste gemeente van Nederland en met een inwoneraantal van inmiddels boven 15.000 als sterk verstedelijkt te beschouwen, met ruim 2.100 inwoners/km2. Een gemeente met van oudsher een rijk verenigingsleven en veel gemeenschapszin. In de jaren ’80 werd Westervoort aangewezen als groeikern waardoor de bevolking snel is toegenomen. Er ontstond een andere balans tussen huur en koop dan in andere kleine gemeenten. Dit vertaalt zich in een gemêleerde samenstelling van de bevolking waarbij de betrokkenheid bij het dorp groot is (gebleven). Westervoort laat zich schetsen als een gemeente met grootstedelijke problematiek op dorpse schaal.

Westervoort vormt samen met de gemeenten Zevenaar, Duiven en Montferland de Liemers, die totaal bijna 84.000 inwoners telt.

1.3 Het bestuur van de gemeente Westervoort

1.3.1 Organisatieschema

Organisatieschema	Aantal
Gemeenteraad	17
Raadsgriffie	2
Commissies	2
College van burgemeester en wethouders	5

1.3.2 College van burgemeester en wethouders

In 2022 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaats gevonden. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen en formatiebesprekingen nadien, is er in de gemeente Westervoort een nieuwe coalitie gevormd. De coalitie bestaat uit CDA (5), VVD (3), D66 (2). Alle partijen leveren één wethouder voor het college van Burgemeester & Wethouders. Naast de drie wethouders bestaat het college uit de burgemeester (voorzitter van het college en voorzitter van de gemeenteraad) en de gemeentesecretaris (adviseur van het college en in hoedanigheid als adjunct directeur 1Stroom verantwoordelijk voor de organisatie).

Het college van B&W is het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college voert het beleid van de gemeente uit. De gemeenteraad stelt de kaders vast, neemt de besluiten over het beleid en controleert of het college het goed uitvoert.

1.3.3 Gemeenteraad
De gemeenteraad is het hoogste orgaan in een gemeente:
- de gemeenteraad bepaalt de hoofdlijnen van het beleid en ziet toe op de uitvoering daarvan door het college van B&W rekening houdend met signalen en informatie uit de samenleving
- de gemeenteraad stelt de begroting en jaarrekening vast en benoemt en ontslaat wethouders.

De gemeenteraad van Westervoort is samengesteld uit 17 raadsleden.

1.3.4 Bericht van het college
De jaarstukken 2022 is het eerste jaarverslag in de nieuwe coalitieperiode. In het jaar 2022 is doorgewerkt aan enkele ambities en opgaven die in voorgaande jaren reeds in gang gezet waren, zijn nieuwe ambities opgestart en is de gemeente geconfronteerd met nieuwe opgaven zoals de opvang voor Oekraïense vluchtelingen en het verstrekken van de energietoeslag. We zien dat er veel werk verzet is in 2022. Tegelijkertijd hebben we ook moeten constateren dat een aantal zaken nog geen uitvoering hebben kunnen krijgen in 2022. De voornaamste oorzaak hiervoor is gelegen in de uitdagingen in de arbeidsmarkt, de werkdruk binnen de organisatie als ook de werkdruk bij externe partijen waar we ook een grote mate van afhankelijkheid in kennen in onze uitvoering. We realiseren ons dat de arbeidsmarktproblematiek een factor is die ons grotendeels beïnvloed, intern en extern, in wat we wanneer kunnen realiseren. In 2022 zijn de gesprekken hierover ook in het DB en AB van 1Stroom nadrukkelijk gevoerd om wel gezamenlijk te blijven kiezen waar we de energie, menskracht en hetgeen we willen realiseren voor onze inwoners en ondernemers in Westervoort kunnen blijven inzetten. Dit heeft geresulteerd in de zogenoemde prioriteitendiscussie met betrekking tot de ontwikkelopgaven waar de gemeenteraad op 24 april jongstleden in een informatieve bijeenkomst ook in meegenomen is. Keuzes die gemaakt kunnen worden, zullen bij de Voorjaarsnota nader worden meegenomen.

In dit jaarverslag zien we dat naast een groot financieel overschot, deels veroorzaakt door externe ontwikkelingen (Rijksbijdrage), deels door het (nog) geen uitvoering of invulling kunnen geven aan werkzaamheden, veel bereikt is. Er is met vereende krachten veel bereikt. Niet alle werkzaamheden zijn altijd direct even zichtbaar; bijvoorbeeld wanneer we kijken naar een aantal zaken die in 2022 opgestart zijn, zoals de voorbereidingen rondom het opstellen van participatiebeleid en de participatieverordening of de voorbereidingen met betrekking tot de visie op de dienstverlening. Andere zaken hebben we als college ook samen met de gemeenteraad naar besluitvorming en realisatie kunnen leiden. Het realiseren van de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de oudbouw van het gemeentehuis bijvoorbeeld. Door een speciaal opgericht projectteam is binnen enkele maanden hard gewerkt aan het mogelijk maken van de opvang en het realiseren van de crisisnoodopvang voor Oekraïense vluchtelingen. Deze landelijke opgave die een grote verantwoordelijkheid legt op een ieder van ons, niet alleen qua maatschappelijke betrokkenheid als ook in het meedenken en realiseren van de regionale taakstelling, hebben we gezamenlijk vorm kunnen geven. Snelle afstemming tussen de organisatie, college en gemeenteraad heeft hierin een grote bijdrage geleverd waardoor de gemeente Westervoort haar verantwoordelijkheid in de regio en landelijk heeft kunnen nemen.

Terugkijkend op dit jaarverslag en het jaarrekeningresultaat zien we dat er een goede start gemaakt is met het herstel van de financiële positie van de gemeente Westervoort. Het is een broos herstel waarbij we nog steeds aandacht blijven vragen voor budget discipline. In 2022 hebben we zorgvuldig gewerkt aan de naleving van de afspraken uit het herstelplan en is doorgewerkt aan een steeds betere sturing op de financiën. Hoewel het financieel resultaat zeer positief is, blijft waakzaamheid en behoedzaam financieel beleid noodzakelijk. De positieve circulaires en (nog) niet uitgevoerde taken vormen een zeer groot deel van het positieve resultaat. Gezamenlijk blijven we daarom uitvoering geven aan het herstelplan, de opbouw van de algemene reserve en de opbouw van een gezond weerstandsvermogen om eventuele toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Het jaar 2022 heeft ons in alle maatschappelijke uitdagingen, zowel lokaal, landelijk als internationaal, laten zien dat tijden en gesternte snel kan veranderen.

Graag willen we ook, terugkijkend op 2022, enkele zaken specifiek benoemen waar al langer aan gewerkt werd maar die in 2022 echt van de grond gekomen zijn. Denk bijvoorbeeld aan Westervoort Noord, de ontwikkelingen bij De Nieuwhof en het centrumplan Wyborgh. Gezamenlijk met de gemeenteraad is Samen Sterk opgeleverd, zijn de acties die de afgelopen jaren ingezet zijn vanuit Samen Sterk geëvalueerd en besproken met de gemeenteraad. En is op basis van de goede resultaten van Samen Sterk een vervolg gemaakt met de verdere doorontwikkeling, transformatie, van het sociaal domein. Ook is er gewerkt aan de versterking van de regionale samenwerking, de bijdrage en inzet binnen de Groene Metropoolregio, besluitvorming met betrekking tot onder meer de Verstedelijkingsstrategie en de RES en is gewerkt aan het verstevigen van de Liemerse ambassade. Economie, vrije tijd en toerisme worden als pijlers verder vorm gegeven. Tevens hebben in 2022 op het gebied van ondermijning verschillende activiteiten hun beslag gekregen.

Aan alle kanten wordt hard doorgewerkt en dat resulteert in een positieve terugblik. Er liggen nog de nodige ambities voor de komende jaren om de plannen en projecten verder richting besluitvorming en uitvoering te brengen binnen een gezond financieel kader. Gezamenlijk is ook met de verdieping op het bestuurskracht onderzoek van BMC dat in 2022 verder vervolg gegeven is door de gemeenteraad de visie op een gezond zelfstandig gemeente Westervoort voor de toekomst opgepakt.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

1.4.1 Financiële positie

De financiële positie van de gemeente wordt mede door de positieve resultaten en het spaarprogramma steeds beter. Naar de toekomst toe zijn er wel aandachtspunten. Deze conclusie is de uitkomst van een analyse op de pijlers onder het financieel beleid, aangevuld met een analyse van wettelijk voorgeschreven financiële kengetallen. De structurele exploitatieruimte, de schuldquotes en het weerstandsvermogen bevinden zich allemaal in de categorie minst risicovol. Enige relativering is hierbij op zijn plaats. Het gepresenteerde beeld is een momentopname. Ook is de uitkomst van diverse kengetallen afhankelijk van de omvang van de baten. De baten zijn in 2022 aanzienlijk hoger door de steunpakketten van het Rijk (energietoeslag en Oekraïense opvang). Dit zorgt dat de kengetallen een gunstiger beeld laten zien dan verwacht. Voor de toekomst blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte en de oplopende schuldpositie. Naast de hoge inflatie is het risico van een economische recessie door de oorlog in de Oekraïne aanwezig. Ook de grote opgaven waar onze gemeente voor staat zoals duurzaamheid en woningbouw en de omvangrijke investeringen zullen een wissel trekken op de beschikbare structurele exploitatieruimte en de schuldpositie. Het is belangrijk om daar voldoende aandacht voor te hebben en te blijven houden. Een uitgebreidere toelichting op de financiële positie is opgenomen in de jaarrekening.

1.4.2 Resultaat 2022

Het resultaat 2022 bedraagt € 4.448.147 voordelig. Het resultaat is daarmee bijna € 2,2 miljoen hoger dan was voorzien bij de najaarsnota (budgetbeoordeling op 30 september 2022). Het resultaat 2022 heeft zich als volgt ontwikkeld:

Nr.	Ontwikkeling resultaten	Bedrag
1.	Primitieve begroting 2022	1.393
2.	Begrotingswijzigingen	-255
3.	Voorjaarsnota 2022	-320
4.	Najaarsnota 2022	1.450
	Geraamd begrotingsresultaat	**2.268**
5.	Jaarstukken 2022	4.448
	Financieel verschil	**2.180**

Het college is niet gelukkig met het financiële verschil tussen het geraamd begrotingsresultaat bij de najaarsnota en het resultaat bij de jaarrekening. Het aanzienlijke verschil bij de jaarrekening vraagt in de nabije toekomst om een nog strakkere monitoring van de (risico)budgetten en een extra inspanning om het specifieke karakter van de financiële regelgeving van gemeenten goed voor het voetlicht te brengen. Verschillen van deze omvang dienen in het vervolg voorkomen te worden.

1.4.3 Toelichting verschillen
Een inhoudelijke toelichting van de afwijkingen tussen het geraamd begrotingsresultaat (vastgestelde begroting) en het resultaat vindt u in hoofdstuk 2 en 4. De belangrijkste afwijkingen zijn per programma en taakveld hieronder weergegeven. Ook is de reden vermeld waarom deze verschillen niet bij de najaarsnota in beeld waren.

TV 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden € 97.000 (V)
De uitkering van de brandschade aan het Dorpsplein valt € 97.000 hoger uit door de gecompenseerde BTW. Dit voordeel was te voorzien.

TV 0.7 Uitkering gemeentefonds € 473.000 (V)
In december 2022 is de decembercirculaire van het Rijk gepubliceerd. Dit leverde een voordeel op van € 473.000. In dit voordeel is het voorschot energietoeslag 2023 begrepen voor een bedrag van € 313.000. Dit bedrag zal in de resultaatbestemming worden opgenomen. Het totale voordeel kon niet worden voorzien.

TV 0.8 Overige baten en lasten € 163.000 (V)
Door de hogere exploitatiekosten en inhuur personeel zorgt de crisisopvang Oekraïense vluchtelingen voor een nadeel van € 64.000. De suppletie BTW/BCF over de jaren 2019 tot en met 2021 bedraagt € 227.000. Dit voordeel was niet te voorzien.

TV 2.1 Verkeer en vervoer € 137.000 (V)
Het voordeel op dit taakveld is voornamelijk ontstaan door minder uitgevoerd onderhoud, uitstel van projecten en opbrengsten inzake aanleg glasvezel (€ 47.000 V). De uitgestelde projecten worden in de budgetoverheveling meegenomen (€ 39.000). Dit voordeel was niet te voorzien.

TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 219.000 (V)
Het voordeel is voornamelijk behaald op het budget peuterspeelzalen doordat veel kosten (ook over de periode 2019-2021) ondergebracht kunnen worden op het onderwijsachterstandenbeleid. Dit voordeel is bekend geworden na de opmaak van de Najaarsnota. Een bedrag van € 164.000 wordt middels de resultaatbestemming in de reserve gestort.

TV 5.7 Openbaar groen € 77.000 (V)
Het onderhoud door derden en boomonderhoud is lager uitgevallen door het niet benutten van de vrije ruimte in het onderhoudsbestek, uitstel van projecten en geen onvoorziene onderhoud. Het dunnen van de bomenlaan € 15.000 wordt in de budgetoverheveling naar 2023 opgenomen. De opstalrecht PoP huisjes geeft jaarlijks een opbrengst van € 13.000. Het voordeel was niet te voorzien.

TV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ € 265.000 (V)
De uitgaven voor dit onderdeel zijn ondanks de prijsstijging van de tarieven lager uitgevallen als gevolg van het dalende aantal cliënten in groepsbegeleiding en de daling van het gemiddeld aantal uren per week voor huishoudelijke ondersteuning. Hier is via het dashboard Sociaal Domein over het 4e kwartaal 2022 al melding van gemaakt. Het voordeel in het 3e kwartaal 2022 was van een veel lager niveau en is in de Najaarsnota 2022 niet aangepast.

TV 7.3 Afval € -124.000 (N)
De opbrengst afvalstoffenheffing is € -96.000 (N) lager uitgevallen. De kosten van verwerking en het afvalaanbiedstation zijn als gevolg van minder bezoekers en minder afval (€ 223.000 V) lager uitgevallen. Het saldo van afval is ten gunste van de voorziening afvalinzameling gebracht (€ -251.000 N). Dit nadeel was niet voorzien bij de Najaarsnota.

TV 7.4 Milieubeheer € 93.000 (V)
De kosten van het werkpakket ODRA is lager uitgevallen (€ 30.000 V). De overdracht bodemtaken is uitgesteld (€ 14.000 V). De kosten voor circulaire economie zijn € 45.000 (V) lager uitgevallen.

Kapitaallasten € 97.000 (V)
Nog niet alle geplande investeringen zijn gerealiseerd. Dit zorgt voor een voordeel op afschrijvingen van € 96.000 en op rente van € 1.000. Dit voordeel is te voorzien.

1.5 Voorstel resultaatbestemming

Resultaat 2022	**Bedrag**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.874
Reeds bestemd resultaat	1.574
Gerealiseerd resultaat	**4.448**
Voorstel resultaatbestemming 2022	
Algemene reserve	3.360
Bestemmingsreserves:	
Bestuurskrachtmeting	67
Onderzoek Westervoort Noord	282
Energietoeslag 2023	313
Klimaatakkoord	165
Onderwijsachterstanden	164
Budgetoverhevelingen	97
Resultaatbestemming	**4.448**

2. Kerngegevens

Sociale structuur	1 januari 2022	1 januari 2023
Inwoners:		
- < 20 jaar	3.034	3.080
- van 20 - 64 jaar	8.660	8.659
- van 65 jaar en ouder	3.259	3.375
Totaal	**14.953**	**15.114**
Bijstandsgerechtigden:		
- IOAW	27	
- IOAZ	1	
- BBZ	2	
- WWB	329	
Totaal	**360**	

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	784	784
Binnenwater (in ha)	81	81
Land (in ha)	703	703
Woonruimten	6.778	6.760

Financiële structuur (in €)	Jaarrekening 2021		Jaarrekening 2022	
	Totaal	**per inwoner**	**Totaal**	**per inwoner**
Gewone uitgaven/inkomsten (excl. mutatie reserves)	43.895.095	2.936	47.647.032	3.153
Opbrengsten belastingen/retributies:				
- OZB	3.112.951	208	3.408.140	225
- Hondenbelasting	112.187	8	125.890	8
- Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	1.583.337	106	1.406.629	93
- Rioolheffing	1.611.908	108	1.532.768	101
- Precariobelasting	138.800	9	0	0
- Marktgelden	6.497	0,4	2.474	0,2
- Lijkbezorgingsrechten	50.859	3	48.489	3
- Leges Omgevingsvergunningen	191.152	13	149.567	10
- Overige leges	244.900	16	251.433	17
Algemene Uitkering Gemeentefonds (incl. soc. domein)	27.445.273	1.835	31.507.765	2.085

Hoofdstuk 2 Jaarverslag

Programma 1	Bestuur (incl. algemene dekkingsmiddelen)
Programma 2	Maatschappij
Programma 3	Omgeving
	Algemene dekkingsmiddelen

0 Inleiding

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De programma-verantwoording is onderverdeeld in drie programma's.

Programma's

De drie programma's zijn een vast onderdeel van de jaarstukken. Een programma is een samenhangende verzameling van activiteiten. Deze worden uitgevoerd om de beoogde bestuurlijke doelen binnen het programma te realiseren.

Ieder (deel)programma is als volgt opgebouwd:
1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan?
3. Wat heeft het ons gekost?
4. Wie hadden we daarbij nodig?
5. Indicatoren

Paragrafen

De paragrafen vormen een belangrijke informatiebron en beogen een "dwarsdoorsnede" van de programma's te geven. Het doel van de paragrafen is om informatie die voorheen op meerdere plekken stond bijeen te brengen. Hierdoor is het mogelijk om beter inzicht en overzicht te krijgen in deze onderwerpen. De raad heeft hiermee een extra instrument in handen om beleidskaders vast te stellen en de uitvoering te kunnen controleren.

Leeswijzer

Bedragen
Alle bedragen in tabellen zijn in € 1.000. Bedragen in teksten in €.
Een + betekent een baat, voordeel of vermeerdering (toevoeging).
Een - betekent een last, nadeel of vermindering (onttrekking).

1 Programma Bestuur

1.1 Wat hebben we bereikt

Programmadoel

Wij zijn een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief.

Toelichting
De gemeente faciliteert inwoners, wijken, ondernemers en organisaties om elkaar te helpen en initiatieven verder te brengen en mogelijk te maken. Hiermee verschuift het accent van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’. De gemeente zorgt er voor dat er een basisniveau is en een vangnet

voor hen die er niet zelf of samen uitkomen. Randvoorwaarde is continue bewustwording en bevordering dat de samenleving zelf het initiatief kan en mag nemen. De gemeente stelt zich hierbij regelmatig op als partner en staat daarmee midden in de samenleving. Wat daarnaast bijdraagt is een prettig/positief gevoel van veiligheid in de eigen omgeving. Dit gevoel is er grotendeels al. Wij willen bevorderen dat dit positieve veiligheidsklimaat voor inwoners en ondernemers in Westervoort vastgehouden wordt en daar waar nodig verbeterd wordt. Hiervoor dragen we samen de verantwoordelijkheid. Als gemeente versterken we de preventie en pro-activiteit.

Het werken aan een veilige gemeente is van oudsher een overheidstaak. Naast beleid en uitvoering op de wettelijke veiligheidstaken zijn ook initiatieven van inwoners van belang. In onze dienstverlening zien we dit ook terug. De behoefte en de vraag van de klant staat centraal als het gaat om de inrichting van de dienstverlening. Dit betekent een integrale benadering van de dienstverlening en eenduidige en kwalitatief hoogwaardige klantcontacten.

Hoofddoelen
Wij willen dit bereiken door te werken aan:
A. Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is.
B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.
C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening.
D. Een organisatie die invulling geeft aan het programmadoel

Externe ontwikkelingen
- Diverse wet- & regelgeving, zoals de "Wet Open overheid", de “Wet modernisering elektronisch bestuur”, de “Wet digitale overheid” en het “Besluit digitale toegankelijkheid” nopen tot het voortdurend uitbreiden en vernieuwen van de digitale mogelijkheden en toepassingen voor inwoners. Het is niet de vraag of maar hoe de gemeente hierbij aan moet haken. We zorgen ervoor dat we zoveel mogelijk aanhaken bij landelijke ontwikkelingen en mogelijkheden.

- Het experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie is een ontwikkeling die vanuit de rijksoverheid en de provincie gestimuleerd wordt. Er worden veel ondersteuningsprogramma's aan gemeenten aangeboden.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben bij de hoofddoelen 5 speerpunten geformuleerd, te weten:
1. Groene Metropoolregio
2. Aanpak ondermijning
3. Verbinding tussen zorg en veiligheid
4. Modernisering van de dienstverlening
5. Organisatie 1Stroom.

Hieronder werken we de speerpunten uit.

A. “Krachtige overheid”: Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is

	Westervoort	Stedelijkheidsklasse: matig stedelijk
relatie inwoner-gemeente	6,0	5,9

%(helemaal) mee eens	Westervoort	Stedelijkheidsklasse: matig stedelijk
De gemeente luistert naar de mening van haar inwoners (WSJG 26)	28%	30%
De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen (WSJG 27)	34%	36%
Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren (WSJG 28)	33%	36%

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers

	Westervoort uit Veiligheidsmonitor 2022	Westervoort uit Veiligheidsmonitor 2020
Veiligheidsbeleving (cijfer op schaal van 1-10)	7,0	7,1
Meldingsbereidheid ondermijning	66%	66%
Mate waarin inwoners van mening zijn dat de gemeente de buurt voldoende betrekt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid	25%	21%
	Politiecijfers 2022	**Politiecijfers 2020**
Geweldsmisdrijven	24	40
Woninginbraken	15	16
Vernielingen	51	66
Aantal meldingen overlast van personen	40	67

Dit zijn de speerpunten:

B.1	Gemeenschappelijk Orgaan Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
Doel	Het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en voor haar deelnemers.
Toelichting	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.
Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is op alle opgaven van de Opgave-agenda ingetekend en is er aan diverse speerpunten actief bestuurlijk dan wel ambtelijk deelgenomen. 2022 stond ook in het teken van de verkiezingen en wisseling als het gaat om deelname aan de Regionale Agendacommissie door raadsleden en binnen de diverse Bestuurlijke opgaveteams als speerpunteigenaar dan wel in een andere betrokkenheid. In 2023/2024 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij duidelijk moet worden welke opbrengst er is aan deelname aan de opgaven. Er zijn ook diverse regionale bijeenkomsten geweest waarbij college en raad betrokken zijn bij de voortgang en afstemming binnen de Groene Metropoolregio. Een van de meest in het oog springende resultaten is de opevering van de Woondeal 2.0. die verder zijn lokale uitwerking krijgt.

B.2	Aanpak Ondermijning
Doel	Het voorkomen en terugdringen van ondermijnende criminaliteit.

B.2	Aanpak Ondermijning
Toelichting	De aanpak van ondermijning is een speerpunt in ons integraal veiligheidsbeleid. Ondermijning is een nog steeds groeiend probleem en de bestuurlijke aandacht is hoog. Belangrijke onderdelen in onze aanpak zijn het vergroten van de bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners, ondernemers en personeel van de gemeente en haar veiligheidspartners, het uitvoeren van integrale controles en het gericht onderzoeken van signalen. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn hennep/drugs, mensenhandel, zorgfraude en witwassen.
Bereikt/niet bereikt	• Op sociale media en in de Westervoort Post is voorlichting gegeven over ondermijning gericht op bewustwording en meldingsbereidheid. • Het eigen personeel heeft gerichte educatie gehad in een drugscontainer. • Op het Candea College is voorlichting gegeven aan leerlingen vanuit het programma #LeerlingAlert • Er zijn integrale controles uitgevoerd op bedrijventerreinen, bij garageboxen en met het prostitutiecontroleteam. • De burgemeester heeft één pand gesloten in verband met illegale prostitutie. • Er is één hennepkwekerij aangetroffen zonder planten. De woningcorporatie heeft de huur van de bewoner opgezegd. • De aanpak tegen mensenhandel is in concept opgesteld en zal begin 2023 vastgesteld worden. Het streven was om dat voor 1 januari 2023 vastgesteld te hebben. Dat is helaas net niet gelukt. • Met de gemeente Arnhem is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten, waarin is geregeld dat Arnhem voor de drie Liemerse gemeenten een toezichthouder zorgfraude gaat leveren. Deze start op 1 maart 2023.

B.3	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Doel	Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur.
Toelichting	Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid wordt steeds belangrijker, nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. Er spelen diverse onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Voorbeelden zijn: de aanpak van personen met verward gedrag, personen die ernstige woonoverlast veroorzaken in hun buurt of jongeren die vanwege een instabiele thuissituatie afglijden naar criminaliteit of radicaliseren. In de loop der tijd zullen zich steeds nieuwe knelpunten en doelgroepen manifesteren. Zorg en veiligheid sluit nu nog niet altijd goed op elkaar aan. Het vormgeven van een toekomstbestendige lokale zorg- en veiligheidsstructuur is daarom een speerpunt voor de komende jaren.

B.3	Verbinding tussen zorg en veiligheid
Bereikt/niet bereikt	• De samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners verloopt over het algemeen steeds beter. Door in te zetten op specialisme wordt er steeds beter samengewerkt en zijn werkprocessen uitgewerkt. Denk bij de specialismen aan de binnen het sociaal domein aangestelde aandachtsfunctionarissen Zorg & overlast, de beleidsmedewerker Sociaal Domein en de OOV-er Zorg & veiligheid. Het gedachtegoed van de AVE-methode (= aanpak voorkoming escalatie) die in 2021 en 2022 is uitgewerkt, helpt goed als kapstok hierbij. • In 2022 lag de nadruk op de aanpak van overlastgevende jeugd(groepen). Er is een convenant afgesloten tussen gemeenten, politie, openbaar ministerie en jongerenwerk voor het uitwisselen van gegevens. Een werkproces is ingericht met speciale (pré) weegtafels waar signalen over jongeren worden gedeeld en thema's, incidenten en locaties worden besproken, om daar vervolgens een gezamenlijke aanpak op te maken. In het kader van de aanpak is voor 2023 extra formatie toegekend voor regievoering, jongerenwerk en jeugdboa. Het aantal meldingen van jeugdoverlast is over 2022 meer dan gehalveerd ten opzichte van de twee (corona)jaren ervoor. • De doorontwikkeling van de aanpak van personen met verward/onbegrepen gedrag werpt zijn vruchten af door de komst van de aandachtsfunctionarissen Zorg & overlast en het convenant (in 2021). Terwijl het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag landelijk toeneemt, neemt het bij ons af: van 57 in 2021 naar 40 in 2022. • In het kader van schoolveiligheid en gedrag van schoolgaande jongeren op straat, is de samenwerking tussen voortgezet onderwijs, politie en gemeente geïntensiveerd. Er is een aantal nieuwe werkafspraken gemaakt die in 2023 verder worden uitgewerkt. • Er is een start gemaakt met een integrale aanpak van woonoverlast.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners

Dit zijn de speerpunten:

C.1	Modernisering van de dienstverlening
Doel	Zoveel mogelijk uitbreiden van de digitale dienstverlening en optimaliseren van de digitale toegankelijkheid van gemeentelijke producten en diensten.

C.1	Modernisering van de dienstverlening
Toelichting	In de periode vanaf 2021 zullen we aandacht blijven houden voor het moderniseren van de dienstverlening. Dit is een continue proces, waarin we zoveel mogelijk aansluiten bij landelijke ontwikkelingen en trends in de samenleving, binnen de mogelijkheden die er zijn. Bij de inrichting van onze dienstverlening stellen we onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal. We proberen daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten op de leefwereld van onze klanten (mensgerichte systemen & processen). Bij de verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening hanteren we de volgende 5 uitgangspunten: • Digitaliseren daar waar het zinvol is • Toegankelijkheid • Integraliteit • Flexibiliteit • Betrouwbaarheid & Transparantie De grote verscheidenheid aan beschikbare ICT-oplossingen – zowel landelijk via MijnOverheid, als via de verschillende leveranciers van backofficeapplicaties en via de gemeentelijke website – vraagt om strategische keuzes. De Liemerse i-Visie en i-Strategie bieden handvatten om daarin robuuste en toekomstbestendige keuzes te kunnen maken. We houden ook aandacht voor de niet geringe groep inwoners/klanten die niet of minder zelfredzaam is, evenals de groep digibeten en laaggeletterden. We zorgen dat ook voor deze doelgroepen de gemeentelijke producten en diensten goed toegankelijk zijn, zowel digitaal als analoog. Waarbij we ook blijven investeren in de kwaliteit van het persoonlijk klantcontact. In 2020 zijn we als gemeente aangesloten bij de Cooperatieve vereniging Dimpact. Daarmee is een belangrijke stap gezet in het samen organiseren, waarmee we kostenefficiëntie, standaardisatie en ontwikkeling van gemeenschappelijke, op elkaar aangesloten digitale werkprocessen en voorzieningen mogelijk maken. Vanuit deze samenwerking wordt in 2021 een nieuwe gemeentelijke website ontwikkeld en live gebracht.
Bereikt/niet bereikt	Medio 2022 is de gemeentelijke hoofdwebsite vernieuwd. Met een nieuwe vormgeving en indeling waardoor informatie beter vindbaar is. Ook zijn teksten herschreven en zijn de meeste digitaal ontoegankelijke pdf-formulieren omgezet in (digitaal toegankelijke) e-formulieren, webcontent of van de website verwijderd. Het Liemers klantpanel is actief betrokken bij het project ten behoeve van de leesbaarheid en gebruikersvriendelijkheid van de website. In 2022 is ook gebouwd aan een nieuwe oplossing voor de e-formulieren. Deze zal medio 2023 in gebruik genomen worden. In 2022 zijn binnen de huidige formulierenoplossing geen nieuwe formulieren gebouwd, behoudens de e-formulieren die zijn gemaakt ter vervanging van ontoegankelijke pdf-formulieren. Per saldo is er in 2022 een afname van het aantal actieve e-formulieren op de gemeentelijke website door wijziging van processen en de overstap naar het e-dienstenportaal Burgerzaken van Centric. Het aantal actieve e-formulieren op de website per 31-12-2022 is 79 (tegenover 85 per 21-12-2021).

Indicatoren

	Westervoort	Nederland	Bron

Waardering van klanten voor de kwaliteit van onze dienstverlening - directe dienstverlening - digitale dienstverlening	6,83 (6,67 peiling 2016) 7,04 (6,65 peiling 2016)	6,79 6,95	WSJG Burgerpeiling 2019 Burgerpeiling 2019
Aantal producten dat volledig digitaal te verkrijgen is	Stand per 31-12-2022: 79 3	Stand per 31-12-2021 85	Gemeentelijke website Aantal volledig invulbare digitale webformulieren Aantal e-diensten Burgerzaken

D. Een organisatie die invulling geeft aan het programmadoel

% (helemaal) mee eens	**Westervoort**	**Stedelijkheidsklasse**: **matig stedelijk**	**Bron**
De mate waarin inwoners van mening zijn dat de gemeente doet wat ze zegt	30%	28%	WSJG

Dit zijn de speerpunten:

D.1	**Organisatie 1Stroom**
Doel	Doorontwikkeling van 1Stroom
Toelichting	In 2018 is 1Stroom, de ambtelijke werkorganisatie van de gemeenten Duiven en Westervoort, gestart, met als missie/visie: Een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving. Op basis van de missie, visie en besturingsfilosofie is er binnen 1Stroom de afgelopen jaren hard gewerkt aan een goed functionerende organisatie. In 2020 is duidelijk geworden dat een aantal punten verbetering behoefde om de stip op de horizon ‘een veerkrachtige organisatie middenin een vitale samenleving’ te bereiken. Daarom is in 2020-2021 besloten een volgende stap te doen in de ontwikkeling van 1Stroom en is een veranderstrategie gekozen. De eerste stap in deze veranderstrategie was de aanpassing van de structuur en sturing binnen de organisatie. Deze aanpassing is per 1 september 2021 doorgevoerd. Op basis hiervan wordt de komende periode verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de cultuur en de ontwikkeling van medewerkers. De leidraad voor deze ontwikkeling is de strategische agenda en het strategische HR-beleid. 1Stroom is de partner van de gemeentebesturen bij het realiseren van hun doelen.

D.1	Organisatie 1Stroom
Bereikt/niet-bereikt	*Bestuurlijk-ambtelijke samenwerking* De gemeenteraadsverkiezingen in 2022 waren voor 1Stroom een natuurlijk moment om de bestuurlijk-ambtelijke samenwerking een impuls te geven. In dat kader heeft 1Stroom een overdrachtsdocument opgesteld voor beide gemeenteraden om de nieuwe raadsleden op de hoogte te brengen van de belangrijke onderwerpen die in de gemeenten spelen. Ook is een inwerkprogramma voor de nieuwe colleges samengesteld, waar inhoudelijk uitvoering aan is gegeven. Daarbij is ingezet op het kennis maken met elkaar. Op een kennismakingsbijeenkomst met de nieuwe raden hebben de afdelingen gepresenteerd welke werkzaamheden op hun afdelingen verricht worden. De nieuwe colleges hebben zich via een introductiefilmpje voorgesteld aan de medewerkers van 1Stroom en heeft een nadere kennismaking tussen de colleges en 1Stroom plaatsgevonden tijdens een 'Collegetour'. In 2022 heeft een 3e groep medewerkers het traject Versterken Adviseurs afgerond waarin de focus ligt op het verder professionaliseren van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel. Ook zijn in 2022 trainingen gegeven aan (voornamelijk nieuwe) medewerkers in het schrijven van bestuurlijke college- en raadsvoorstellen. *Leren en ontwikkelen* 1Stroom investeert in de professionele groei van haar medewerkers naar persoonlijk leiderschap en vakmanschap, zodat zij kunnen voldoen aan wat er van hen verwacht wordt in hun veranderende rol. Er is een online leerplatform beschikbaar voor medewerkers, de 1StroomAcademie. Ook in 2022 vonden steeds meer medewerkers hun weg naar de 1StroomAcademie. In 2022 is met name ingezet in afdelingsontwikkeling en in het verbeteren van het besluitvormingsproces, denk hierbij aan het zaakgericht werken en het opstellen en schrijven van bestuurlijke voorstellen. Ook zijn er twee masterclasses georganiseerd, over werkgeluk en dienstverlening. De beoogde leergang participatie is doorgeschoven naar 2023 omdat het visietraject meer tijd nodig had. *Arbeidsmarktstrategie* Net als iedere (ambtelijke) organisatie, staat 1Stroom voor dezelfde uitdagingen in relatie tot de krapte op de arbeidsmarkt. In 2022 waren er 55 vacatures waarvan 88% is ingevuld. 1Stroom zet actief in op arbeidsmarktcommunicatie. Zo is in 2022 o.a. het proces van werving en selectie versneld en worden social media kanalen vaker en gerichter ingezet. Met een deel van het rekeningoverschot 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor het opzetten van traineeships. In 2022 zijn diverse mogelijkheden onderzocht om de inrichting van traineeships vorm te geven. Medio 2023 wordt een concreet voorstel voor de inrichting ter besluitvorming voorgelegd binnen 1Stroom. *Financieel resultaat* Het jaar 2022 sluit voor 1Stroom af met een positief resultaat van € 543.000.

Indicatoren	Westervoort	Duiven
Waardering uit de rondetafelgesprekken met ondernemers.	6	7

1.3 Wat heeft het ons gekost?

Totaal programma Bestuur naar baten en lasten

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Lasten	-8.555	-8.874	-9.202	-11.782	-2.580

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Baten	32.087	32.413	36.125	39.819	3.694
Gerealiseerde totaal saldo	**23.532**	**23.539**	**26.923**	**28.037**	**1.114**
Resultaatbestemming	-518	-180	1.765	1.774	9
Gerealiseerde resultaat	**23.014**	**23.359**	**28.688**	**29.811**	**1.123**

Totaal saldo programma Bestuur per taakveld/product:

Saldo per taakveld/product	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w	Rekening 2022	Afwijking
0.1 Bestuur	-1.376	-1.296	-1.323	-1.361	-38
0.2 Burgerzaken	-68	-139	-148	-130	18
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-92	-146	-78	105	183
0.4 Overhead	-4.571	-4.986	-4.848	-4.255	593
0.5 Treasury	188	125	142	112	-30
0.61 OZB woningen	2.477	2.668	2.739	2.792	53
0.62 OZB niet-woningen	449	482	482	443	-39
0.64 Belastingen overig	229	104	104	-130	-234
0.7 Gemeentefonds	27.445	28.069	31.035	31.508	473
0.8 Overige baten en lasten	-44	-203	17	101	84
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-891	-883	-884	-855	29
1.2 Openbare orde en veiligheid	-213	-256	-315	-293	22
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-518	-180	1.765	1.774	9
Totaal	**23.014**	**23.359**	**28.688**	**29.811**	**1.123**

Op afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2022 n.w. - rekening 2022) wordt een toelichting gegeven.

TV 0.1 Bestuur	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-1.852	-1.911	-59
Baten	529	550	21
Gerealiseerd resultaat	**-1.323**	**-1.361**	**-38**

Toelichting lasten:
- De accountantskosten vallen € 29.000 (V) lager uit door een beter verloop van het controleproces
- Hoger doorbelaste kosten van 1Stroom € -81.000 (N)
- Overige afwijkingen € -7.000 (N)

TV 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-607	-936	-329
Baten	529	1.041	512
Gerealiseerd resultaat	**-78**	**105**	**182**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelaste kosten van 1Stroom € 112.000 (V)
- De brandschade aan het Dorpsplein 115 is € -367.000 (N)

- Aan het Jongerencentrum Creon is voor € -68.000 (N) noodzakelijk onderhoud uitgevoerd
- Overige afwijkingen € -6.000 (N)

Toelichting baten:
- De uitkering brandschade aan het Dorpsplein is inclusief gecompenseerde BTW € 464.000 (V)
- Overige afwijkingen € 48.000 (V)

TV 0.4 Overhead	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-5.008	-5.442	-434
Baten	160	1.188	1.028
Gerealiseerd resultaat	**-4.848**	**-4.254**	**594**

Toelichting lasten/baten:
- De doorbelasting van de personele kosten, huisvesting en automatisering is € 594.000 (V) lager uitgevallen.

TV 0.61 OZB woningen	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-137	-85	53
Baten	2.876	2.876	0
Gerealiseerd resultaat	**2.739**	**2.792**	**53**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelaste kosten van 1Stroom € 48.000 (V)
- Overige afwijkingen € 5.000 (V)

TV 0.62 OZB niet-woningen	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-65	-92	-27
Baten	547	536	-11
Gerealiseerd resultaat	**482**	**443**	**-39**

Toelichting lasten:
- Hogere doorbelaste kosten van 1Stroom € -37.000 (N)
- Overige afwijkingen € 10.000 (V)

TV 0.64 Belasting overig	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-31	-256	-225
Baten	135	126	-9
Gerealiseerd resultaat	**104**	**-130**	**-234**

Toelichting lasten:
- Hogere doorbelaste kosten van 1Stroom € -227.000 (N)
- Overige afwijkingen € 2.000 (V)

TV 0.7 Gemeentefonds	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	0	0	0

TV 0.7 Gemeentefonds	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Baten	31.035	31.508	473
Gerealiseerd resultaat	**31.035**	**31.508**	**473**

Toelichting baten:
De december-circulaire 2022 valt voor € 473.000 (V) hoger uit als gevolg van:
- Aanpassing maatstaven en uitkeringsfactor: € 59.000 (V)
- Voorschot energietoeslag 2023: € 313.000 (V)
- Decentralisatie- en integratie-uitkeringen: € 33.000 (V)
- Uitkering 2020: € 29.000 (V)
- Uitkering 2021: € 39.000 (V)

TV 0.8 Overige baten en lasten	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	17	-1.544	-1.561
Baten	0	1.645	1.645
Gerealiseerd resultaat	**17**	**101**	**84**

Toelichting lasten:
- De kosten voor opvang Oekraïnse vluchtelingen is € -1.482.000 (N)
- Hogere doorbelaste kosten van 1Stroom € -63.000 (N)
- Overige afwijkingen € -16.000 (N)

Toelichting baten:
- Voor de opvang van Oekraïnse vluchtelingen is een rijksvergoeding ontvangen van € 1.418.000 (V)
- Suppletie BTW/BCF over de periode 2019-2021 € 227.000 (V)

TV 0.10 Mutaties reserves	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-255	-300	-45
Baten	2.020	2.074	54
Gerealiseerd resultaat	**1.765**	**1.774**	**9**

Mutaties:
- Incidentele storting in bestemmingsreserve Wet open overheid € -66.000
- Incidentele storting in bestemmingsreserve onderhoud gebouwen € -34.000
- Incidentele storting spaarprogramma in de algemene reserve € -200.000
- Incidentele onttrekking uit de bestemmmingsreserve onderhoud gebouwen € 74.000
- Incidentele onttrekking uit de algemene reserve vanwege resultaatbestemming 2021 € 2.000.000

1.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Samenwerking de Liemers
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.

Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken met betrekking tot sociale dienst, ICT en inkoop.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op verschillende niveaus waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2022	De SDL (Samenwerking de Liemers) is voor de gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar een uitvoeringsorganisatie. Hieronder zijn een aantal onderdelen weergegeven waaraan de SDL heeft gewerkt. De gemeente Duiven speelt hierin voor een ondersteunende en faciliterende rol als het gaat om de ambtelijke ondersteuning. De Samenwerking de Liemers kent een eigen verantwoording in een jaarrekening. In 2022 is verder uitvoering gegeven aan de (nieuwe) bestuurlijke opdracht van de RSD. Er is gewerkt aan het administratief terugvorderen van de bedrijfskredieten, die zijn verstrekt in het kader van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in 2020 en 2021. Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Inburgeringswet van kracht. De gemeenten voeren hierop de regie en de RSD zal op onderdelen ook werkzaamheden verrichten. De RID heeft onder andere het huidige contract voor de applicatie (Suite 4 Sociaal Domein) waarin de uitvoering van de aanvragen voor Werk en Inkomen worden vastgelegd vervangen, deze moest voor 1 januari 2023 vervangen worden. De gemeenten hebben de SDL een bezuinigingsopdracht opgelegd. In de bedrijfsvoering wordt elke keer beoordeeld hoe en waar een bezuiniging kan plaatsvinden: • De rechtmatigheidsverklaring vergt de nodige extra werkzaamheden. De SDL tracht deze werkzaamheden binnen de huidige formatie op te vangen/in te richten; • De SDL is bezig met het opstellen van een hybride kantoorconcept. De verwachting is dat hierdoor minder kantoorruimte nodig is voor de RID en de RSD. De directie SDL is mogelijkheden aan het verkennen op welke wijze er op huisvestingskosten bezuinigd kan worden. Ten slotte is een start gemaakt met de noodzakelijke wijzigingen in kaart te brengen in het kader van de gewijzigde wet Gemeenschappelijke regeling. Dit moet uiteindelijk in 2023 zich door vertalen in het aanbieden van een gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

	1Stroom
Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van de door de gemeenten Duiven en Westervoort overgedragen of gemandateerde taken.

Taak	1Stroom verricht alle gemeentelijke taken voor zover deze niet op grond van de wet of op grond van andere bindende afspraken bij derden berusten. De uitvoering bevat in ieder geval: a. beleidsontwikkeling en beleidsvoorbereiding; b. uitvoering van vastgesteld beleid; c. toezicht op aan derden uitbesteed werk, d. handhaving van de hiervoor genoemde uitvoering; e. het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen voor zover het openbaar lichaam hiertoe bevoegd is dan wel hiervoor is gemachtigd. f. het verrichten van feitelijke handelingen; g. het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, archivering, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvestinginkoop en aanbesteding van opdrachten;
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling is de bevoegdheid van de beide individuele gemeenten. De uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door 1Stroom opgepakt. Afstemming in deze is georganiseerd middels periodieke overleggen op bestuurlijk niveau waarin afstemming met elkaar wordt gezocht.
Resultaat in 2021	Het resultaat 2022 van 1Stroom was € 543.000 positief. Het resultaat vloeit terug naar de gemeenten Duiven en Westervoort.

	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)
Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Taak	In stand houden van een brandweer, in stand houden van een geneeskundige hulpverleningsorganisatie bij rampen (GHOR), voorzien in de meldkamerfunctie, aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel, het inventariseren van en adviseren over risico's, voorbereiden op de bestrijding van branden, het organiseren van de crisisbeheersing, het bevorderen van medisch milieukundige zorg, het bevorderen van technische hygiënezorg, het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen, het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders, taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg en algemene infectieziekten bestrijding.
Beleidsrisico's	Om de financiële en beleidsrisico's in beeld te hebben en te beperken is er een regionaal controllersoverleg actief dat regelmatig overlegt met VGGM over de financiële positie. Dat heeft de afgelopen jaren tot forse besparingen geleid en tot beleidsarme begrotingen.
Resultaat in 2022	• Er is een aanzet gemaakt om het organisatie-onderdeel Bedrijfsvoering te versterken. De bedrijfsvoering was niet meegegroeid met de rest van de organisatie, wat tot de nodige risico's leidt. • In 2022 is een project gestart om de brandweerorganisatie te herstructureren. De taken op het gebied van crisisbeheersing worden ondergebracht in een nieuwe afdeling Crisisbeheersing. De grote langdurige crises van de afgelopen tijd (Corona, vluchtelingen, klimaat) zijn mede de aanleiding. • Bij het realiseren en verdelen van opvangplekken in onze regio voor vluchtelingen uit Oekraïne heeft VGGM een coördineerende rol gespeeld.

	Streekarchief
Doel	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet.

Taak	Beheren en toezicht houden op de overgedragen en niet overgedragen archiefbescheiden van de deelnemers. Adviseren over de archiefbewaarplaatsen en het verstrekken van informatie over de archiefbescheiden.
Beleidsrisico's	Niet van toepassing.
Resultaat in 2022	Er zijn adviezen uitgebracht in het kader van de vernietiging en de selectie, inventarisatie en overdracht van archiefbescheiden naar het SALD alsmede het aanpassen van de beheerregelingen. De diverse archiefruimten in het gemeentehuis zijn geïnspecteerd. Het rapport werd met de secretaris besproken.

2 Programma Maatschappij

2.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel
Wij leveren een bijdrage aan een vitale samenleving en een leefbare omgeving waardoor onze inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Hiermee dragen we bij aan de positieve gezondheid van mensen zodat zij een betekenis en veerkrachtig leven kunnen leiden. Die we, waar nodig, handvatten aanreiken gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden.

Toelichting
Samen zetten we ons in voor een inclusieve samenleving. Iedereen draagt bij en iedereen kan deelnemen. Ongeacht leeftijd of gender, met of zonder beperking en met verschillende culturen en achtergronden. Je draagt bij naar eigen kunnen en krijgt hulp waar nodig. Zo hoort iedereen erbij, ben je nuttig en krijg je waardering. Dit vergroot het welzijn en de gezondheid van mensen. De kracht van de samenleving en de mogelijkheden van inwoners zijn het uitgangspunt. Wanneer nodig helpen wij door deze mogelijkheden te vergroten met de inzet van passende zorg en ondersteuning.
Voor kwetsbare inwoners zoeken we naar oplossingen. Denk aan inwoners die tijdelijk niet regie kunnen voeren op hun eigen leven, of (tijdelijk) niet volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving. Deze bestaan uit voorliggende voorzieningen en, zo nodig, uit specialistische zorg. De inzet vanuit de transformatieagenda Samen Sterk is om deze voorliggende voorzieningen te versterken en optimaal te benutten. Daarmee krijgen inwoners laagdrempeliger, sneller en dichterbij ondersteuning.

Maatschappelijke instellingen en verenigingen vormen een sterke "fundering" van de samenleving die door ons beter benut en versterkt is. Dit hebben we gedaan door in overleg de samenwerking en dialoog tussen deze partijen te stimuleren, te faciliteren en initiatieven te ondersteunen. Hierdoor is de sterke fundering versterkt en verstevigd.

Voor kwetsbare inwoners die niet zelf de regie over hun leven kunnen voeren en ook niet volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen is het "vangnet" in stand gebleven en verder uitgebreid. Dit "vangnet" bestaat uit voorzieningen en zo nodig uit specialistische zorg. De kwetsbare inwoner kan hierdoor zo zelfstandig en zinvol mogelijk leven. Voor dit vangnet is gezocht naar slimme oplossingen dicht bij inwoner en zoveel mogelijk in het normale leven.

De basisvoorzieningen worden gevormd door mogelijkheden voor sport, recreatie, kunst, cultuur, educatie, onderwijs en gezondheidszorg. Voor alle inwoners van Westervoort dragen deze voorzieningen voor een belangrijk deel bij aan zinvolle vrijetijdsbesteding, ontplooiing, ontwikkeling en positieve gezondheid. De basisvoorzieningen maken ook mogelijk dat de inwoners zelfstandig

de regie over het eigen leven kunnen voeren en deel kunnen nemen aan de samenleving. Goede basisvoorzieningen moeten ook voorkomen dat zo min mogelijk een beroep gedaan wordt op maatwerkvoorzieningen en gebruik gemaakt moet worden van het “vangnet”.

Hoofddoelen

Wij hebben ingezet op:
A. De basis op orde
B. Meedoen naar vermogen
C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Externe ontwikkelingen

Toekomstvisie en transformatie agenda Samen Sterk
In 2021 is de toekomstvisie en transformatie agenda vastgesteld. In het document Samen Sterk zijn acties opgenomen die handen en voeten geven aan de activiteiten die worden ondernomen om een bijdrage te leveren aan de inclusieve samenleving. Door de decentralisaties is meer lokaal maatwerk mogelijk. Samen met de lokale samenleving zoeken we naar andere, betaalbare oplossingen om binnen de gestelde financiële kaders diensten te bieden. In 2022 is volop gewerkt aan de acties die zijn beschreven. De Oplevering van Samen Sterk heeft in september plaatsgevonden. Daarmee is het programma Samen Sterk 1.0 afgerond en is de organisatie klaar voor Samen Sterk 2.0.

Corona
De maatregelen die de bestrijding van het Corona-virus genomen waren hebben ook in 2022 nog gevolgen gehad. In de loop van het jaar kon de samenleving weer volledig herstarten. Er is energie en extra ondersteuning geboden aan verenigingen, voorzieningen en ondernemers om onze fundamentele basisvoorzieningen overeind te houden.

Oplopende tekorten aan arbeidskrachten
In het hele sociale domein worden de gevolgen zichtbaar van de krappere arbeidsmarkt. Dit leidt tot wachtlijsten in de hele jeugdhulpketer en wachtlijsten bij aanbieders van Wmo voorzieningen. Het is een ontwikkeling die voortdurend onze aandacht heeft, omdat inwoners die hulp nodig hebben, deze niet kunnen ontvangen, waardoor er een risico is dat de hulpvraag verergerd.

Door de combinatie van daling uitkeringen Werkloosheidswet en Participatiewet, plus de vacaturestijging is de Nederlandse arbeidsmarkt afgelopen jaar steeds krapper geworden. De krapte is zichtbaar in heel het land en in bijna alle sectoren en beroepen.

De Liemers en de Regio Midden Gelderland zijn hier vanzelfsprekend geen uitzondering op. Regio specifiek is er ook in 2022 voor de Liemers een grote krapte in personeel op het gebied van de logistiek en techniek, maar ook in de zorg, terwijl het tevens vrijwel onmogelijk lijkt om voldoende horeca personeel aan te trekken.

Tarieven onder druk door de inflatie
Over de hele linie van het sociale domein, geven partners aan dat zij met de huidige tarieven of subsidiebedragen steeds moeilijk hun begroting sluitend kunnen maken. Zij worden net als iedereen geconfronteerd met hogere energielasten, hogere loonkosten en stijgende prijzen door de inflatie.

Doelgroepenvervoer
Begin 2022 lagen de volumes in het doelgroepenvervoer lager als het gevolg van corona. Deze volumes herstelden zich grotendeels in de loop van het jaar. Ook in het doelgroepenvervoer heeft een personeelstekort steeds meer effect. Dit vraagt om nog efficiëntere uitvoering van het doelgroepenvervoer. De sterk gestegen brandstofprijzen en hogere CAO lonen zorgen

voor kostenstijgingen. Ook voorgenomen duurzaamheidsmaatregelen brengen op termijn hogere kosten met zich mee.

Ook in het doelgroepenvervoer wordt gewerkt aan de transformatie van het sociaal domein. Belangrijk voorbeeld hiervan is de Plusbus. Dit is een algemene voorziening op het gebied van vervoer voor volwassenen. Door deze vorm van vervoer is er minder maatwerk nodig. Dit geeft ruimte bij Avan voor andere vervoersstromen en past bij het beleid van zoveel mogelijk verschuiving naar voorliggende voorzieningen.

Tevens zetten we vanuit de transformatieagenda Samen Sterk in op meer lokale vormen van ondersteuning zoals dagbesteding en Cadans dagbeleving (lichte vorm van dagbesteding) waardoor er minder behoefte aan vervoer is.

Cadans is een voorziening in het preventieve veld die dagbeleving (een lichtere vorm van dagbesteding) biedt aan inwoners van Westervoort. Sinds de start op 1 april 2022 is het aantal deelnemers gegroeid naar ruim 40 deelnemers per week. Het bezoeken van deze dagbesteding heeft een positief effect op het welbevinden van inwoners en voorkomt zwaardere vormen van hulp. Het gaat eenzaamheid tegen, ontlast mantelzorgers, mensen worden zelfredzamer en de sociale cohesie wordt bevorderd. Als gevolg van deze voorziening in het preventieve veld hoeft minder vaak maatwerk dagbesteding in te worden gezet. In het dashboard is te zien dat het volume groepsbegeleiding (maatwerk dagbesteding) afneemt. De inzet van Cadans past daarmee bij de transformatieagenda Samen Sterk.

Maatwerk Wmo
Ook bij maatwerk WMO doen zich in toenemende mate personele problemen voor. Voldoende goed opgeleid personeel is steeds moeilijker te vinden. Afgelopen zomer was het daardoor in de huishoudelijke ondersteuning niet altijd mogelijk om voldoende ondersteuning te bieden. In samenspraak met de gecontracteerde aanbieders huishoudelijke ondersteuning, hebben we als gemeenten in de regio Centraal Gelderland een brief aan alle cliënten geschreven om begrip te vragen voor de extra krappe personeelsformatie in de huishoudelijke ondersteuning tijdens de zomervakantie. Dit heeft gelukkig weinig problemen opgeleverd.

In het maatwerk individuele- en groepsbegeleiding staat het aanbod om financiële en kwalitatieve redenen onder toenemende druk. Ondanks een in 2021 ingevoerde tariefsverhoging groeien de signalen vanuit de aanbieders dat de tarieven Wmo onvoldoende zouden zijn. Hierbij speelt ook een rol, dat de in de Wet Langdurige Zorg gehanteerde tarieven hoger liggen, waardoor het aantrekkelijker is voor aanbieders om zorg aan te bieden via de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Hierdoor krimpt het aanbod van voorzieningen via de Wmo en wordt het personeel voor het WLZ aanbod ingezet en is er minder personeel beschikbaar voor voorzieningen in de Wmo. Zo is eind van het jaar 2022 aanbieder Saamborgh om financiële redenen gestopt met het aanbod van dagbesteding c.q. groepsbegeleiding. Met gezamenlijke inspanning van partners en gemeente hebben alle cliënten een goed alternatief gevonden, maar het nabije aanbod van groepsbegeleiding voor Duiven en Westervoort slinkt. Deze zaken vragen om bezinning en mogelijk een gewijzigd beleid. Dit wordt in het regionale verband van Centraal Gelderland besproken.

Vanaf eind 2021 loopt voor de hulpmiddelen Wmo een nieuwe meerjarige overeenkomst op Liemerse schaal met vertrouwde leverancier RSR. Nieuw daarbij is, dat het bezit van de hulpmiddelen is overgedragen door de gemeenten aan RSR. De overeenkomst is nu gebaseerd op huur van de hulpmiddelen. Door corona, oorlog in Oekraïne en overdracht van de overeenkomst WMO hulpmiddelen door RSR aan Welzorg staat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk. Er wordt hard gewerkt om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Beschermd wonen

Er zijn afspraken gemaakt tussen VNG en het Ministerie van VWS over de decentralisatie van beschermd wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De ontwikkeling van het objectieve verdeelmodel zal in 10 jaar tijd verlopen van historisch verdeeld over de centrumgemeenten naar objectief verdeeld over alle gemeenten. De invoeringsdatum is inmiddels verschoven van 1 januari 2022 naar 1 januari 2024.. Gemeenten zijn verplicht om gedurende het ingroei pad van 10 jaar regionaal samen te werken. In 2022 was gemeente Arnhem nog de centrum- gemeente in de regio. De gemeenten in de regio Gelderland-Midden werken samen in het programma ‘Samen aan Zet’ aan de regionale transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. In 2022 zijn er programmaleiders aangenomen die als opdracht hebben om praktische werkafspraken te maken binnen de regio, om 1 januari 2024 ook in de uitvoering samen te werken op het gebied van beschermd thuis. In 2022 is gestart met de vormgeving van het hybride toegangsmodel en met het maken van een regionale opstapbegroting. Deze ontwikkelingen worden voortgezet in 2023.

Inclusieve samenleving
Rondom het leerlingenvervoer is bij het opstellen en de voorbereiding van de nieuwe verordening de basisvisie rondom inclusieve maatschappij herkenbaar. Er wordt aangestuurd op zelfredzaamheid, eigen kracht en meedoen. Waar het nodig is worden leerlingen (en ouders) hierin ondersteund. Waar het niet mogelijk is blijft een vangnet in het sociaal domein voorzien in een bekostiging van leerlingenvervoer.

Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet 2022
Per 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht geworden. De wetswijziging moet de uitvoering van het woonplaatsbeginsel makkelijker en eenduidiger maken. De aanpassing van het woonplaatsbeginsel houdt in dat wordt aangesloten bij de inschrijving van de jeugdige zelf in de Basisregistratie Personen (BRP). Na het eerste kwartaal van 2022 is duidelijk geworden dat deze wijziging in financiële zin gevolgen heeft gekregen voor onze gemeente.

Ontwikkeling tarieven Jeugdbescherming en Jeugdreclassering
De organisaties die met veiligheid en bescherming te maken hebben en de jeugdhulpregio’s in Gelderland (G7) hebben met elkaar een agenda opgesteld met concrete actiepunten, om de bescherming van jeugdigen te verbeteren: de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB). Met ingang van 1 januari 2022 zijn uniforme producten, tarieven en contracten gerealiseerd met daarbij gedeelde afspraken over processen, aanpak en samenwerking. De tarieven voor de Gecertificeerde Instellingen in onze regio zijn met ingang van 1 januari 2022 met 4% verhoogd. Daar staan afspraken tegenover die leiden tot een afname van het aantal beschermingsmaatregelen (o.a. Onder Toezicht Stelling en Voogdij) en van de kosten voor de inzet van specialistische jeugdzorg. In de dashboards sociaal domein is uw gemeenteraad hier elk kwartaal over geïnformeerd.

Nieuwe wet Inburgering
De nieuwe wet inburgering is op 1 januari 2022 in werking getreden. Dat betekent dat we als gemeente net als voorheen verantwoordelijk zijn voor het regelen van huisvesting, werk & inkomen en maatschappelijke begeleiding. De gemeente is in januari gestart met het uitvoeren van de nieuwe taken; brede intake en opstellen participatieplan (PIP), aanbod leerroutes tot en met het behalen van de inburgering en handhaven wanneer nodig. Het inburgeringsproces duurt in zijn totaliteit drie jaar. Daarnaast worden alle statushouders financieel ontzorgd door betaling van een aantal vaste lasten uit de uitkering met daarnaast ondersteuning naar financiële zelfredzaamheid.

Ontwikkelingen Scalabor SW-bedrijf
Begin 2022 is het contract ‘Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023- 2025’ afgesloten om er voor te zorgen dat het uitvoerend werkgeverschap voor onze Westervoortse SW-ers bij Scalabor wordt gecontinueerd. Als gevolg van de afnemende populatie bij een gelijkblijvend service- en ondersteuningsniveau, zijn de kosten per deelnemende inwoner gestegen.

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2022 is een motie aangenomen om een onderzoek in te stellen naar mogelijke alternatieven Scalabor, zodat er bij de contractverlenging (uiterlijk 1 januari 2025) ook wat te kiezen valt. Dit onderzoek zou uiterlijk in het voorjaar van 2024 aan de gemeenteraad aangeboden moeten worden. Momenteel wordt onderzocht of de Liemerse gemeenten hieraan deel willen nemen.

Naar verwachting zal de krapte op de arbeidsmarkt bij gelijkblijvende condities nog jaren voortduren. Dit vraagt ook de komende jaren om speciale inzet en inventiviteit van de gemeente(n) en haar partners in dezen.

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. De basis op orde

Dit zijn de speerpunten:

A.1	**Acties Samen Sterk**
Doel	Optimalisatie van administratieve processen zodat actuele sturingsinformatie bijdraagt aan doelmatige inzet van budgetten binnen het sociaal domein.
Toelichting	In de notitie Samen Sterk en de transformatie-agenda zijn voor de jaren 2021 en 2022 de acties die we in deze twee jaren in gang zetten en afronden door de gemeenteraad vastgesteld. Het college streeft ernaar met deze agenda te werken aan transformatie en verbetering in het sociaal domein door de onderverdeling in drie ontwikkellijnen (innovatie, preventie en inkoop en regie). De acties die opgenomen zijn in de Transformatie agenda vallen onder dit speerpunt Samen Sterk. Conform de afspraken die met de raad gemaakt zijn wordt de raad regelmatig bijgepraat en geïnformeerd over de voortgang.

A.1	Acties Samen Sterk
Bereikt/niet bereikt	In september 2022 heeft de gemeenteraad het document Oplevering Samen Sterk ontvangen. Hierin presenteren we de effecten en resultaten van anderhalf jaar Samen Sterk voor de gemeente Westervoort. In het programma zijn tien speerpunten geformuleerd, waarvan de doelen met 37 afzonderlijke acties voor de gemeente Westervoort zijn beschreven. Het merendeel van die acties is afgerond of in gang gezet en geborgd binnen de processen van de teams sociaal domein. Dit is het overzicht van de 10 speerpunten waarvan in het document Oplevering Samen Sterk beschreven is welke acties met welk resultaat zijn uitgevoerd. 1. Combineren van oplossingen in de wijk 2. Beperken specialistische begeleiding jeugdzorg 3. Ondersteunen zelfstandig wonende ouderen 4. Benutten van de kracht van samenwerking 5. Jongeren groeien op in de eigen omgeving 6. Jongeren krijgen voldoende ontwikkelingskansen 7. Toets op resultaatgerichte ondersteuning bij verwijzing 8. Matchmaking jeugdhulp 9. Verscherpen contractbeheer en contractafspraken 10Data-gedreven sturen Met Samen Sterk zijn er op kwalitatief en financieel gebied belangrijke stappen gezet naar een duurzamer sociaal domein. Dat blijkt ook uit de dashboards sociaal domein die in 2021 elk kwartaal zijn verschenen. Met de klankbordgroep, samengesteld uit leden van de gemeenteraad, is in 2022 gewerkt aan het opstellen van nieuwe indicatoren die in het dashboard gemonitord kunnen worden. De indicatoren worden nu verder door de Audit commissie gevolgd. Het aanbieden van passende en laagdrempelige zorg heeft hierdoor tot een hogere kwaliteit en lagere kosten geleid, zoals de doelstelling van Samen Sterk is. Dankzij preventieve activiteiten is er ook aantoonbaar minder behoefte aan geïndiceerde zorg. Het is in 2022 nog niet gelukt om een nieuw administratief systeem aan te besteden gericht op een nog betere monitoring van zorg en dienstverlening. Hierdoor loopt de wens van het meer vooruitkijkend karakter met spreiding vertraging op maar we blijven proberen om dit nog in 2023 te realiseren.

B. Meedoen naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023
Doel	Met de bestuursopdracht willen we investeren in onze inwoners. Dit omdat we het belangrijk vinden en omdat het nodig is. We willen onze inwoners naar werk brengen en als dit niet mogelijk is anderszins laten participeren in de Liemerse samenleving.

B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023
Toelichting	*Waarom een bestuursopdracht?* • Met de bestuursopdracht willen we investeren in onze inwoners. Dit omdat we het belangrijk vinden en omdat het nodig is. We willen onze inwoners naar werk brengen en als dit niet mogelijk is anderszins laten participeren in de Liemerse samenleving. Meedoen verhoogt het welbevinden van inwoners en geeft eigenwaarde en zelfvertrouwen. • We willen mensen perspectief bieden en voorkomen dat mensen in een slechte maatschappelijke positie terecht komen. • We willen investeren in de RSD zodat de organisatie in staat is om deze maatschappelijke opgave te verwezenlijken. Naast de maatschappelijke effecten levert het ook geld op. We verstrekken immers minder uitkeringen. • We gaan de bestuursopdracht aan voor de duur van 2,5 jaar, maken hierover prestatieafspraken, evalueren en sturen, indien nodig, tussentijds bij. *Bestuursopdracht voor de RSD* Bij het opstellen van de bestuursopdracht is uitgegaan van de bevindingen en aanbevelingen uit de evaluatie, klanttevredenheidsonderzoeken en de economische omstandigheden. De opdracht die we de RSD meegeven voor de komende jaren is het voortzetten van de huidige opdracht, met een extra focus: • Blijf de focus leggen op mensen met perspectief op werk. • Geef extra aandacht aan mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking en aan jongeren tot 27 jaar. • Geef de begeleiding van zorgklanten (trede 1 en 2a) een structureel karakter. • Focus bij de besteding van de extra middelen van Rijk en provincie op de uitvoering en de resultaten voor de Liemerse inwoners. • Investeer hiervoor in de samenwerking binnen de Arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. Benut de verkregen positie als netwerkorganisatie voor de realisering van de bestuurlijke opdracht. • Blijf binnen de financiële kaders.

B.1	Bestuursopdracht Regionale Sociale Dienst (RSD) 2022-2023
Bereikt/niet bereikt	Bij het vaststellen van de bestuursopdracht zijn KPI's benoemd. In onderstaand overzicht is te zien welke resultaten er bereikt zijn. Zie KPI hieronder Het klanttevredenheidsonderzoek is uitgezet, in de loop van 2023 worden de eerste resultaten verwacht. Iedere klant die perspectief op werk heeft, is door een klantmanager van de RSD begeleid. Door de trajectregie door de klantmanagers in combinatie met de ingekochte re-integratie dienstverlening binnen het Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON) is het aantal afgesproken plaatsingen op werk ruim behaald. De afspraken omtrent het actief begeleiden van klanten naar werkfit zijn ook behaald. De jaarlijkse evaluatie van het Leer – en Ontwikkelnetwerk (LEON) heeft ertoe geleid dat er in 2022 afscheid is genomen van een aantal trajecten en dat er een aantal trajecten die meerwaarde hebben aan het LEON zijn toegevoegd. Van het aantal mensen dat een uitkering ontvangt van de RSD heeft 1/3 een migratieachtergrond. Omdat het inburgeringsstelsel in het verleden onvoldoende functioneerde, is een groot deel van hen niet zelfredzaam. Verder blijkt een groot deel van deze groep de aansluiting te missen; de aansluiting met het (verenigings-)leven in de Liemers, de aansluiting met het onderwijs en de aansluiting met de arbeidsmarkt. Om zowel de zelfredzaamheid als de aansluiting van deze groep te verbeteren, waren er in 2021 twee speciale voorschakelprojecten: project Samen en Liemers Perspectief in Zorg en Techniek. Deze deelnemers zijn uitgestroomd richting betaald werk, of zitten op een vervolgplek met perspectief, zoals een opleiding, werkervaringsplek of een re-integratieplek naar werk. Wegens de successen die hiermee zijn behaald zijn deze projecten in 2022 voortgezet met een nieuwe groep klanten. Het jaar 2022 stond verder in het teken van het inregelen van de nieuwe inburgeringsstelsel. Ook stond het jaar 2022 in het teken van een inclusievere arbeidsmarkt. Zo is er het afgelopen jaar meer aandacht geweest voor mensen met een arbeidsbeperking en de inzet van de loonkostensubsidie (LKS). Hierbij is in 2022 de omslag gemaakt om de loonkostensubsidie (LKS) niet alleen in te zetten voor mensen met een arbeidsbeperking maar in te zetten voor een bredere groep. Om de inzet van de loonkostensubsidie (LKS) te stimuleren ontvangen gemeenten budget vanuit het rijk op basis van de realisatie van het jaar ervoor. De zorgklanten zijn naar participatie en/of hulpverlening begeleid. Om deze doelgroep beter in beeld te houden is er in 2022 gestart met het project 'Op eigen kracht' wat inhoudt dat klanten periodiek worden gesproken en gemonitord. De jongeren met een uitkering zijn begeleid via het jongerenloket. Het algemene beeld is dat deze jongeren vaak kampen met problematiek op meerdere leefgebieden en zijn met kortdurende trajecten niet direct bemiddelbaar naar scholing, werk of een re-integratietraject. Deze jongeren hebben behoefte aan een langere en intensievere begeleiding waarin ook in 2022 aandacht voor is geweest. De jongeren die minder te maken hebben met problematiek zijn bemiddeld naar werk of scholing. Ook in 2022 heeft de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland, op het gebied van uitvoeringsstructuur, bezetting en werkwijze, een professionaliseringsslag gemaakt. Zo is de overleg -en besluitvormingsstructuur steeds concreter en transparanter geworden. Alle inzet is gericht geweest op het realiseren van zaken waar inwoners van de Liemers concreet profijt van hebben. Dit zal de mogelijkheid voor onze inwoners om deel te nemen aan trajecten en projecten van de arbeidsmarktregio nog verder verbeteren.

KPI	Doel	Werkelijk
Klanten (2b tm 4) hebben activiteit	80%	70%
Klanten actief begeleiden	100%	98%
Klanten werkfit maken	200	286
Klanten plaatsen op werk	305	347
waarvan doelgroepregistratie	30	153
Duurzame plaatsing	80%	89%
Klanttevredenheid	8	Nnb*

C. Zelfredzaamheid naar vermogen

Dit zijn de speerpunten:

C.1	Aanpak laaggeletterdheid en de verbinding met het sociaal domein
Doel	Verbinding van de aanpak laaggeletterdheid met de uitvoering van de Participatiewet en schuldhulpverlening.
Toelichting	Uit onderzoek blijkt dat 14% van de inwoners van de gemeente Westervoort laaggeletterd is. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 12% en ruim boven het gemiddelde van 7% in de regio Midden-Gelderland. Laaggeletterdheid gaat niet alleen over lezen, schrijven en rekenen, maar ook over digitale vaardigheden. In het regionaal programma volwasseneducatie en aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 is opgenomen dat we met onze aanpak willen bereiken dat inwoners basisvaardigheden beheersen om beter mee te kunnen doen in de samenleving. We willen vooral meer inzetten op het bereiken van laaggeletterden met Nederlands als moedertaal (NT1), omdat deze doelgroep door schaamte een hogere drempel ervaart om, bijvoorbeeld, een traject te volgen. Door een verbinding te maken met het sociaal domein bereiken we de NT1 doelgroep beter. We willen hiermee beginnen door afspraken te maken over de signalering van laaggeletterdheid door de consulenten Werk & Inkomen (RSD), schuldhulpverlening en bijzondere bijstand en over de verwijzing van inwoners naar het educatieaanbod.
Bereikt/niet bereikt	De regio Midden-Gelderland heeft in 2022 trajecten volwasseneneducatie gefaciliteerd. De regio heeft hierbij nauw samengewerkt met onder andere RijnIJssel Afdeling Educatie & Entree en Taalhuis de Liemers. Er is een zogenaamde Impactmeting uitgevoerd die heeft aangetoond dat door deze trajecten veel positieve resultaten worden bereikt. Voor uitvoering van laaggeletterdheid is verder het programma Volwasseneneducatie & aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 Regio Midden Gelderland gevolgd. In 2022 was het voor het eerst mogelijk voor aanbieders om een driejarige subsidie non-formele educatie aan te vragen. Dit was een langgekoesterde wens van de aanbieders en geeft voor een langere periode financiële zekerheid. In dit kader is Mikado welzijn in Westervoort en Duiven aan de slag gegaan met “Sterk door taal”, een project voor taalondersteuning voor ouders van basisschoolleerlingen met een taalachterstand. Taalhuis de Liemers heeft in 2022 geïnvesteerd in de versterking van samenwerking met de verschillende partners, met name om daarmee meer laaggeletterden uit de NT-1 doelgroep te bereiken. Dit heeft geleid tot meer warme overdracht van cursisten tussen verschillende aanbieders. De verbinding met het sociaal domein is gemaakt, en zal medio 2023 verder worden versterkt.

Indicatoren

Programma 2		laatste cijfers stand 2021		Programmabegroting 2021-2024

Indicator	Bron	Westervoort	Stedelijkheidsklasse: matig stedelijk	Westervoort	Stedelijkheidsklasse: matig stedelijk
jongeren met jeugdhulp (2e halfjaar 2020)	WSJG	14,20%	10,30%	13,30%	9,80%
jongeren met jeugdbescherming (1e halfjaar 2021)	WSJG	1,80%	1%	0,90%	0,90%
beeindigde jeugdhulptraject, voortijdig afgesloten (2e halfjaar 2020)	WSJG	20%	15,10%	16,70%	16,60%
demografische druk (2021)	WSJG	70,40%	77,30%	66,70%	77,00%
wmo-clienten met een maatwerkarrangement (aantal per 10.000 inwoners, stand 01-01-2022)	Central Station/ WSJG	607	606	547	559
tevredenheid welzijnsvoorzieningen (2019)	Rapport Burgerpeiling - Het PON	66%	61%	66%	61% (gemeenten < 25.000 inwoners)
inwoners met migratieachtergrond (2021)	CBS Statline	19%	24,60%	18,30%	23,6% (Nederland)
arbeidsparticipatie statushouders		niet bekend		niet bekend	niet bekend
statushouders met taaldiploma		niet bekend		niet bekend	niet bekend
bijstandsuitkering (aantal per 1000 inwoners) (2021)	WSJG	32,60%	23,30%	38,5	26,5
aantal schuldhulpverleningstrajecten (stand 31-12-2021)	Central Station	78	niet bekend	112	niet bekend
kinderen opgroeiend in armoede (2020)	WSJG	9,00%	4,00%	8,00%	5%
éénouderhuishoudens (2021)	WSJG	8,80%	7,10%	9,30%	7,10%
achterstandsleerlingen (2012)	WSJG	niet bekend		11,92%	8,59%
jeugdwerkeloosheid (2020)	WSJG	2,00%	2,00%	2%	2%
aantal VVE-plaatsen (2021)	subsidiebe-schikkingen	26,50%	niet bekend	30,25	niet bekend
Netto arbeidsparticipatie (2020)	WSJG	68,30%	69,50%	67,50%	68,70%
Aantal uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt	RSD	221	niet bekend	255	niet bekend
Duurzame uitstroom (>1 jaar) naar betaald werk	RSD	53	niet bekend	41	niet bekend
Percentage cliënten met (activerings)traject	RSD	89,00%	niet bekend	86,24%	niet bekend
Aantallen cliënten dat de stap gezet heeft naar volgende trede	RSD	56	niet bekend	66	niet bekend
Aantal werkfitte cliënten	RSD	92	niet bekend	44	niet bekend

2.3 Wat heeft het ons gekost?

Totaal programma Maatschappij naar baten en lasten

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Lasten	-27.076	-25.834	-27.923	-27.473	450
Baten	7.605	5.865	5.774	6.390	616
Gerealiseerd totaalsaldo	**-19.471**	**-19.969**	**-22.149**	**-21.083**	**1.066**
Resultaatbestemming	-58	0	-154	-156	-2
Gerealiseerd resultaat	**-19.529**	**-19.969**	**-22.303**	**-21.239**	**1.064**

Totaal saldo programma Maatschappij per taakveld/product:

Afwijking per taakveld/product	Rekening 2021.	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Openbaar basisonderwijs	-156	-128	-153	-173	-20
Onderwijshuisvesting	-450	-393	-393	-399	-6
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-482	-553	-540	-160	380
Sportbeleid en activering	-247	-255	-277	-327	-50
Sportaccommodaties	-239	-264	-277	-247	29
Cultuurpresentatie, -productie en -presentatie	-29	-91	-91	-94	-3
Musea	-53	-63	-63	-48	15
Cultureel erfgoed	-32	-34	-34	0	34
Media	-281	-276	-276	-269	7
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.129	-961	-1.055	-1.026	29
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.550	-1.547	-1.766	-1.583	183
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-105	-101	-101	-1.147	-1.045
Inkomensregelingen	-939	-1.294	-2.145	-1.933	212
WSW en beschut werk	-2.918	-2.724	-2.714	-2.606	108
Arbeidsparticipatie	-1.105	-1.052	-1.196	-1.148	48
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-244	-771	-823	-672	150
Maatwerkdienstverlening 18+	-3.258	-3.613	-3.450	-3.008	442
Maatwerkdienstverlening 18-	-4.840	-4.500	-5.385	-5.102	283
Geëscaleerde zorg 18+	-226	-235	-235	-120	115
Geëscaleerde zorg 18-	-493	-518	-518	-458	60
Volksgezondheid	-696	-598	-658	-563	96
Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-58	0	-154	-156	-2
Totaal	**-19.529**	**-19.969**	**-22.303**	**-21.239**	**1.064**

Op afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2022 n.w. - rekening 2022) wordt een toelichting gegeven.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-975	-1.058	-83

TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Baten	436	898	463
Gerealiseerd resultaat	**-540**	**-160**	**380**

Toelichting lasten:
- De lasten van het product peuterspeelzalen over de jaren 2019 tot en met 2021 zijn door gewijzigde inzichten nu verantwoord onder het onderwijsachterstandenbeleid € 242.000 (V)
- Dit geldt ook voor de doorbelasting van 1Stroom € 160.000 (V)
- De lasten van onderwijsachterstandenbeleid zijn als gevolg van het vorenstaande met € -479.000 (N) toegenomen
- Overige afwijkingen € -6.000 (N)

Toelichting baten:
- Door de gewijzigde inzichten is € 454.000 (V) meer ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid
- Overige afwijkingen € 9.000 (V)

TV 5.1 Sportbeleid en activering	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-342	-424	-82
Baten	65	97	32
Gerealiseerd resultaat	**-277**	**-327**	**-50**

Toelichting lasten:
- Hogere doorbelasting van 1Stroom € -62.000 (N)
- Overige afwijkingen € -20.000 (N)

Toelichting baten:
- Overige afwijkingen € 32.000 (V)

TV 5.5 Cultureel erfgoed	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-34	0	34
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-34**	**0**	**34**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 32.000 (V)
- Overige afwijkingen € 2.000 (V)

TV 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-1.863	-1.818	45
Baten	97	236	139
Gerealiseerd resultaat	**-1.766**	**-1.583**	**183**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 115.000 (V)
- Er zijn achterstanden opgelopen in het inburgeringsproces, waardoor het budget slechts gedeeltelijk is besteed € 119.000 (V)

- Het innovatiebudget moet vanaf 2022 door de gemeente zelf worden bekostigd € -45.000 (N)
- De regionale kosten van het uitvoeringsbudget is niet bijgeraamd middels de najaarsnota € -201.000 (N)
- Overige afwijkingen € 57.000 (V)

Toelichting baten:
- De ontvangen specifieke uitkering wet inburgering is niet besteed € -97.000 (N)
- De afrekening van de regionale samenwerkingskosten is niet geraamd € 225.000 (V), zie ook toelichting lasten
- Overige afwijkingen € 11.000 (V)

TV 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-101	-1.147	-1.045
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-101**	**-1.147**	**-1.045**

Toelichting lasten:
- Hogere doorbelasting van 1Stroom € -1.045.000 (N)

TV 6.3 Inkomensregelingen	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-7.116	-6.897	219
Baten	4.971	4.964	-6
Gerealiseerd resultaat	**-2.145**	**-1.933**	**212**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 164.000 (V)
- De uitvoering van de BBZ valt € 140.000 (V) lager uit
- De uitvoering van de energietoeslag (extra ondersteuning en uitvoering) en het minimabeleid heeft € -115.000 (N) meer gekost
- Overige afwijkingen € 30.000 (V)

TV 6.4 WSW en beschut werk	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-2.714	-2.606	108
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-2.714**	**-2.606**	**108**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 70.000 (V)
- De bijdrage voor de module WgSW is lager uitgevallen € 37.000 (V)
- Overige afwijkingen € 1.000 (V)

TV 6.5 Arbeidsparticipatie	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-1.196	-1.148	48
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-1.196**	**-1.148**	**48**

Toelichting lasten:

- De kosten van de reintegratie-trajecten zijn meegevallen € 52.000 (V)
- Overige afwijkingen € -3.000 (N)

TV 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-833	-685	148
Baten	10	12	2
Gerealiseerd resultaat	**-823**	**-672**	**151**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 165.000 (V)
- Overige afwijkingen € -17.000 (N)

TV 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-3.590	-3.130	460
Baten	140	122	-18
Gerealiseerd resultaat	**-3.450**	**-3.008**	**442**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 154.000 (V)
- De prijsstijgingen zorgt bij hulp bij het huishouden voor een stijging van € -65.000 (N)
- Het aantal cliënten met een maatwerkvoorziening is nog steeds dalende € 332.000 (V)
- Overige afwijkingen € 39.000 (V)

TV 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-5.385	-5.102	283
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-5.385**	**-5.102**	**283**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 229.000 (V)
- Overige afwijkingen € 54.000 (V)

TV 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-235	-120	115
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-235**	**-120**	**115**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 108.000 (V)
- Overige afwijkingen € 7.000 (V)

TV 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-518	-458	60
Baten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**-518**	**-458**	**60**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 44.000 (V)
- Overige afwijkingen € 16.000 (V)

TV 7.1 Volksgezondheid	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-668	-564	105
Baten	10	1	-9
Gerealiseerd resultaat	**-658**	**-563**	**95**

Toelichting lasten:
- Lagere doorbelasting van 1Stroom € 108.000 (V)
- Overige afwijkingen € 3.000 (N)

TV 0.10 Mutaties reserves	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-169	-169	0
Baten	15	13	-2
Gerealiseerd resultaat	**-154**	**-156**	**-2**

Mutaties:
- Incidentele storting in bestemmingsreserve doelgroepenvervoer € -169.000
- Incidentele onttrekking uit de bestemmmingsreserve nieuwe wet inburgering € 13.000

2.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen
Doel	De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers.
Taak	De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
Beleidsrisico's	Het risico is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.
Resultaat in 2021	BVO DRAN voert namens 18 gemeenten van de regio Arnhem Nijmegen het doelgroepenvervoer uit. Corona heeft ook op het vervoer impact gehad. Door minder vraag zijn de kosten gedaald. In het algemeen stijgt de vraag van jaar op jaar door vergrijzing. In 2024 gaan nieuwe vervoercontracten in die zero emissie voertuigen zullen in faseren. De kosten stijgen dan naar verwachting met 10%.

	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland
Doel	Het vormgeven van regionale samenwerking in het sociale domein in de vorm van drie samenwerkingsmodules: 1. Inkoop: op de gebieden Jeugd en Wmo zodat gemeenten effectief, efficiënt en in samenhang de taken waarin zij willen samenwerken kunnen uitvoeren. 2. Onderwijszaken: Het vormgeven van een intergemeentelijke samenwerking op de gebieden volwasseneducatie, leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). 3. Werkgeversservicepunt: werkgevers te ondersteunen bij hun personeelsvoorziening, in het bijzonder door vacatures te vervullen met kandidaten uit omschreven doelgroepen. 4. Het werkgeverschap Sw: Doel is om het (formeel) werkgeverschap zoals dat is gedefinieerd in de regeling vorm te geven voor de ruim 2.000 SW medewerkers die sinds 1 januari 2019 een aanstelling hebben bij de MGR.
Taak	• Het inrichten en uitvoeren van de aanbesteding van regionale zorg. De inkoop en contractering van bovenregionale jeugdzorg. • Het zorgdragen voor een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en coördinatie volwasseneneducatie. • Het plaatsen bij werkgevers van werkzoekenden uit omschreven doelgroepen • Vorm en inhoud geven aan het werkgeverschap voor SW medewerkers.
Beleidsrisico's	• Doordat de organisatie een eigen begroting heeft en eigen besluiten kan nemen, kunnen wij achteraf met de gevolgen van deze besluiten worden geconfronteerd. • Er is een vaste verdeling van kosten op basis van het inwoneraantal per gemeente • Er is een verschil in de verdeelsleutel van de module Werkgeverschap SW, door verschil in uitstroom van SW medewerkers . Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan deze module.
Resultaat in 2021	Door vanuit de modules van de MGR flexibel in te spelen op kansen en kleine aanpassingen in de uitvoering te doen is het gelukt in 2021 goede resultaten te boeken en binnen begroting te blijven.

2.5 Onzekerheden

Sociaal domein / decentralisaties

Voor een juiste en volledige verantwoording van de lasten inzake Jeugdzorg en Wmo is de gemeente afhankelijk van informatie van derden te weten productieverantwoordingen met controleverklaringen van de accountant van de betreffende zorgverlener en de controleverklaring over de besteding van de PGB-budgetten van de auditdienst van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

De lasten en baten zoals verantwoord in de jaarrekening zijn als volgt:

• Zorg in natura (ZIN), Wmo begeleiding en Jeugdzorg € 8.306.460

• Persoonsgebonden Budgetten (PGB) € 93.581

Tot een bedrag van € 8.001.102 hebben wij van de zorgaanbieders goedkeurende controleverklaringen ontvangen. Voor het gedeelte waarvoor we geen (goedkeurende) verklaring of poductieverantwoording € 368.893 hebben ontvangen, hebben we zelf onderzoek gedaan. Dat

heeft samen met de goedkeurende verklaringen geleid tot het feit dat er geen sprake meer is van onzekerheid.

3 Programma Omgeving

3.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel

In Westervoort is het goed leven en werken. Wij willen een aantrekkelijke werk- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. We creëren ruimte voor gerichte ontwikkelingen en initiatieven.

Toelichting

Hoofddoelen

Daarom zetten we in op:
- Het versterken van goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.
- Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.
- Het implementeren van nieuwe wetgeving die op ons afkomt.

Externe ontwikkelingen

Verdere economische groei
In 2022 kwam een einde aan de coronamaatregelen, maar kregen we te maken met de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan. Prijzen stegen, van onder meer energie en bouwmaterialen. Levertijden namen toe. Toch lieten de meeste sectoren groei zien, maar lopen ook tegen grenzen aan. Bijvoorbeeld door de enorme krapte op de arbeidsmarkt.
De gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ontwikkelden samen het programma Toekomstgericht Ondernemen dat ondernemers in de regio wordt aangeboden.

De revitalisering van Het Ambacht en de oprichting van de BIZ hebben geleid tot een succesvolle samenwerking tussen ondernemers, politie, brandweer en gemeente ter bevordering van en prettig veilig ondernemen.

Ten behoeve van het centrum is een programmaplan gemaakt voor de transformatie van De Wyborgh, de mogelijke transformatie van het gemeentehuis en de transformatie van de openbare ruimte

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)
De vraag naar bedrijfskavels in de regio bleef onverminderd groot en het aanbod is nog maar zeer beperkt. In de Liemers wordt op de vraag ingespeeld met de planontwikkeling voor de uitbreiding van bedrijventerreinen in Duiven, Zevenaar en Montferland. In regionaal verband zijn de voorbereidingen getroffen voor het openstellen van de tweede en laatste tranche in het kader van het RPW 2021-2024. Gemeenten kunnen hun belangstelling kenbaar maken voor de uitbreiding van regionale bedrijventerreinen in januari en februari 2023.

Richting circulaire economie en duurzaamheid
In 2022 is de naam van het programma Circulaire Economie veranderd in het programma Duurzaamheid, omdat de naam Circulaire Economie eigenlijk een te beperkte duiding geeft voor een integraal duurzaamheidsprogramma. Het programma Duurzaamheid bestaat namelijk uit drie programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie).

Daarnaast is er speciale aandacht voor het thema toekomstbestendige bedrijventerreinen dat de drie lijnen met elkaar verbindt.

In 2022 waren belangrijke externe ontwikkelingen de COVID-19 pandemie (waardoor fysieke bijeenkomsten nog onmogelijk waren). Daarnaast vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en werden nieuwe colleges en coalitieakkoorden gevormd. Beide hebben een belangrijke stempel gedrukt op de eerste helft van het jaar.

Een andere externe ontwikkeling met impact was het advies over het toepassen van een milieueffectrapportage voorafgaand aan de besluitvorming over de Regionale Energiestrategieën (RES'en). De vraag was of en wanneer dit op grond van de EU-richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling (smb-richtlijn) vereist of gewenst is bij de nadere uitwerking van de RES en de verankering hiervan met instrumenten van de Omgevingswet. De conclusie was dat de RES 1.0 niet plan-MER-plichtig is, maar de RES 2.0 in sommige gevallen wel, wat gevolgen had op het RES-document en het RES-proces.

Qua thematiek stonden energiebesparing en de aanpak energiearmoede hoog op de agenda net als bij veel andere gemeenten. Ook konden we verder aan de slag gaan met het transitiegereed maken van de Mosterdhof, nadat eind 2021 de transitievisie warmte werd vastgesteld.

De woningmarkt
Tot 2040 staat Nederland grote demografische veranderingen te wachten, zoals de blijvende groei van het aantal huishoudens, de verdergaande vergrijzing waardoor het aandeel ouderen in de totale bevolking toeneemt en een blijvende immigratie. Het aantal huishoudens blijft door de gezinsverdunning (toename van het aantal kleinere 1- en tweepersoonshuishoudens) echter groeien. Zo zijn er tot 2030 zo'n 1 miljoen extra woningen nodig in Nederland. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen en in de Liemers blijft het aantal huishoudens groeien en zijn er veel extra woningen nodig. Voor de Liemers is in het regionale woningmarktonderzoek van 2019 de groei van de woningbehoefte berekend op 4.850 woningen. Dat is een groei van de woningvoorraad met 8,4%. Ter vergelijking de berekende groei van de woningvoorraad van Arnhem tot 2040 is 12,5%. Om aan het Westervoortse aandeel in de groei van de Liemerse woningbehoefte te kunnen voldoen en om het woningtekort (waar in Westervoort vanwege de nabijheid van Arnhem sprake van is) te kunnen inlopen gaat de gemeente ook voor Westervoort uit van een groei van 8,4% van de woningvoorraad. Dat betekent op basis van de cijfers van 2019 dat er tot 2040 voor bijna 750 woningen plannen moeten komen. Het kunnen laten bouwen van deze aantallen woningen is een stevige opgave waar ook in regionaal verband hard aan wordt gewerkt. In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Landelijk heeft deze opgave sindsdien steeds meer aandacht en prioriteit gekregen. Het Rijk heeft in 2022 met alle provincies afspraken gemaakt over de bouw van 900.000 woningen tot en met 2030, met als streven dat hiervan minimaal 2/3e deel betaalbaar is. In 2022 is ook het jaar van de oorlog in Oekraïne, verder stijgende bouwkosten, een blijvend gebrek aan personeel, en het ontbreken van middelen om onrendabele toppen af te dekken. Dit alles maakt het realiseren van deze stevige betaalbare woningbouwopgave tot een uitdaging waarvoor samenwerking essentieel is.

Naar een nieuwe Omgevingswet
De Omgevingswet is wederom uitgesteld. De Eerste Kamer stemde op 14 maart 2023 in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

Vermindering legesinkomsten vanwege invoering Wet kwaliteitsborging
In 2022 is de Wet Kwaliteitsborging nog niet in werking getreden. Dit betekent dat in 2022 ook geen sprake is van derving leges inkomsten vanwege deze wet. Wanneer deze wet wel in werking treedt is nog niet duidelijk. Daarnaast wordt gewerkt aan een nieuwe legesverordening omgevingsvergunning waarin de financiële gevolgen van de WKB verdisconteerd zullen worden zodat de impact van de inwerkingtreding van deze wet geminimaliseerd zullen worden.

In 2022 is ruim € 61.000 leges meer geïnd dan in de begroting (ook na wijziging) 2022 was opgenomen. Dit is te verklaren uit het feit dat er meer wat grotere bouwwerken zijn vergund (o.a. appartementencomplex) dan voorzien was. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur capaciteit. Voor 2023 voorzien wij eveneens extra aanvragen (met name realisatie woningbouw) waarvoor ook extra inhuur noodzakelijk zal zijn. De bekostiging van deze extra inhuur (€ 26.000) zal worden meegenomen in de voorjaarsnota van 2023.

Ontwikkelingen in het beheer van de openbare ruimte
De openbare ruimte staat onder druk. Met bestaande middelen is het niet mogelijk al het beheer en onderhoud in de openbare ruimte uit te voeren conform het vastgestelde beheerniveau. Hierover is de gemeenteraad op 7 december 2020 geïnformeerd op basis van het rapport “Basis in Beeld”.

Op 19 december 2022 heeft de gemeenteraad een ander kwaliteitsniveau vastgesteld.
Voor het beheer van de openbare ruimte is gekozen voor kwaliteitsniveau ‘Sober’. Het vastgestelde kwaliteitsniveau laat een differentiatie zien in kwaliteitsniveau tussen de verschillende beheergroepen. De basis van dit kwaliteitsniveau is kwaliteitsniveau ‘C’ van het CROW met enkele onderdelen op kwaliteitsniveau ‘B’. Hierbij wordt rekening gehouden met de beperkte financiële middelen en het herstelplan, maar het voorkomt ook kapitaalvernietiging en draagt daarnaast bij aan de doelstelling om een aantrekkelijke en uitnodigende gemeente te zijn. Voor dit kwaliteitsniveau wordt structureel € 465.000 bijgeraamd. De vastgestelde kwaliteitsniveaus worden opgenomen in het IBOR. en is vanaf 2023 leidend voor het beheer van de openbare ruimte.
Voor het wegwerken van het achterstallige onderhoud is door de gemeenteraad geld beschikbaar gesteld voor de komende 5 jaar.

In 2022 is het onderhoud van de openbare ruimte uitgevoerd binnen de beschikbare budgetten. Ook is er gestart met het wegwerken van de achterstanden bij verhardingen in de komende 5 jaar. Voorjaar 2023 wordt de weginspectie geactualiseerd. Deze wordt leidend bij het uitvoeren van verhardingen onderhoud. Over de financiële vertaling meer onder Beleidsbegroting, paragraaf 3, Onderhoud Kapitaalgoederen.

Het kwaliteitsniveau is vastgesteld. Het integrale beleidsplan openbare ruimte (IBOR) moet in 2023 nog worden vastgesteld. Het opstellen van één Integraal Beheerplan Openbare Ruimte volgt uit dit vastgestelde beleidsplan en wordt naar verwachting in Q4 2023 afgerond. De geraamde kosten van € 11.667 voor het opstellen van de verschillende beheerplannen waren voor 2022 geraamd maar worden overgeheveld naar 2023 en ingezet voor het opstellen van één integraal beheerplan.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Het versterken van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Dit zijn de speerpunten:

A.1	**Revitalisering winkelgebied Westervoort**
Doel	Westervoort wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor ondernemers en de economische ontwikkeling in het winkelgebied stimuleren. Dit zorgt voor (het behoud van) werkgelegenheid en houdt het voorzieningenniveau voor inwoners in stand.

Toelichting	In 2021 is de Centrumvisie Westervoort opgesteld samen met stakeholders uit het centrum. In 2022 is deze visie uitgewerkt tot een schetsontwerp voor het winkelcentrum dat gesteund wordt door de eigenaar, de winkeliers en de gemeente. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd in juni 2022. Met dit plan krijgt Westervoort weer een centrum met minder leegstand, waar bewoners zich thuis voelen, bezoekers welkom zijn en ondernemers een goede boterham kunnen (blijven) verdienen. Winkels worden meer gegroepeerd en beter gesitueerd, het winkeloppervlak neemt af en er komen woningen bij.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is er begonnen met de uitwerking van het schetsontwerp. Met verschillende winkeliers zijn de globale plannen voor het centrum vertaald naar meer concrete plannen per winkel. Gemeente en ontwikkelaar hebben de afstemming gestart over onder andere de woningbouw, ontsluiting, parkeren en de benodigde planologische procedure. Medio 2023 wordt voor het winkelcentrum het voorlopig ontwerp afgerond met daarbij inzicht in de locaties en inrichting van de winkels, woningen, fasering, ontsluiting, parkeren en de benodigde aanpassingen aan de openbare ruimte. Realisatie van het plan zal stapsgewijs plaatsvinden. De precieze planning van de realisatie wordt de komende maanden verder duidelijk. In 2023 kan een enkele eerste winkelier al verhuizen waar dit binnen het huidige planologische regime mogelijk is en wordt een begin gemaakt met benodigde planologische procedures. Meer uitgebreide bouwwerkzaamheden worden verwacht in 2024 en 2025. Naast de transformatie van het winkelcentrum wil de gemeente ook de openbare ruimte in het centrum opknappen en onderzoeken wat de transformatie-mogelijkheden zijn van het oudere deel van het gemeentehuis. Ook wil het college onderzoeken of de ambities voor de spoorzone uit de Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen nog meer kansen bieden voor het centrum. Uitgangspunt daarbij is dat de zoektocht naar aanvullende kansen niet ten koste gaat van de planning van het winkelcentrum. Medio 2023 komt het college daarom met een programmaplan voor de bredere opgaven van het centrum van Westervoort dat wordt voorgelegd aan uw raad. Het programmaplan zal voorzien in het uitvoeren van onderzoeken naar ondermeer de openbare ruimte. Voordat er keuzes worden gemaakt over investeringen in de openbare ruimte worden hiervoor financiering en subsidies gezocht en indien nodig een voorstel aan uw raad voorgelegd om een krediet beschikbaar te stellen. De gemeente is in gesprek met de provincie over mogelijke subsidie voor de planfase. Ook wordt gezocht naar subsidies voor de uitvoeringsfase.

A.2	**Een circulaire economie dichterbij brengen**
Doel	1) Het verduurzamen van de lokale economie, verstevigen van het vestigingsklimaat van Duiven en het bereiken van een energieneutrale energievoorziening in 2050. 2) Het voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit o.a. de Klimaatwet, Grondstoffenakkoord en Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.

Toelichting	Voor de programmalijn **Energietransitie** hebben we de ambities (23% energieneutraal in 2023, 41% energieneutraal in 2030 en 100% energieneutraal in 2050) vastgelegd in lijn met het Klimaatakkoord en de inmiddels vastgestelde Klimaatwet. De uitwerking van de programmalijn **Circulariteit** is eind 2021 door uw raad de Routekaart Circulariteit vastgesteld: volledig circulair in 2050. De programmalijn Circulariteit ziet toe op de grondstoffentransitie en reststromenverwaarding waarbij grondstoffen efficiënt moeten worden ingezet en hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. De programmalijn **Klimaatadaptatie** bestaat uit de opgave om de kwetsbaarheid als gevolg van klimaatverandering te verminderen met als doelstelling: Klimaatbestendig en water robuust in 2050. Deze plicht is vastgelegd in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie is een plan van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken.
Bereikt/niet bereikt	***Energietransitie*** De ambitie om in 2023 23% energieneutraal te zijn hebben we bereikt door onze inspanningen op het gebied van grootschalige opwek van zon en wind en het feit dat de AVR ons voor een belangrijk deel van stadswarmte voorziet. In 2022 zijn er tal van zaken binnen deze pijler opgepakt t.b.v. de energietransitie, zoals de aanpak energiearmoede. Een groot deel van deze huishoudens betreft sociale huurwoningen. Voor de lange termijn wordt hiervoor samengewerkt met woningcorporaties, op korte termijn konden we in 2022 alvast kleine energiebesparende maatregelen verstrekken en huisbezoeken faciliteren door energiecoaches. Voor particuliere huiseigenaren is uitvoering gegeven aan de Reductie Regeling Energieverbruik Woningen om hen te helpen energie te besparen. De gemeenten Duiven en Westervoort hebben zelf het initiatief genomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor wind- en zonopwek. In Westervoort was er geen draagvlak voor de opwek van wind- en zonenergie. Als gevolg van het advies over de al dan niet verplichte plan-MER (zie externe ontwikkelingen) is er een ‘Zienswijze PlanMER RES 2.0’ opgeleverd. Verder is er gewerkt aan een gemeente brede Warmtebronnenstrategie, met als doel richting te geven aan de ontwikkeling en inzet van duurzame warmtebronnen in de gemeente. De vaststelling van de Transitievisiewarmte in 2021 zorgde ervoor dat we aan de slag konden met het transitiegereed maken van de Mosterdhof. Zoals door het organiseren van collectieve inkoopacties en het verzorgen van verduurzamingsadviezen via persoonlijke woonplannen. Ook is er gewerkt aan de verduurzaming van wijkgebouw De Bult in Broeklanden.

	Klimaatadaptatie Alle werkregio's in Nederland doorlopen nu de 7 ambities van het DPRA, als onderdeel van het Nationaal Deltaprogramma. Een belangrijke mijlpaal in 2022 was dus de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en het daarbij beschikbaar gestelde budget. Ondertussen is de gemeente Westervoort begonnen werk te maken van het benutten van meekoppelkansen. Binnen de gemeente zijn nu diverse herinrichtingstrajecten waar klimaatadaptatie veel meer dan voorheen een plaats heeft en de inrichting heeft bepaald. Denk hierbij aan nog nadrukkelijker water vasthouden op de locatie en groenmaatregelen om koelte te brengen. Ook de invulling van de beschikbaar gestelde personele formatie (1 fte) per november 2022 was een mijlpaal, waardoor Westervoort nu echt aan de slag kan met de uitvoering. Verder hebben is in 2022 de Hemelwaterverordening vastgesteld, heeft de verdere implementatie van vastgestelde nota Bloeiend Maaibeheer plaatsgevonden en is het Watertakenplan vastgesteld. Er zijn tenslotte impulsgelden aangevraagd en is er subsidie aangevraagd en toegekend vanuit de provincie voor de aanpak van hittestress.

	Circulariteit In 2022 is het uitvoeringsprogramma circulariteit 2023-2025 vastgesteld: de vertaling van de doelen die in de Routekaart Circulariteit eind 2021 waren vastgelegd door de gemeenteraad. Deze pijler zal zich dus -net als de pijler Klimaatadaptatie- de komende jaren echt op de uitvoering kunnen gaan richten. Tegelijkertijd is in 2022 circulariteit al steeds meer onderdeel geworden van inkopen en aanbestedingen van de gemeenten. Een voorbeeld is de aanschaf circulair meubilair voor 1Stroom. Het thema afval is belangrijk in de pijler circulariteit. Daarom is er in het 2022 vastgestelde nieuwe afvalbeleidsplan ‘Samen minder Afval’ veel aandacht voor circulariteit. Ook is er gewerkt aan de intensivering van de inzameling van GFT-afval door een proef met wekelijkse inzameling. Verder is er een communicatiecampagne opgezet rondom afval scheiden en is GFT inzameling bij hoogbouw geïmplementeerd. Raad heeft in november 2022 besloten het wekelijks inzamelen van GFT-afval van april tot en met oktober structureel in te voeren in Westervoort. Tenslotte is voor deze pijler de beschikbaar gestelde personele formatie (1fte) in november 2022 ingevuld. **Toekomstbestendige bedrijventerreinen** Hoewel we nog weinig directe, wettelijke instrumenten hebben om bedrijven duurzamer te laten opereren, hebben we als gemeente het afgelopen jaar weer stappen gezet om bedrijven binnen de gemeente in ieder geval zoveel mogelijk te stimuleren om te verduurzamen. **Monitoring** Afgelopen jaar heeft de gemeente voorbereidende stappen gezet om het programma Duurzaamheid gerichter te kunnen monitoren vanuit het college en de raad. Dit blijft nog even pionieren, omdat monitoring van duurzaamheidsprogramma’s landelijk nog in de kinderschoenen staat. In het kader van monitoring van de eigen bedrijfsvoering en ketenpartners als gemeente, zijn er afgelopen jaar wel al gegevens verzameld en voorbereidingen getroffen tbv certificering in voor de CO2-prestatieladder. Dit is een CO2-managementsysteem en kan als aanbestedingsinstrument worden gebruikt.

B. Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving.

Dit zijn de speerpunten:

B.1	**Uitvoeren Woonvisie**
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Westervoort sluiten aan bij de hedendaagse behoefte, initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.

B.1	Uitvoeren Woonvisie
Toelichting	Een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid heeft met het opstellen van een nieuwe Woonvisie vorm gekregen. Deze Woonvisie zoals in 2021 is vastgesteld, wordt het nieuwe vertrekpunt voor de pro-actievere gemeentelijke rol en toenemende prioriteit op het beleidsterrein Wonen die van de gemeente gevraagd wordt. Onderwerpen die hierbij spelen zijn het langer zelfstandig thuis wonen, de grote woningbouwopgave, de grote druk op de woningmarkt, de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de toenemende regionale samenwerking en taken, een actievere rol richting woningbouwcorporaties en een aantal urgente vragen binnen het taakveld wonen, zoals huisvesting arbeidsmigranten en uitvoering geven aan het nieuwe rijkskader omtrent woonwagenstandplaatsen. Ook in 2022 gaat de gemeente concreet uitvoering geven aan het monitoren en opnieuw maken van (jaarlijkse) prestatieafspraken met Vivare, Plavei en Woonzorg Nederland, zodat er voldoende goede woningen beschikbaar zijn en komen voor de doelgroep. Voorts wordt er gewerkt aan het verder uitvoeren van Liemerse Woonagenda en de regionale Woondeal en dit alles passend bij de opgave de juiste woning op de juiste plek op het goede moment.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is volop uitvoering gegeven aan de doelen uit de Woonvisie 2021, waarover de gemeenteraad onder meer in juli via een brede kennisgeving over is geïnformeerd. Verder zijn de prestatieafspraken met de corporaties opnieuw geactualiseerd, is er uitvoering gegeven aan de Woondeal 2020 onder andere middels het proces rondom de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Is er in regionaal verband gewerkt aan een nieuwe Woondeal 2023. Er is samen met de regio gestart met een nieuw woningmarktonderzoek. Ook is het proces richting een nieuwe regioanaal afgestemde Huisvestingsverordening opgestart. De vergrote taakstelling van statushouders hebben we naast de opvang van Oekraïners op de woningmarkt kunnen huisvesten. Verder zijn er voor de vele woningbouwlocaties waar aan gewerkt wordt ook weer de nodige stappen richting realisatie gezet. Dit heeft in 2022 geleid tot de oplevering van onder meer 15 woningen de start bouw van 33 woningen en het afronden van de planologische procedures die de bouw van 60 woningen mogelijk maken.
Indicatoren	Er zijn prestatieafspraken gemaakt met aandacht voor betaalbaarheid/beschikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit van de voorraad. De Woonvisie is in 2021 al door de gemeenteraad vastgesteld. Er is in 2022 uitvoering gegeven aan de Woonagenda 2021-2022 met daarin opgenomen doelen.

B.2	Uitvoeren Woningbouwprogramma
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Westervoort sluiten aan bij de hedendaagsebehoefte, initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving.

B.2	Uitvoeren Woningbouwprogramma
Toelichting	Op 9 november 2020 is de notitie Uitvoeringsprogramma Woningbouw gemeente Westervoort 2020-2024 vastgesteld. Hierin staat het te realiseren woningbouwprogramma voor de komende jaren. De gronden die benodigd zijn voor de realisering van de woningbouwopgave zijn nagenoeg allemaal in bezit van ontwikkelaars of particuliere initiatiefnemers. De gemeente heeft in grote lijnen alleen een faciliterende rol om locaties tot ontwikkeling te brengen. De locaties die zijn genoemd in de notitie Uitvoeringsprogramma worden momenteel voortvarend in ontwikkeling gebracht in samenspraak met de ontwikkelaars of particuliere initiatiefnemers. Beekenoord, de Schans en Hof Hamerden worden verder afgerond. Een aantal kleinere (particuliere) initiatieven worden ook gefaciliteerd om ook op die wijze een bijdrage te kunnen leveren aan de woningbouwopgave. Met Vivare wordt onderzocht of op de Clossei 30 huurwoningen kunnen worden toegevoegd. In de Dorpstraat – Hamersestraat wil de gemeente eigenaren van vastgoed met detailhandel bestemming de mogelijkheid geven om woningen te realiseren in plaats van de huidige bedrijfspanden. Voor de locatie de Pals wordt een gebiedsvisie gemaakt. Tevens wordt onderzocht of op de locatie van het Kulturhus ‘De Nieuwhof’ tot een herontwikkeling met woningbouw kan worden gekomen. Voor Westervoort-Noord wordt gewerkt aan een verdere uitwerking van de haalbaarheidsstudie voor een integrale gebiedsontwikkeling en ook de centrumvisie Westervoort biedt eventueel mogelijkheden voor woningbouw in en rondom het centrum.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is volop uitvoering gegeven aan de uitvoering van het woningbouwprogramma. Dit heeft in 2022 geleid tot de oplevering van onder meer 15 woningen de start bouw van 33 woningen en het afronden van de planologische procedures die de bouw van 60 woningen mogelijk maken. Verder zijn we in 2022 verder gegaan met de planontwikkeling van andere woningbouwlocaties die de komende jaren moeten leiden tot plannen die nog eens zo’n 600 woningen mogelijk maken.
Indicatoren	Er volop ingezet op de bestaande woningbouwprojecten. Beekenoord en Huize Hamerden zijn afgerond. Voor de Schans (’t Fort) is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Hiervan loopt de beroepsprocedure nog. Met de Woonvisie 2021 is het nieuwe woningbouwprogramma vastgesteld. Er is gestart met de gerichte planontwikkeling van meerdere locaties die de komende jaren moeten leiden tot plannen die nog eens zo’n 600 woningen mogelijk maken.

B.3.	Mee-uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2019-2030
Doel	Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving. Het realiseren van een toekomstbestendige woonwijk. Hierbij gaat het in de basis om schoon, heel, veilig en gezond.
Toelichting	Zie begroting 2021-2024 (p. 44).

B.3.	Mee-uitvoeren Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2019-2030
Bereikt/niet bereikt	Planning: Diverse werkzaamheden hebben vertraging opgelopen, mede door Corona en extra onderzoek als gevolg van de wijkparticipatie. Dit geldt onder meer voor de ramingen voor het voorlopig, definitief en uitvoeringsontwerp openbare ruimte, subsidieonderzoeken en de aanbesteding van het uitvoeringsontwerp openbare ruimte met bestek. Desondanks is oplevering van de openbare ruimte als geheel nog steeds in 2023 voorzien. Wijk van de Toekomst: Helaas hebben de woonplanaanpak en de collectieve inkoop ons niet gebracht wat we er van verwacht hadden. De na-effecten van Corona en de prijsstijgingen in de bouwsector als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn hier debet aan. Een en ander is ook toegelicht op de raadsinformatieavond Circulaire Economie van 11 oktober 2022. In Q1 verantwoorden we de subsidie aan de provincie en beraden we ons op een mogelijk vervolg vanuit het Programma Duurzaamheid (voorheen Circulaire Economie). Financiën: In 2022 is aanvullende financiering gevonden vanuit de budgetten van het Watertakenplan en Achterstallig wegenonderhoud. Ook is een provinciale ontwerpsubsidie Groene Icoonprojecten ontvangen. Ook is de haalbaarheid van een provinciale begrotingssubsidie verkend. Helaas bleek dit niet haalbaar. Wel worden de Wijkendeal en een provinciale uitvoeringssubsidie Groene Incoonprojecten verder verkend. Al met al is de verwachting dat de kosten voor de revitalisering van de openbare ruimte door de prijsontwikkelingen als gevolg van Corona en Oekraïne niet binnen deze budgetten en subsidies opgevangen kunnen worden. We komen hier in de Voorjaarsnota 2023 op terug. Bestemmingsreserve: De instelling van een bestemmingsreserve blijkt nog altijd meerwaarde te hebben. Niet alle kosten kunnen namelijk geactiveerd worden ten laste van het beschikbaar gestelde investeringskrediet. De hoogte van de bestemmingsreserve bedroeg per 31 december 2022 € 85.012. Een klein deel van de kosten in 2022 kon worden gefinancierd uit andere budgetten, buiten de eerder genoemde 1,8 miljoen om.
Indicatoren	Een definitief ontwerp is opgesteld voor de openbare ruimte met oog voor wijkparticipatie: AFGEROND, medio 2022. Een aanbesteed uitvoeringsontwerp, zodat dat jaar ook echt de schop de grond in kan: GEPLAND, Q1 2023. Oplevering van de openbare ruimte vanaf 2023: GEPLAND, Q4 2023.

B.4	Rivierklimaatpark IJsselpoort
Doel	De gevolgen van de klimaatverandering (o.a. de waterdoorvoer en waterstanden in de rivier) voor langere tijd het hoofd bieden én kansen bieden aan natuur, recreatieve ontsluiting en bedrijvigheid in de IJsseluiterwaarden van IJsselkop tot Giesbeek.

B.4	Rivierklimaatpark IJsselpoort
Toelichting	Negen landelijke, regionale en lokale overheden (en in eerste aanleg ook Natuurmonumenten) werken samen een integrale ontwikkelings- en inrichtingsmogelijkheden uit voor de uiterwaarden van de IJssel tussen IJsselkop en Giesbeek in relatie met de hoogwaterveiligheidsopgave van het Deltaprogramma. Dit project wordt uitgevoerd volgens het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Dit omvat een systematiek voor de planvorming, besluitvorming en de financiering van projecten van het Ministerie van I&M en doorloopt 4 fasen. De onderzoeksfase die leidt tot een startbeslissing (fase 1 is uitgevoerd), de verkenningsfase die leidt tot een voorkeursbeslissing (fase 2), een planstudie die resulteert in een projectbeslissing (fase 3) en de uitvoering die uitmondt in een opleveringsbeslissing (fase 4). Voor Westervoort liggen de aandachtspunten bij: • een goede inpassing van de bestaande bedrijvigheid en de (cultuurhistorische waarden van de) voormalige steenfabriek, • een fysieke verbondenheid van het dorp met de rivier door een bereikbare en beleefbare uiterwaarde en rivier. • Koppeling met projecten zoals Westervoort-Noord en Mosterdhof. De gemeente is ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd in respectievelijk het projectteam, het ambtelijk opdrachtgeversoverleg en de stuurgroep. Onze rol is het behartigen van onze belangen in de projectorganisatie en bij de totstandkoming van de intergemeentelijke structuurvisie en voorbereidende stukken hiervoor (bv. plan-MER). Betrokkenheid is nodig vanuit verschillende vakinhoudelijke disciplines.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is verdere invulling gegeven aan de planuitwerkingsfase. Het Rivierklimaatpark is in een aantal deelprojectgebieden verdeeld waarbij er sprake is van een onderlinge samenhang maar per deelgebied wordt gekeken naar de uitvoering de aankomende jaren. De gemeente Westervoort maakt deel uit van het deelproject Uiterwaarden Westervoort. De planuitwerking heeft een sterke relatie met de werkzaamheden rondom Dijkvak 48-1 (Waterschap Rijn en IJssel) en er is verband met de ontwikkeling Westervoort-Noord.

B.4	Rivierklimaatpark IJsselpoort	
Indicatoren	Het borgen van maximale bestuurlijke en ambtelijke participatie en betrokkenheid binnen dit regionaal project, teneinde zo goed mogelijk te sturen op het borgen of realiseren van gemeentelijke belangen en doelen.	Ambtelijk zijn we zowel in het Projectteam als bij de Ambtelijk Opdrachtgeversoverleg betrokken. Bestuurlijke participatie vindt plaats door de deelname van wethouder Sluiter in de Stuurgroep. Er vindt regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats, zowel intern als extern.
	Het komen tot een handzaam en concreet overzicht aan in te brengen, concrete doelstellingen voor Westervoort.	In oktober 2018 is een *wensenlijst* opgesteld met de 5 speerpunten die de gemeente Westervoort met het Rivierklimaatpark wil bereiken. Deze lijst is, met instemming van het college, door de wethouder aan de projectorganisatie RKP bekend gemaakt en wordt meegenomen in de uitvoering. Het gaat hierbij (kort) om de volgende speerpunten: • Maak de uiterwaarden en de rivier actie beleefbaar • Versterk de verbinding/entree bij Dorpsstraat-Veerdam • Verplaats Struyk Verwo • Verbeter de veiligheid op de IJsseldijk • Geef de historie een plaats.

B.5	Verdieping haalbaarheidsstudie Westervoort-Noord
Doel	Nader onderzoek naar de haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling Westervoort Noord.
Toelichting	De raad heeft in juni 2021 besloten tot aanvullend onderzoek naar de haalbaarheid van de verplaatsing van de sportvelden in Westervoort Noord en de (financiële) haalbaarheid van de ontwikkeling van woningbouw op de vrijkomende sportvelden en gronden van ontwikkelaars.
Bereikt/niet bereikt	In 2022 is het onderzoek afgerond en zijn de resultaten daarvan en een plan van aanpak voor het vervolg aangeboden aan college en raad. De gemeenteraad heeft in juni 2021 een krediet beschikbaar gesteld voor het onderzoek. Hiervan is ca. 50% gebuikt. De resterende gelden worden toegevoegd aan het voorbereidingskrediet voor de volgende fase.
Indicatoren	Op 6 maart 2023 besluit de gemeenteraad over het plan van aanpak Westervoort Noord.

C. Het implementeren van nieuwe wetgeving, die op ons afkomt.

Dit zijn de speerpunten:

C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Doorontwikkeling van de verdere implementatie van de Omgevingswet
Toelichting	De implementatie van de Omgevingswet is een transitieproces. Dit proces loopt tot maximaal 2029. De inwerkingtreding van de wet is al meerdere keren uitgesteld. In 2022 was de verwachting dat de wet met ingang van 1 juli 2022 in werking zou treden. Dat is later bijgesteld naar 1 januari 2023. Inmiddels is duidelijk geworden dat de inwerkingtreding is uitgesteld tot 1 januari 2024. De zorgen die er zijn omtrent de kwaliteit van de landelijke ICT-ontwikkeling zijn de oorzaak van dit herhaaldelijke uitstel.

C.1	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Bereikt/niet bereikt	De verordeningen/besluiten die noodzakelijk zijn voor het werken met de Omgevingswet zijn grotendeels vastgesteld door de Raad. Het Omgevingsprogramma (uitvoeringsplan Omgevingsvisie/niet verplicht) is nagenoeg afgerond en zal in het eerste kwartaal vastgesteld worden door het college en ter kennisname aangeboden worden aan de Raad. In verband met het uitstel tot 1 januari 2024 zijn in 2022 de volgende onderwerpen nog niet afgerond: • VTH beleidsplan/Wet Kwaliteitsborging Bouw • Legesverordening • Verordening Veiligheid en Handhaving • Kaders Participatie Over deze onderwerpen zal in 2023 besluitvorming noodzakelijk zijn. Ook zal gewerkt worden aan het definitieve Omgevingsplan. Vanaf 1 januari 2024 zal gewerkt worden met het tijdelijke Omgevingsplan (huidige ruimtelijke kaders). Het definitieve Omgevingsplan dient klaar te zijn in 2029. Het is de bedoeling om in 2023 en de jaren daarna zoveel mogelijk onderdelen al definitief te maken.
Indicatoren	Hebben van een Programmaplanning Beleidsmatige kaders zijn vastgesteld Systeem werkt Maatregelen uitvoering zijn uitgevoerd

Kengetallen (statistische indicatoren)

Belangrijkste bron van deze kengetallen is waarstaatjegemeente.nl (WSJG).

	Westervoort	Gemeenten matig stedelijk
MKB vriendelijkste gemeente (waardering 0-10)	onbekend	onbekend
Ondernemingsklimaat (waardering 0-10)	onbekend	6,49*
Vestigingsklimaat (waardering 0-10)	onbekend	6,35*
Vestigingen bedrijven (aantal per 1.000 inw)	95,2*	129,6*
Oprichtingen (aantal per 1.000 vestigingen)	124,3	34,9 (4de kw 2022)
Opheffingen (aantal per 1.000 vestigingen)	67,5	21,6 (4de kw 2022)
Faillissementen (aantal per 1.000 vestigingen)	3,0*	1,8*
% Leegstand Winkelcentrum	20,9%*	11,9%*
Banen (per 1.000 inw)	302**	766**
netto arbeidsparticipatie	69,0%**	71,7%**

** cijfers 2020 / ** cijfers 2021*

Circulaire Economie dichterbij brengen

	Westervoort	Gemeenten matig stedelijk
Duurzaamheidscore (score 0-100)	onbekend	onbekend
Energie-ambities gemeente (score 0-5)	onbekend	onbekend
Hernieuwbare electriciteit /energie	6,6%*	onbekend

Gasverbruik Woningen (gemid. m3/jaar per woning)	1.010*	onbekend
Vermogen Zonne-energie (kWp per 1.000 inw)	0,5*	onbekend
Zonne-energie installaties (aantal per 1.000 inw)	onbekend	onbekend
Electrische Laadpunten (aantal per 10.000 inwoners)	14	62
Fijn huishoudelijk restafval (kg per inw)	96	122*

** cijfers 2021*

Wijkontwikkeling

	Westervoort	**Gemeenten matig stedelijk**
Waardering Woon- en Leefklimaat gemeente (0-10)	6,82	6,87
Buurt als leefomgeving (waardering 1-10)	7,92	8,11
Fysieke leefomgevingskwaliteit (waardering 1-10)	6,66	6,75
Buurt is voldoende groen (% inwoners mee eens)	82%	83%
Ontwikkeling buurt (% inwoners vindt buurt vooruitgegaan)	22%	16%
Gemeente betrekt buurt bij aanpak leefbaarheid (% inw mee eens)	37%	33%
Inzet bereidheid inwoners voor leefbaarheid buurt	72%	80%

cijfers 2019

Uitvoeren woonvisie en woningbouwprogramma 2018-2027

	Westervoort	**Gemeenten matig stedelijk**
Aantal woningen	6.760	-
Aantal huishoudens	6.663	-
Huishoudgrootte (verdunning)	2,22*	2,30*
Woningvoorraad (% koop / %particuliere huur / %huur corporatie)	59/10/31*	65/31/10*
% betaalbaar huurvoorraad corporatie	0,93*	0,89*
Voorraad betaalbare huurwoningen in verhouding tot de doelgroepen	1,08*	0,97*
% passend gehuisveste huishoudens	73,2%*	73,1%*
Demografische druk	72,7%*	77,5%*
Nieuwbouwwoningen (per 1.000 woningen)	1,2**	8,3**
Woonlasten eenpersoonshuishouden	844	841**
Woonlasten meerpersoonshuishouden	844	841**
WOZ-waarde woningen	306.000	371.000

** cijfers 2020 /** cijfers 2021*

Opstellen integraal beleid beheer openbare ruimte

	Westervoort	**Gemeenten matig stedelijk**
De buurt is 'heel' (% van de inw)	80%	80%
De buurt is schoon (% van de inw)	63%	69%
Straten, paden en trottoirs zijn goed begaanbaar (% van de inw)	71%	66%
Groenvoorziening is goed onderhouden (% van de inw)	62%	62%

** cijfers 2019*

Implementatie nieuwe Omgevingswet

	Westervoort	Gemeenten matig stedelijk
Samenwerking met inwoners (waardering 1-10)	6,33	6,17
Dienstverlening inwoners (waardering 1-10)	6,83	6,84
Dienstverlening ondernemers (waardering 1-10)	onbekend	6,9
Hoogte regeldruk (% ondernemers vindt regeldruk te hoog)	onbekend	25,4%
Vergunningverlening (waardering 0-10)	onbekend	6,22
De gemeente houdt voldoende toezicht op het naleven van regels (% mee eens)	29%	29%
De gemeente stelt zich flexibel op als dat nodig is (% mee eens)	25%	25%
De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen (% mee eens)	37%	33%
Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren (% mee eens)	34%	35%
Ik vond het aanvragen of voorleggen gemakkelijk (% mee eens)	80%	80%
De tijd die de afhandeling in beslag nam was acceptabel (% mee eens)	79%	76%

Cijers 2019

3.3 Wat heeft het ons gekost?

Totaal programma Omgeving naar baten en lasten

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Lasten	-5.845	-5.685	-7.776	-8.391	-615
Baten	4.203	3.616	3.675	4.311	636
Saldo	**-1.642**	**-2.069**	**-4.101**	**-4.080**	**21**
Resultaatbestemming	702	73	-17	-44	-27
Saldo na resultaatbestemming	**-940**	**-1.996**	**-4.118**	**-4.124**	**-6**

Totaal saldo programma Omgeving per taakveld/product:

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Verkeer en vervoer	-1.004	-1.263	-3.113	-3.008	105
Parkeren	-18	-12	-12	-19	-6
Openbaar vervoer	-28	-30	-30	-42	-12
Economische ontwikkeling	-43	-40	-40	-47	-8
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-18	-29	-29	-8	21
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	8	8	-9	-17
Economische promotie	-99	-133	-133	-123	9
Riolering	211	256	256	283	28
Afval	606	584	567	453	-114
Milieubeheer	-391	-425	-601	-316	285
Begraafplaatsen en crematoria	-40	-60	-52	-13	39
Ruimte en leefomgeving	-387	-453	-423	-700	-277
Grondexploitatie	-4	0	0	-44	-44
Wonen en bouwen	-427	-472	-499	-487	12
Mutaties reserves (resultaatbestemming)	702	73	-17	-44	-27
Totaal	**-940**	**-1.996**	**-4.118**	**-4.124**	**-6**

Op afwijkingen groter dan € 30.000 (begroting 2022 n.w. - rekening 2022) wordt een toelichting gegeven.

TV 2.1 Verkeer en vervoer	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-3.141	-3.340	-199
Baten	28	332	304
Gerealiseerd resultaat	**-3.113**	**-3.008**	**105**

Toelichting lasten:
- Hogere doorbelasting van 1Stroom € -62.000 (N)
- Lagere opruimkosten als gevolg van het niet doorgaan van evenementen € 37.000 (V)
- De hogere bijdrage van nutsbedrijven is in de voorziening onderhoud wegen gestort € -210.000 (N)
- Overige afwijkingen € 36.000 (V)

Toelichting baten:
- Hogere bijdragen van nutsbedrijven door o.a. de aanleg van glasvezel € 257.000 (V)
- Ontvangen subsidie fietsveiligheid € 30.000 (V)
- Overige afwijkingen € 17.000 (V)

TV 7.2 Riolering	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-1.347	-1.358	-11
Baten	1.602	1.641	39
Gerealiseerd resultaat	**256**	**283**	**28**

Toelichting lasten:
- De storting in de voorziening riolering is € -268.000 (N)
- Geen calamiteiten bij riolering en rioolgemalen € 55.000 (V)
- Minder onderhoud en reiniging € 86.000 (V)
- Overige afwijkingen € 116.000 (V)

Toelichting baten:
- De opbrengst rioolheffing valt € 37.000 (V) hoger uit
- Overige afwijkingen € 2.000 (V)

TV 7.3 Afval	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-1.253	-1.328	-75
Baten	1.820	1.781	-39
Gerealiseerd resultaat	**567**	**453**	**-114**

Toelichting lasten:
- De storting in de voorziening afvalinzameling is € -251.000 (N)
- Door minder bezoekers en minder afval zijn de kosten van het afvalaanbiedstation € 94.000 (V) lager uitgevallen
- Overige afwijkingen € 82.000 (V)

Toelichting baten:
- Minder aanslagen (woningen en bedrijven) en minder aaanbod van afval zorgt voor een lagere opbrengst van € -96.000 (N)

• Overige afwijkingen € 57.000 (V)

TV 7.4 Milieubeheer	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-601	-405	196
Baten	0	88	88
Gerealiseerd resultaat	**-601**	**-317**	**284**

Toelichting lasten:
• De overdracht bodemtaken is uitgesteld (vanwege uitstel Omgevingswet) € 45.000 (V)
• Lagere doorbelasting 1Stroom € 27.000 (V)
• De ontvangen gelden voor klimaatakkoord zijn nog niet besteed € 162.000 (V). Dit bedrag wordt gereserveerd
• Overige afwijkingen € -38.000 (N)

Toelichting baten:
• Overige afwijkingen € 88.000 (V)

TV 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-93	-61	32
Baten	42	49	7
Gerealiseerd resultaat	**-52**	**-13**	**39**

Toelichting lasten:
• Overige afwijkingen € 32.000 (V)

Toelichting baten:
• Overige afwijkingen € 7.000 (V)

TV 8.1 Ruimte en leefomgeving	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-428	-720	-292
Baten	5	20	15
Gerealiseerd resultaat	**-423**	**-700**	**-277**

Toelichting lasten:
• Hogere doorbelasting 1Stroom € -333.000 (N)
• Er is € 40.000 (V) meer aan bijdragen in de ruimtelijke ontwikkeling ontvangen als is besteed
• Overige afwijkingen € 1.000 (V)

Toelichting baten:
• Overige afwijkingen € 15.000 (V)

TV 8.2 Grondexploitatie	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-11	-89	-78
Baten	11	45	34
Gerealiseerd resultaat	**0**	**-44**	**-44**

Toelichting lasten:

- Doorbelasting 1Stroom € -27.000 (N)
- De verliesvoorziening is met € -44.000 toegenomen
- Overige afwijkingen € -7.000 (N)

Toelichting baten:
- De boekwaarde van de Schans is (exclusief de voorziening) met € 34.000 (V) toegenomen

TV 0.10 Mutaties reserves	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
Lasten	-100	-177	-77
Baten	83	133	50
Gerealiseerd resultaat	-17	-44	-27

Mutaties:
- Incidentele storting in de bestemmingsreserve handhavingskosten bouwen € -7.000
- Incidentele storting in de bestemmingsreserve implementatie omgevingswet € -100.000
- Incidentele storting in de bestemmingsreserve Mosterdhof € -69.000
- Incidentele onttrekking uit de bestemmmingsreserve aanpassing Dorpstraat-Hamersestraat € 6.000
- Incidentele onttrekking uit de algemene reserve € 7.000
- Incidentele onttrekking uit de bestemmingsreserve Mosterdhof € 47.000
- Structurele onttrekking uit de bestemmingsreserve kapitaallasten investeringen € 73.000

3.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Taak	Het uitvoeren van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht voor gemeenten in de regio Arnhem en Provincie Gelderland. Ook is Omgevingsdienst Regio Arnhem voor deze overheden het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.
Beleidsrisico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn derhalve zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2022	In 2022 is minder uitgegeven dan begroot. Dit is te verantwoorden vanuit de projecten die in mindere mate zijn uitgevoerd dan begroot. Hiermee samenhangend zijn ook de projectmanagementuren niet volledig benut. De basistaken toezicht, vergunningverlening en advisering zijn zo goed als alles conform begroting uitgevoerd.

	Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen (voormalige Stadsregio)
Doel	Het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en voor haar deelnemers.
Taak	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.

Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2022	In 2022 is op alle opgaven van de Opgave-agenda ingetekend en is er aan diverse speerpunten actief bestuurlijk dan wel ambtelijk deelgenomen. 2022 stond ook in het teken van de verkiezingen en wisseling als het gaat om deelname aan de Regionale Agendacommissie door raadsleden en binnen de diverse Bestuurlijke opgaveteams als speerpunteigenaar dan wel in een andere betrokkenheid. In 2023/2024 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij duidelijk moet worden welke opbrengst er is aan deelname aan de opgaven. Er zijn ook diverse regionale bijeenkomsten geweest waarbij college en raad betrokken zijn bij de voortgang en afstemming binnen de Groene Metropoolregio. Een van de meest in het oog springende resultaten is de oplevering van de Woondeal 2.0. die verder zijn lokale uitwerking krijgt.

Algemene dekkingsmiddelen

De onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen zijn onder Programma 1 Bestuur opgenomen. De opsomming van Algemene Dekkingsmiddelen is een verplicht onderdeel van de BBV. Deze opsomming is als aanvullend hoofdstuk in het Programmaplan opgenomen. Tevens zijn in dit hoofdstuk verplichte onderdelen over de post onvoorzien, overhead en de vennootschapsbelasting opgenomen.

Als algemeen dekkingsmiddel worden de volgende onderdelen aangemerkt:
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- Algemene uitkeringen
- Dividend
- Saldo financieringsfunctie

Algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022
Lokale heffingen				
- Hondenbelasting	111	104	104	-130
- Precariobelasting	118	0	0	0
- OZB (woning en niet-woning)	2.926	3.150	3.221	3.235
Algemene uitkeringen	27.445	28.069	31.035	31.508
Dividend	104	101	101	113
Saldo financieringsfunctie	84	24	41	-1
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**30.788**	**31.448**	**34.502**	**34.725**

Onvoorziene uitgaven
De post onvoorziene uitgaven dient voor het opvangen van niet voorziene uitgaven die zich in de loop van het jaar voordoen. Het in de primitieve begroting opgenomen bedrag van € 100.000 is niet gebruikt, en is vrijgevallen in de Najaarsnota.

Overzicht overhead
Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en kosten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn Huisvesting, Management, Financiën, Personeel & Organisatie, Inkoop, Juridische zaken, Control, Interne en Externe communicatie, Bestuurszaken en ondersteuning. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de concern brede kosten overhead en daarnaast is door een éénduidige systematiek een betere

vergelijking mogelijk met andere gemeenten. De lasten en baten van overhead worden centraal verantwoord binnen dit programma.

Nagenoeg alle kosten van overhead krijgt de gemeente Westervoort doorbelast van 1Stroom.

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022
Kosten overhead	-4.571	-4.986	-4.848	-4.255
Totale lasten	-42.449	-40.593	-45.425	-48.292
Percentage overhead van totale lasten	10,77%	12,28%	10,67%	8,81%

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VpB)

Met ingang van 2016 zijn gemeenten voor een aantal activiteiten, zoals de grondexploitatie, reststromen afval, vennootschapsbelastingplichtig. Voor de jaren 2016 tot en met 2021 is inmiddels een definitieve aanslag ontvangen. De aangifte van het jaar 2022 is in concept opgesteld.

Jaar	Aanslag	Verliesver-rekening	Totaal verliesver-rekening
2016	0	80.314	80.314
2017	0	30.638	110.952
2018	0	241.957	352.909
2019	0	277.493	630.402
2020	0	-15.299	615.103
2021	0	-21.307	593.796
2022	0	-22.000	571.796

Vooralsnog verwachten wij de komende jaren nog geen daadwerkelijke betaling te moeten doen.

Verplichte indicatoren

Indicator	Westervoort	Nederland
Formatie fte per 1.000 inwoners	6,80	gegevens niet beschikbaar
Bezetting fte per 1.000 inwoners	6,34	gegevens niet beschikbaar
Apparaatskosten per inwoner	€ 725	gegevens niet beschikbaar
Externe inhuur als % van totale loonsom + inhuur externen	15,62%	gegevens niet beschikbaar
Overhead als % van totale lasten	8,82%	gegevens niet beschikbaar
Woonlasten eenpersoonshuishouden	929	823
Woonlasten meerpersoonshuishouden	969	905
WOZ-waarde woningen	262	317
Nieuwbouw woningen per 1.000 woningen	1,12	8,7
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	111	169
Hernieuwbare elektriciteit	13,9%	26,8%
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	2,21	2,28
Geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	2,7	4,3
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,40	0,39
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	3,41	4,04

Verwijzingen HALT per 10.000 jongeren	19	8
Jongeren met delict voor rechter	1%	1%
Demografische druk	72,7%	70,3%
Niet-sporters	50,4%	49,3%
Banen	249,2	685,7
Vestigingen per 10.000 inwoners	902	1.307
Netto arbeidsparticipatie	70,6%	72,2%
Bruto gemeentelijk product	onbekend	12
Functiemenging	30,1%	53,3%
Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	399,2	431,2
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)	222,2	197,7
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	onbekend	640
%kinderen in uitkeringsgezin	8%	6%
% achterstandsleerlingen	15%	15%
% werkloze jongeren	2%	2%
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO+MBO)	2,1%	1,7%
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	4,5	2,7
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	37	20
Jongeren met jeugdhulp	12,9%	10,7%
Jongeren met jeugdreclassering	onbekend	0,3%
Jongeren met jeugdbescherming	1,5%	1,1%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Hoofdstuk 3 Paragrafen

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4	Financiering
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering
Paragraaf 6	Verbonden partijen
Paragraaf 7	Grondbeleid
Paragraaf 8	Openbaarheid Wet open overheid

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over gemeentelijke belastingen. De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en de retributies. Na de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Het aandeel van de gemeentelijke belastingen in het totaal van de inkomsten (excl. mutaties in reserves) is 14%.

Algemene belastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten ten goede komen aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet. De onroerende-zaakbelastingen (hierna: OZB) en hondenbelasting en behoren tot deze categorie.

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Retributies zijn belastingen die worden geheven als er door of namens de gemeente een specifiek product of een specifieke dienst wordt verleend. De leges, lijkbezorgingsrechten en marktgelden behoren tot deze categorie.

Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die worden gemaakt om het product of de dienst te verlenen.

In de gemeente Westervoort worden diverse belastingen geheven, te weten OZB, afvalstoffenheffing, reinigingsrechten, rioolheffing, hondenbelasting, bedrijveninvesteringszone (hierna: BIZ) en rechten (o.a. leges).

Financiële gegevens

Lokale heffingen 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
OZB woningen	3.113	3.350	3.420	3.408	-12
Afvalstoffenheffing	1.583	1.571	1.503	1.407	-96
Rioolheffing	1.612	1.602	1.497	1.533	36
Hondenbelasting	112	135	135	126	-9
Precariobelasting	139	0	0	0	0
BIZ	52	57	57	53	-4
Sportaccommodaties	28	24	25	26	1
Lijkbezorgingsrechten	51	28	42	49	7
Marktgelden	7	13	13	2	-11
Leges	436	265	290	401	112
Totaal	**7.133**	**7.045**	**6.982**	**7.005**	**24**

Bovenstaand overzicht vindt u ook terug in de programmarekening, maar dan als onderdeel van de totale inkomsten. Ten opzichte van de begroting na wijziging zijn de opbrengsten uit lokale heffingen € 24.000 hoger.

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2021 met 1,6% voor loon- en prijsontwikkelingen overeenkomstig het percentage BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire gemeentefonds 2021.

Verder is het uitgangspunt gehanteerd dat afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges omgevingsvergunning en leges kostendekkend zijn. Voor lijkbezorgingsrechten en marktgelden is het uitgangspunt om zoveel mogelijk kosten te verhalen.

Gemeenten kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als een wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is opgenomen in landelijke wet- en regelgeving.

De belastingtarieven zijn opgenomen in onderstaande belastingverordeningen.
- "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022".
- "Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2022".
- "Verordening rioolheffing 2022".
- "Verordening hondenbelasting 2022".
- "Verordening precariobelasting 2022".
- 1e wijziging "Verordening bedrijveninvesteringszone Het Ambacht 2019".
- "Verordening lijkbezorgingsrechten Brouwerslaan 2022".
- "Verordening marktgelden 2022".
- "Legesverordening 2022".

In de verordeningen zijn verder bepalingen opgenomen ter uitvoering van de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen.

Belastingen

Onroerende-zaakbelastingen

Tarieven OZB 2022

	Woningen	Niet-woningen
Gebruiker		0,2311%
Eigenaar	0,1620%	0,2978%
Totaal	**0,1620%**	**0,5289%**

De tarieven zijn ten opzichte van het tarief 2021 verhoogd. In het Financieel herstelplan Westervoort, onderdeel OZB verhogen (programma 1), heeft de gemeenteraad besloten tot het extra verhogen van de tarieven OZB met 7%. Verder is er een inflatiecorrectie van 1,6% toegepast. Daarna zijn de tarieven nog aangepast aan de resultaten van de herwaardering 2022. Dat betekent een aanpassing van de bij de begroting 2022 vastgestelde tarieven OZB, en wel met een verlaging van 10,25% voor woningen en een verhoging met 0,30% voor niet-woningen.

Rekentarief

De inkomsten van de OZB worden door het Rijk gekort. Het Rijk rekent met de zogenaamde vaste rekentarieven. Voor 2022 bedroeg dat voor woningen 0,0838%, voor niet-woningen eigenaren 0,1631% en voor niet-woningen gebruikers 0,1315%. De systematiek is als volgt:

OZB waarde woningen x 80% x 0,0838%.
OZB waarde niet-woningen eigenaren x 70% x 0,1631%.
OZB waarde niet-woningen gebruikers x 70% x 0,1315 %.

Opbrengsten

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
OZB woningen	2.619	2.803	2.873	2.872	-1
OZB niet-woningen	493	547	547	536	-11
Totaal	**3.113**	**3.350**	**3.420**	**3.408**	**-12**

Er is sprake van een nadeel van € 12.000. Bij het opstellen van de ramingen is er minder rekening gehouden met leegstand bij niet-woningen. Dit resulteert in een minderopbrengst.

In de gemeente Westervoort is de gemiddelde waardestijging per 1 januari 2021 (waardepeildatum) ten opzichte van de waarden per peildatum 1 januari 2020 voor woningen 10,25%. De gemiddelde waardedaling voor niet-woningen is 0,30%. De vastgestelde landelijke waardestijging is 9,0% voor woningen en voor niet-woningen is 0,5%.

De WOZ-waarde 2022 is eind januari 2022 gelijktijdig met de aanslag gemeentelijke belastingen 2022 aan de burgers kenbaar gemaakt.

De bezwaren die worden ingediend tegen de WOZ-beschikkingen is deels in eigen beheer en deels door externe inhuur afgehandeld. In 2022 zijn er 149 bezwaarschriften ontvangen. Dit is 1,5% van de door de gemeente Westervoort verzonden WOZ-beschikkingen. Landelijk gezien is er tegen 2,6% van de beschikkingen bezwaar ingediend. Op alle bezwaren is door de gemeente uitspraak gedaan. Tegen 1 ongegrond verklaarde bezwaar is beroep ingesteld.

Hondenbelasting

Tarieven hondenbelasting 2022

	Tarief
1e hond	94,11
2e hond	129,15
3e hond en volgende honden, per hond	249,97
kennel	223,27

Opbrengsten hondenbelasting 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Hondenbelasting	112	135	135	126	.-9
Totaal	**112**	**135**	**135**	**126**	**-9**

In de tarieven is de inflatiecorrectie van 1,6% verwerkt.

Precariobelasting

Opbrengsten precariobelasting 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Precariobelasting	138.800	0	0	0	0

Totaal	**138.800**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vanaf belastingjaar 2022 is de precariobelasting voor buizen, draden, kabels en leidingen afgeschaft. Er is dan ook geen opbrengst geraamd en er zijn geen aanslagen opgelegd.

Bedrijveninvesteringszone

Tarieven bedrijveninvesteringszone

	Tarief
WOZ-waarde tot € 100.000	285
WOZ-waarde van € 100.001 tot € 200.000	390
WOZ-waarde van € 200.001 tot € 300.000	495
WOZ-waarde van € 300.001 tot € 450.000	695
WOZ-waarde van € 450.001 tot € 600.000	795
WOZ-waarde vanaf € 600.001	999

Opbrengsten bedrijveninvesteringszone 2022

	Rekening 2021	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 n.w.**	**Rekening 2022**	**Afwijking 2022**
BIZ	52	57	57	54	-3
Totaal	**52**	**57**	**57**	**54**	**-3**

In 2019 is er besloten om BIZ voor het bedrijventerrein Het Ambacht in te voeren. Het betreft een bestemmingsbelasting. Alle (bijdrage plichtige) ondernemers op Het Ambacht betalen jaarlijks de BIZ-belasting. De opbrengst wordt, na aftrek van perceptiekosten, afgedragen aan de BIZ-ondernemersvereniging. De ondernemersvereniging gebruikt de opbrengst voor de uitvoering van het BIZ-activiteitenplan voor Het Ambacht. De aanslag BIZ wordt geheven op basis van de WOZ-waarde van de bedrijven. Bij de vaststelling van het tarief in 2019 is bepaald dat het tarief voor 5 jaren gelijk blijft.

Wanneer de werkelijke opbrengst achter blijft bij de raming dan wordt er een lagere bijdrage uitbetaald aan de ondernemersvereniging.

Afvalstoffenheffing
Afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing. Loon- en prijsstijgingen alsmede (vervangings)investeringen hebben invloed op de stijging van het tarief. Afvalinzameling gebeurt op basis van DIFTAR. Er wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden huishoudens en hoogbouwaansluitingen. Verder wordt er onderscheid gemaakt in een vastrecht en een variabel tarief. Het variabele tarief is een tarief dat per aanbieding van de container of per storting van een zak in een ondergrondse container moet worden betaald. De kosten van kwijtschelding zijn in de tarieven afvalstoffenheffing verdisconteerd. Ook alle aanbestedingsvoordelen zijn verwerkt in de tarieven. Er wordt uitgegaan van een gemiddelde van 8 aanbiedingen en 42 stortingen per jaar. Bij het vaststellen van de begroting 2022 is besloten tot het volledig kostendekkend maken van de tarieven. De tarieven worden niet aangepast met de voor 2022 verwachte inflatie van 1,6% in verband met de 100% kostendekkendheid. De tarieven zijn voor het jaar 2022 in verband met lagere kosten aanzienlijk (-/- 5,2%) verlaagd ten opzichte van 2021. Op basis van een bij de voorjaarsnota aangenomen motie, heeft de raad vastgesteld de afvalstoffenheffing per huishouden met € 10 te verlagen. Dit is als éénmalige korting van € 10,- op het aanslagbiljet gemeentelijke belastingen (2022) ogenomen.

Tarieven afvalstoffenheffing 2022

Soort heffing	**Tarief per jaar**

Afvalstoffenheffing vastrecht	164,10
Afvalstoffenheffing verzamelcontainer meerpersoonshuishouden	258,99
Afvalstoffenheffing verzamelcontainer éénpersoonshuishouden	194,26
Reinigingsrechten	164,10
Afvalstoffenheffing per lediging 140 liter container restafval	7,60
Afvalstoffenheffing per lediging 240 liter container restafval	9,48
Afvalstoffenheffing per storting ondergrondse container	1,06

Opbrengsten Afvalstoffenheffing 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Afvalstoffenheffing	1.583	1.571	1.503	1.407	-96
Totaal	**1.583**	**1.571**	**1.503**	**1.407**	**-96**

De werkelijke opbrengst van de afvalstoffenheffing is € 96.000 lager dan geraamd. Dit bedrag bestaat uit vastrecht € 18.000 en variabel recht € 78.000. De lagere opbrengst bij het vastrecht wordt veroorzaakt door het feit dat er minder woningen en bedrijven zijn aangeslagen dan begroot. Bij het variabele recht zijn de ledigingen en stortingen lager dan voorzien. Er is minder afval aangeboden zowel bij ledigingen als bij stortingen. In 2022 zijn ook aanslagen opgelegd voor 2020 en 2021 voor een bedrag van € 3.000. Daarnaast is er een bedrag van € 32.000 aan verminderingen en kortingen verleend.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2022

Soort heffing	Begroting 2022 na wijz	Rekening 2022
Opbrengst	1.752	1.758
Kosten	-1.826	-1.758
Kostendekkendheid	**96%**	**100%**

* bedrag is exclusief reinigingsrecht

De kosten voor het inzamelen en verwerken van het restafval en gft zijn iets lager dan verwacht door een lager aanbod. Er is minder grof restafval ingezameld. De opbrengst voor het oud papier is gestegen in verband door een hogere variabele papierprijs. Door stijgende uitgifte van zakken ten behoeve van inzameling PMD zijn de kosten gestegen.Van St Afvalfonds is een hogere eindafrekening van de vergoeding voor inzameling van PMD, oud papier en glas over 2020 ontvangen. Er is gestart met een onderzoek naar afvalbeheer welke in 2023 wordt afgerond. Voor communicatie zijn er minder kosten gemaakt. Het afvalaanbiedstation heeft 11% minder bezoekers gehad dan in 2021 en er is 25% minder aan afvalstromen gebracht.. Administratief heeft er een correctie plaatsgevonden op het afvalaanbiedstation welke mede heeft geleid tot een voordeel op het afvalanbiedbiedstation. Er zijn minder uren doorbelast vanuit 1Stroom en de kwijtschelding was lager dan verwacht.

De totale kosten voor inzameling van het huis aan huis afval en het afvalaanbiedstation zijn lager dan de totale opbrengst voor de afvalstoffenheffing waardoor er een bedrag van € 250.778 gestort in de voorziening afvalinzameling.

Rioolheffing
Het tarief voor rioolheffing bedroeg in 2022 € 231,68 per object. De tarieven zijn ten opzichte van 2021 verhoogd met 1,6% inflatiecorrectie.

Rioolheffing 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Opbrengsten	1.612	1.602	1.497	1.533	36
Totaal	**1.612**	**1.602**	**1.497**	**1.533**	**36**

De éénmalige verlaging van het tarief rioolheffing met € 14,85 (zie voorjaarsnota 2021 en najaarsnota 2022) is in 2022 verwerkt. De invloed hiervan viel € 36.000 voordeliger uit.

Kostendekkendheid Rioolheffing 2022

Soort heffing	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022
Opbrengsten	1.497	1.533
Kosten	-1.497	-1.533
Kostendekkendheid	**100%**	**100%**

Op rekeningbasis zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Het verschil tussen de kosten en de opbrengsten wordt gestort in de voorziening "riolering artikel 44 lid 2". Voor 2022 gaat het om een bedrag van € 539.990. Er was een storting van € 272.484 voorzien. De storting is € 267.506 hoger doordat er per saldo een voordeel is ontstaan op klein dagelijks onderhoud van riolering en gemalen, uitvoering van projecten en doorgeschoven investeringen. Daarnaast waren er geen calamiteiten.

Het tarief rioolheffing is een kostendekkend tarief. Het tarief wordt geheven per m^3 waterverbruik. De stijging in het tarief wordt veroorzaakt door de afspraken die zijn gemaakt in het in september 2022 door de raad vastgestelde Watertakenplan de Liemers 2012-2026. In het Watertakenplan zijn het met name de verscherpte milieueisen en klimaatadaptatie die leiden tot meer investeringen. Tevens zijn er Liemers brede maatregelen in beeld gebracht en financieel door vertaald. Zowel de investeringen als maatregelen worden gedekt uit de rioolheffing. Daarom is bij vaststelling van het Watertakenplan besloten dat het tarief de komende jaren zal stijgen met 1%. De voorziening "Riolering artikel 44 lid 2" zal nodig zijn om de tariefstijgingen te matigen.

Lijkbezorgingsrechten
De tarieven Lijkbezorgingsrechten 2022 zijn gedifferentieerd. Ten opzichte van 2021 zijn de tarieven met 1,6% gestegen.

Lijkbezorgingsrechten 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w	Rekening 2022	Afwijking 2022
Opbrengsten	51	28	42	49	7
Kosten	-163	-94	-94	-62	32
Kostendekkendheid	**31%**	**30%**	**44%**	**79%**	**39**

Het dekkingspercentage bedraagt 79%.

Marktgelden
De tarieven 2022 zijn ten opzichte van 2021 met 1,6% gestegen.
Vaste standplaats: € 2,50 per m^1 per kwartaal met een minimum van € 10,00.
Losse standplaats: € 3,30 per m^1 per dag, met een minimum van € 13,20 per standplaats.

Marktgelden 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022 v.w.	Begroting 2022 n.w	Rekening 2022	Afwijking 2022
Opbrengsten	6	13	13	2	-11
Kosten	-15	-5	-6	-12	-6
Kostendekkendheid	**44%**	**260%**	**217%**	**17%**	**-17**

Het dekkingspercentage is gedaald door de geringe opbrengst van marktgelden.

Leges en retributies
Leges en retributies zijn vergoedingen die worden gevraagd voor het verrichten van bepaalde diensten. Uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn.

Tarieven 2022 leges bouwvergunningen: gedifferentieerd.
Overige legestarieven 2022: gedifferentieerd.
Verhoging ten opzichte van de tarieven 2021: 1,6%.

Leges en retributies 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking 2022
Leges omgevingsvergunning	191	88	88	150	61
Overige leges	245	177	201	252	51
Totaal	**436**	**265**	**289**	**402**	**112**

In 2022 is voor de leges omgevingsvergunning € 61.000 meer ontvangen dan in de begroting 2022 was opgenomen. Dit is te verklaren door het feit dat er meer bouwwerken en ook wat grotere bouwwerken zijn vergund dan was voorzien. Deze extra inkomsten zijn gerealiseerd met extra inhuur van capaciteit. Ook voor 2023 worden veel extra aanvragen verwacht (met name de realisatie woningbouw en de voorsortering op de inwerkingtreding van de Omgevingswet waarbij de verwachting is dat veel aanvragen nog onder de Wabo zullen worden ingediend) waar extra capaciteit voor nodig is. De bekostiging van deze extra inhuur (€ 25.597) zal worden meegenomen in de voorjaarsnota 2023.

Bij de overige leges is per saldo ook sprake van een voordeel. Er is een voordeel op de leges AVOI (kabels en leidingen) van € 47.000. Er zijn namelijk veel meer werken uitgevoerd dan voorzien. Met nog wat andere kleinere voor- en nadelen resulteert dit alles in een voordeel van € 51.000.

Sportaccommodaties
Tarieven 2022
Onoverdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.
Verhoging ten opzichte van de tarieven 2021: 1,6%.

Huuropbrengst sportaccommodaties 2022

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Saldo 2022
Onoverdekte accommodaties	28	25	25	26	1
Totaal	**28**	**25**	**25**	**26**	**1**

Kwijtschelding en lastenverlichting

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Westervoort kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (1e hond). Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. In 2022 is voor een totaalbedrag van € 77.000 kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding

Rekening 2021	Rekening 2022
-97	**-77**

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

In de begroting 2022 was een lastendrukstijging van 2,3% voorzien. De werkelijke lastendruk 2022 daalde met 1%. In onderstaand overzicht is de lastendruk voor 2022 weergegeven. Aanname: OZB-waarde woning € 230.000, afvalstoffenheffing vastrecht en 8 ledigingen (240-liter container), rioolheffing (vast bedrag). De OZB is berekend op basis van de oorspronkelijke waarde van 2021 van € 226.000, verhoogd met de waardestijging van 1,6%.

Ontwikkeling lastendruk 2022

Onderdeel	2021 (in €)	2022 (in €)	stijging (in %)
OZB-eigenaar	371,00	372,34	0,4%
Afvalstoffenheffing	253,38	239,94	-5,3%
Rioolheffing	228,03	231,68	1,6%
Totaal	**852,41**	**843,96**	**-1,0%**

In onderstaand overzicht is de lastendruk van de gemeente Westervoort weergegeven in vergelijking tot een aantal andere Gelderse gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van cijfers uit de Provinciale databank. Hierin wordt de gemiddelde totale belastingdruk per inwoner berekend. Om een vergelijk te kunnen maken zijn de cijfers voor 2021 ook weergegeven.

Vergelijking lokale lastendruk per inwoner 2022 met een aantal andere Gelderse gemeenten

Gemeente	2021	positie 2021	2022	positie 2022
Nijmegen	605	1	620	1
Arnhem	557	2	566	2
Zevenaar	468	15	477	
Brummen	467	16	487	
Doetinchem	464	17	479	
Duiven	449	23	465	
Doesburg	433	27	447	
Montferland	427	29	429	
Westervoort	**422**	**30**	**436**	**30**
Rheden	398	42	419	34
Aalten	311	51	318	51

Bron Provincie Gelderland, afd. KOB/IBT

De gemeente Nijmegen is in dit vergelijk over 2021 en 2022 de duurste gemeente. De gemeente Westervoort is op de lijst op dezelfde plaats gebleven. Westervoort blijft, net als in 2021, onder het Gelderse gemiddelde (€ 437).

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

De gemeente Westervoort acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd.

2. Risicoprofiel

De risico's van de gemeente Westervoort zijn in onderstaand overzicht in kaart gebracht.

Nummer	Risico	Kans	Financieel gevolg		Risico
	Open einde regelingen		**Minimum**	**Maximum**	**Gemiddeld**
1.1	Jeugdzorg	70%	400.000	500.000	315.000
1.2	Participatie (BUIG)	50%	100.000	250.000	87.500
1.3	Wet maatschappelijke ondersteuning	90%	50.000	150.000	90.000
1.4	Armoedebeleid	70%	50.000	100.000	52.500
	Overige risico's				
2.1	Pandemieën	5%	100.000	250.000	8.750
	Bedrijfsvoering				
3.1	Personeel 1Stroom	50%	250.000	500.000	187.500
3.2	Databeveiliging	90%	50.000	100.000	67.500
	Financieel				
4.1	Algemene uitkering	70%	250.000	1.000.000	437.500
4.2	Plan de Schans	70%	0	100.000	35.000
4.3	Aftreden bestuurder	30%	50.000	250.000	45.000
4.4	Overige risico's	25%	3.228.000	3.228.000	807.000
	Totaal		**4.528.000**	**6.428.000**	**2.133.250**

Opgemerkt moet worden dat bij de risico-inventarisatie geen rekening is gehouden met een mogelijke economische recessie. Dit komt tot uiting in de vorm van prijsstijgingen bij de lasten en de investeringen. Voor de komende jaren is in de begroting hiermee al rekening gehouden. De risico's van nieuwe wet- en regelgeving, zoals de omgevingswet en de wet inburgering zijn nog niet financieel vertaald.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Westervoort bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Het positieve resultaat over 2022 bedraagt € 4,448 miljoen, de algemene reserve is eind 2022 € 551.000 positief.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	
Algemene reserve 31-12-2022	551
Resultaat 2022	4.448
Bestemmingsreserves	0
Stille reserve	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorzien	0
Totale weerstandscapaciteit	**4.999**

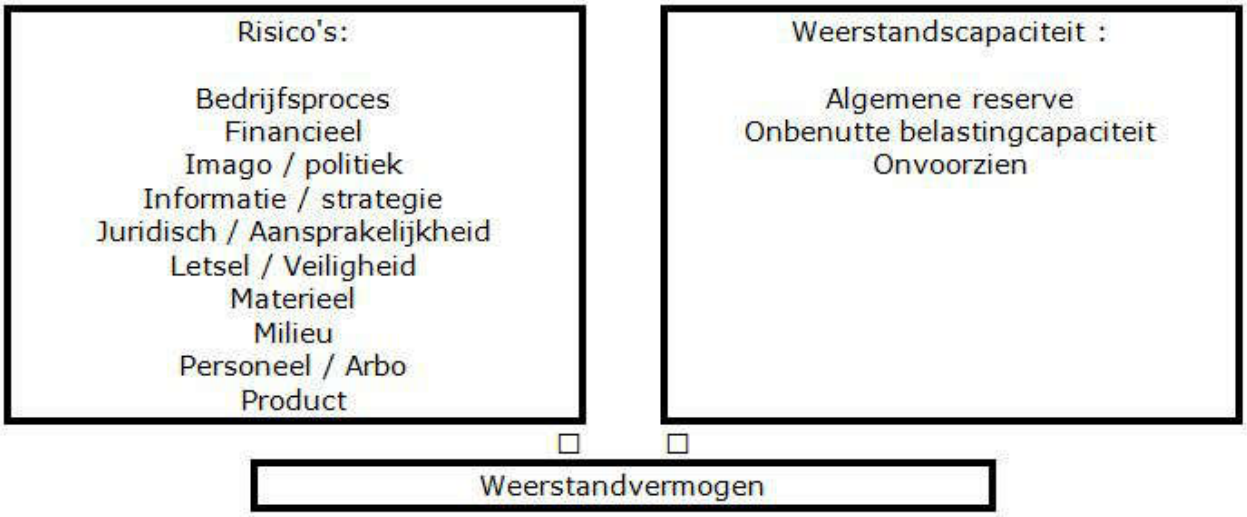
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves
Van de aanwezige bestemmingsreserves is bij het vaststellen van de nota weerstandsvermogen geconcludeerd dat zij niet vrij aanwendbaar zijn, omdat bij beschikking over de reserve dekkingsproblemen ontstaan. Er is daarom geen ruimte.

Stille reserves
De bijdrage van stille reserves aan de weerstandscapaciteit ramen wij op nul.

Onbenutte belastingcapaciteit
De resterende belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheden voor nog te heffen lokale lasten. Door het afschaffen van de drempeltarieven is de hoogte van de onroerende-zaakbelastingen niet meer gemaximeerd. Kijken we naar de tarieven die het Rijk hanteert bij een eventuele aanvraag in het kader van het artikel-12 beleid, dan dienen deze te voldoen aan een redelijk peil. Voor 2022 hanteert het Rijk een gemiddeld percentage van 0,1905% van de vastgestelde WOZ-waarde. Onze eigen gemiddeld tarief voor 2022 ligt boven dat tarief.

Onvoorzien
De post onvoorzien mag worden opgevat als een buffer voor onvoorziene tegenvallers. Het dekt lasten die onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn. De post onvoorzien is in 2022 middels begrotingswijzigingen naar nihil gebracht.

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit
Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.



De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 4.999	2,34
	Benodigde weerstandcapaciteit		€ 2.133	

De normtabel biedt een waardering van de berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van onze organisatie is uitstekend. De stijgende lijn is ingezet.

Kengetallen

Financiële kengetallen	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2022 v.w.**
netto schuldquote	55%	36%	65%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	50%	31%	60%
solvabiliteitsratio	9%	15%	0,1%
structurele exploitatieruimte	3,29%	8,99%	2,05%
grondexploitatie	0,32%	0,28%	0%
belastingcapaciteit	105%	98%	107%

Waarderingscijfer financiële kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%

netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

De toezichthouder zal ten aanzien van de kengetallen zelf geen waardeoordeel geven. Wel zal bij de beoordeling van de vastgestelde begroting getracht worden de individuele cijfers af te zetten tegen het provinciale beeld. Het blijft echter aan de gemeente zelf om haar eigen kengetallen van een waardeoordeel te voorzien.

Ten aanzien van onze kengetallen kan het volgende worden opgemerkt:
- De netto schuldquote ligt ruim onder de 90% hetgeen als minst risicovol kan worden aangemerkt. De daling van dit percentage is voornamelijk het gevolg van het uitstellen (niet uitvoeren) van investeringen.

- De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is als gevolg van het uitstellen van investeringen flink gedaald (positief).

- De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de gemeente. De ratio stijgt door de positieve resultaten van 2021 en 2022, maar wordt nog wel aangeduid als meest risicovol.

- De structurele exploitatieruimte geeft aan hoeveel ruimte er is in de jaarrekening tussen structurele uitgaven en structurele inkomsten van gemeenten. Ook hier is sprake van een stijgende lijn.

- Het kengetal grondexploitatie is de verhouding tussen de waarde bouwgronden in de balans en de totale baten van de gemeente. Het aandeel van de grondexploitatie in onze totale exploitatie is relatief gering. Wij zijn geen gemeente die beschikt over een grote voorraad al dan niet in exploitatie genomen gronden. In de jaren van de crisis en ook nu nog leidt dit gelukkig wel tot relatief lage risico’s.

- Ten aanzien van de belastingcapaciteit tenslotte kan worden opgemerkt dat het hier puur een vergelijkingscijfer betreft. De score geeft weer in hoeverre wij ons verhouden ten opzichte van het, door het COELO berekende, landelijke gemiddelde. De waardering is nu neutraal door de daling van de lastendruk in 2022.

Conclusie

Weerstandscapaciteit
Het jaar 2022 sluit met een positief resultaat van € 4,448 miljoen. De algemene reserve groeit naar verwachting in eind 2026 naar een bedrag van € 10,3 miljoen.

Kengetallen
De uitkomst en ontwikkeling van de financiële kengetallen is positief te noemen. Hoewel de solvabiliteit voor een gemeente van ondergeschikt belang is, blijft deze met een percentage van 14% het meest risicovol. Naar de toekomst toe blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte. Het risico van een economische recessie is door de oorlog in de Oekraïne aanwezig. Ook de grote opgaven waar onze gemeente voor staat zoals duurzaamheid en woningbouw trekken een wissel op de beschikbare structurele exploitatieruimte en mogelijk op de schuldpositie. Het is belangrijk om daar voldoende aandacht voor te hebben en te blijven houden.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën zoals bijvoorbeeld wegen, water, groen en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties. In de beleidsplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse taakvelden. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Met bestaande middelen is het niet mogelijk al het beheer en onderhoud in de openbare ruimte uit te voeren conform het vastgestelde beheerniveau. Dit is geconstateerd bij het in beeld brengen van de basis in 2020. Hierover is de gemeenteraad geïnformeerd op basis van het rapport “Basis in Beeld”. Op 19 december 2022 heeft de gemeenteraad daarom vooruitlopend op het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) een ander kwaliteitsniveau vastgesteld. Voor het beheer van de openbare ruimte is gekozen voor kwaliteitsniveau ‘Sober’. Het vastgestelde kwaliteitsniveau laat een differentiatie zien in kwaliteitsniveau tussen de verschillende beheergroepen. De basis van dit kwaliteitsniveau is kwaliteitsniveau ‘C’ van het CROW met enkele onderdelen op kwaliteitsniveau ‘B’. Hierbij wordt rekening gehouden met de beperkte financiële middelen en het herstelplan, maar het voorkomt ook kapitaalvernietiging en draagt daarnaast bij aan de doelstelling om een aantrekkelijke en uitnodigende gemeente te zijn. Voor dit kwaliteitsniveau wordt structureel € 465.000 bijgeraamd. Het totale budget wordt herverdeeld over de disciplines wegen, groen, openbare verlichting, straatmeubilair, speelvoorzieningen, kunstwerken, verkeersvoorzieningen en reinigen openbaar gebied. Het vastgestelde kwaliteitsniveau wordt opgenomen in het IBOR en is vanaf 2023 leidend voor het beheer van de openbare ruimte. Naar verwachting wordt het IBOR in Q2 2023 vastgesteld ter vervanging van het huidige sectorale beleid. Daarna wordt gestart met het opstellen van het integrale beheerplan. Het opstellen van een beheerplan is een eis vanuit de Provincie.

Het beleid voor het beheer en onderhoud is verwoord in de volgende nota’s:
- Wegenbeleidsplan (vastgesteld in 2015)
- Wegenbeheerplan (vastgesteld in 2018)
- Groenstructuurplan ‘Levende Aders’ (vastgesteld in 2011);
- Groenbeheerplan (vastgesteld in 2011);
- Beleidsnota openbare verlichting (vastgesteld in 2010);
- Watertakenplan 2022-2026 (vastgesteld in 2022);
- Groot Onderhoud Gebouwen (vastgesteld in 2015).

Wegen

Beleidskader
Het wegbeheer volgt de systematiek van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek) met Brutis (voorheen Kikker)-wegen als beheersoftware.

In 2015 is het wegenbeleidsplan vastgesteld dat in 2022 nog geldig was. Daarmee was ingezet op een flink hoge ambitie. Om de beleidsambitie te realiseren was een wegenbeheerplan 2018-2028 vastgesteld in 2018. Met de beschikbare financiële middelen was bepaald welk onderhoud daarmee realistisch kon worden uitgevoerd. Dat resulteerde in een lijst van 25 wegen met daarbij geplande onderhoudsbedragen per jaar voor 10 jaar. Een klein bedrag per jaar resteerde waarmee de overige verhardingen worden onderhouden.

Op grond van het vastgestelde wegenbeheerplan is de bestemmeningsreserve Wegen in 2019 omgezet naar een voorziening. Jaarlijks vindt er vanuit de begroting een dotatie plaats in de voorziening waardoor er voor de komende 10 jaar 'groot' onderhoud aan de wegen van de lijst van 25 wegen kan worden uitgevoerd. Voor de overige verhardingen is een onderhoudsbudget beschikbaar voor het oplossen van kleine gebreken en gevaarlijke situaties. Daarnaast wordt de bestemmingsreserve kapitaallasten ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de vervangingsinvesteringen. Bij de behandeling van de voorjaarsnota is voor wegen een bezuiniging van € 25.000 opgelegd.

Voor de periode 2022-2026 is door de gemeenteraad een extra budget van € 2.000.000 voor het herstel van achterstallig wegen onderhoud ter beschikking gesteld. Waarvan in 2022 een bedrag van € 173.785 is besteeed.

Voorziening achterstallig onderhoud wegen	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Stand per 1 januari	**0**	**1.826**	**1.826**	**1.826**
Toevoeging aan de voorziening	2.000			
Onttrekking aan de voorziening	174			
Stand per 31 december	**1.826**	**1.826**	**1.826**	**1.826**

Uitvoering
De belangrijkste werken aan onderhoud verhardingen in 2022 waren:
- Uitvoeren straatwerk aan fietspad het Hoge Eind inclusief stukken uit de wijk;
- Herstel asfalt aan de Liemersallee en klein asfalt onderhoud aan de IJsseldijk;
- Aan achterstallig onderhoud is uitgevoerd elementen onderhoud aan diverse rijbanen/ trottoirs en fietspaden het Hoge Eind.

Kwaliteitsniveau verhardingen

Begin 2021 is een integrale weginspectie uitgevoerd van alle verhardingen, zoals we dat eens per 2 jaar doen. Met de kwaliteiten daaruit als basis en de CROW normen als uitgangspunt is een onderhoudsplanning opgesteld voor de komende 5 jaar. Voor 2021-2023 resulteerde dat in een totaal bedrag van 2,1 miljoen euro aan 'groot' onderhoud. Er werd circa 116.199 m2 achterstallig onderhoud aangetroffen.

Voorziening onderhoud wegen	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Stand per 1 januari	**232**	**460**	**380**	**328**
Toevoeging aan de voorziening	375	165	165	65
Onttrekking aan de voorziening	147	246	216	390
Stand per 31 december	**460**	**380**	**328**	**103**

Groen

Beleidskader
Het groenbeleid is vastgelegd in het Groenstructuurplan Levende Aders II 2010-2025. Voor bomen is een apart beleidsplan opgesteld dat 'Samen een boom opzetten' heet. De looptijd van beide plannen is gelijk.

Uitvoering
Het beleid is uitgewerkt in het groenbeheerplan 'Sturen op kwaliteit 2010-2020'. Conform het geldende beleidskader en beheerplan zijn in 2019 nieuwe onderhoudscontracten (bestekken) opgesteld en aanbesteedt. 2022 was het derde jaar dat hier conform de aanbesteding uitvoering aan is gegeven. Het onderhoud wordt uitgevoerd op beeldkwaliteitsniveau B van het CROW.

Het groenbeheerplan gaf de basis voor renovatieprojecten t/m 2020. Vanaf 2021 zijn deze niet meer gepland en financieel geborgd. Grootschalige groenrenovaties in wijken zijn uitgesteld in verband met bezuinigingen en in afwachting van IBOR. Inmiddels liggen er een groot aantal vakken op D- niveau die niet meer op niveau te onderhouden zijn.

In de voorjaarsnota is een bedrag van € 50.000 aangevraagd om een start te maken met het wegwerken van de achterstanden. Eind 2022 zijn de werkzaamheden voorbereid. In 2023 (voorjaar en najaar) worden de werkzaamheden daadwerkelijk uitgevoerd.

Het boombeheer is uitgewerkt in het Boombeheerplan Duurzame groei 2014-2019. Het Boombeheer is conform dit plan met het bijbehorende budget uitgevoerd.

In Westervoort zijn er in 2022 39 stuks bomen gekapt en 18 stuks bomen geplant. De gekapte bomen staan verspreid over de gemeente, 20 hiervan waren ziek (essentaksterfte/ kastanjebloedingsziekte). De overige bomen waren in zeer slechte conditie door onder andere ouderdom (afstervingsverschijnselen) maar ook door de droogte van de afgelopen jaren. Daar waar mogelijk zijn inmiddels 18 stuks nieuwe bomen geplant. Hierbij is gekeken naar een toekomstbestendige plantlocatie en biodiverse aanplant.

In 2022 is een krediet aangevraagd van € 35.000 voor de aanplant van bomen. De voorbereidingen hiervan zijn eind 2022 opgepakt. De aanplant zelf vindt begin januari en in het najaar van 2023 plaats. Er zijn in 2022 geen particuliere bomen gekapt die op de groene kaart staan.

De aanbesteding van het maaibeheer is in 2022 voorbereid en wordt begin 2023 opnieuw aanbesteed conform de wens om te streven naar meer biodiversiteit

Onderhoud groen	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 incl. wijziging	Realisatie 2022
Onderhoud door derden	754	775	709

Riolering, gemalen en randvoorzieningen

Beleidskader
De basis voor het onderhouden van het totale rioleringssysteem is te vinden in het Water Taken Plan WTP (voorheen Gemeentelijk Riolerings Plan GRP) dat éénmaal in de vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In december 2022 is het nieuwe WTP vastgesteld door de Raad.

Uitvoering
De volgende plannen en verordeningen zijn in 2022 door de raad vast gesteld:
- Uitvoeringsprogramma DPRA
- Watertakenplan 2022-2026
- Verordening rioolaansluiting
- Hemelwaterverordening incl. gebiedsaanwijzing

De uitwerking van het onderhouden en vervangen van het totale riolerings- en watersysteem is te vinden in het Watertakenplan. De financiële consequenties ervan zijn verwerkt in de meerjarenbegroting waarbij de jaarlijkse lasten worden gedekt door een kostendekkende rioolheffing.

Er is gestart met het voorbereiden van het afkoppelen van de Heilweg. Voor het renoveren van het riool kruising dorpstraat-zuidelijke parallelweg zijn verdere onderzoeken nodig om zeker te weten

dat de juiste investering gedaan word. Dit onderzoek word uitgevoerd bij hoogwater. Voorbereiding van het verder afkoppelen van de Mosterhof loopt.

Er vindt samenwerking binnen de Liemerse gemeenten en Waterschap Rijn en IJssel plaats.

Het samenwerken heeft een hoge prioriteit omdat het een besparing zal opleveren en het vanuit de regio en het bestuursakkoord water opgedragen is.

Voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Stand per 1 januari	**1.854**	**2.299**	**2.580**	**2.906**
Toevoeging aan de voorziening	550	281	326	405
Onttrekking aan de voorziening	105	0	0	0
Stand per 31 december	**2.299**	**2.580**	**2.906**	**3.311**

Water

Beleidskader
De basis voor het onderhouden van het totale rioleringssysteem is te vinden in het Water Taken Plan WTP (voorheen Gemeentelijk Riolerings Plan GRP) dat éénmaal in de vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In december 2022 is het nieuwe WTP vastgesteld door de Raad.

Uitvoering
Voor de uitvoering van de taken werken we al jaren samen met de Liemerse gemeenten en het Waterschap. In 2022 is het uitvoeringsprogramma voor het Deltaprogramma klimaatadaptatie vast gesteld door de raad. Hierin beschrijven we de maatregelen die we willen gaan nemen om de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen op het gebied van wateroverlast door neerslag, water te kort door droogte en de kwaliteit van het water. Deze maatregelen worden financieel vertaalt in het watertakenplan.

Onderhoud Gemeentelijke Gebouwen

Beleidskader

Op 28 april 2015 is het meerjarig groot onderhoud gemeentelijke gebouwen 2015-2018 vastgesteld en zijn de hiervoor benodigde jaarlijkse dotaties in de exploitatie opgenomen. Om zowel vanuit technisch- als financieel- oogpunt inzicht en grip en sturing te krijgen op het groot-onderhoudsprogramma van de accommodaties is in 2022 gestart met het opstellen van MJOP's in het programma O-prognose. Dit is een onderhoudsprogramma dat momenteel veel gebruikt wordt bij gemeenten en bekend is bij de accountants.

Eind 2022 is opdracht verstrekt en gestart met het opstellen van vastgoedbeleid. Dit beleidsdocument wordt in het tweede kwartaal van 2023 opgeleverd.

Uitvoering

Eind 2022 is de luchtbehandelingsinstallatie van jongerencentrum Creon vervangen.

Onderhoud gebouwen	**Begroting 2022 voor wijziging**	**Begroting 2022 incl. wijziging**	**Realisatie 2022**
Onderhoud	34	34	58

Het verschil is onttrokken uit de reserve onderhoud gebouwen.

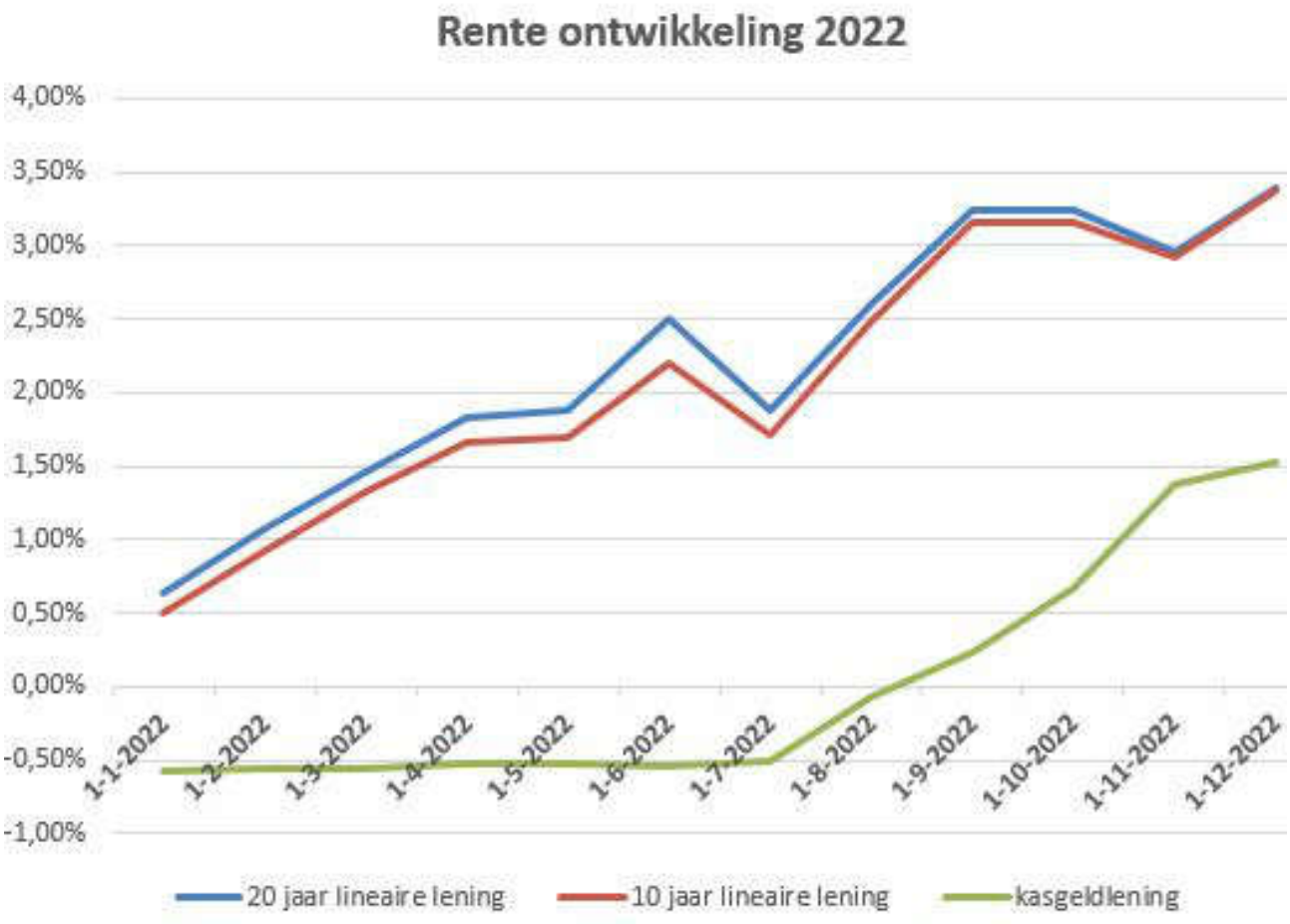
Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

Per 1 januari 2001 is de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) van kracht geworden. In het kader van deze wet dient er een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in het jaarverslag opgenomen te worden. De wet FIDO definieert treasury als volgt: het sturen, beheersen, verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico´s.Het beleid van de gemeente Westervoort voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut welke is vastgesteld begin 2021 (als onderdeel van de Verordening financieel beheer (artikel 212 Gemeentewet)).

Rentevisie

In de begroting 2022 is uitgegaan van rente niveaus op een heel laag niveau. In werkelijkheid is de rente door de oorlog in Oekrainie sterk gestegen in 2022.



Tabel rente ontwikkeling 2022

Renterisico's

De specifieke risico's die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's, die worden getoetst aan twee normen. Dit zijn:

- De kasgeldlimiet.
- De renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De netto vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2022 weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet

Over het eerste kwartaal is de kasgeldlimiet overschreden. In het tweede kwartaal is de kortlopende schuld afgenomen als gevolg van het aantrekken van twee langlopende geldleningen. De overschrijding van de kasgeldlimiet heeft geen gevolgen. De wet FIDO schrijft voor dat de toezichthouder vooraf geïnformeerd moet worden als de kasgeldlimiet drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Berekening ruimte t.o.v. kasgeldlimiet

2022	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Gemiddelde vlottende middelen	1,8	2.9	5.1	4.8	3.7
Kasgeld limiet 2022	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4
Boven de limiet	5.2	6.3	8.5	8.2	7.1

De gemeente Westervoort is het hele jaar 2022 boven de limiet gebleven,

	Begroot	Werkelijk	Verschil
Toegestane kasgeldlimiet			
Lasten (excl. mutaties in reserves)	40.393	48.101	7.708
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,5%	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	3.433	4.089	-655
Berekening netto vlottende schuld			
Vlottende schuld	998	998	0
-/- Vlottende middelen	11.050	11.050	0
Netto vlottende schuld	-10.052	-10.052	0
Toets kasgeldlimiet			
Toegestane kasgeldlimiet	3.433	4.089	-655
-/- netto vlottende schuld	-10.052	-10.052	0
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	13.485	14.141	-655

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2022 weergegeven.

(**bedragen x € 1.000**)	Primitieve begroting	Werkelijk
Berekening rente risiconorm		
Totale lasten	40.393	48.101
Percentage regeling	20%	20%
Rente risiconorm in bedrag	8.079	9.620
Berekening rente risico		
Rente herziening	0	0
+/+ aflossingen	0	1.664
Rente risico	0	1.664

Toetsing renterisiconorm		
Rente risiconorm	8.079	9.620
Rente risico		1.664
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	8.079	7.956

Dat betekent dat de gemeente Westervoort in 2022 voldoet aan de rente risiconorm.

Financiering

Het beheer van de financieringsmiddelen is in 2022 voortgezet op dezelfde risicomijdende manier als voorheen. De tarieven van de korte en lange rente zijn in 2022 behoorlijk opgelopen.Gemiddeld werd er voor langgeld 1,77% rente betaald. In 2022 is er geen behoefte geweest extra financieringsmiddelen aan te trekken.

De ontwikkeling van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel gegeven. De stand van de leningenportefeuille is ook terug te vinden bij de toelichting op de balans.

Ontwikkeling leningenportefeuille	**Bedrag**
Stand per 1 januari 2022	26.210
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	-1.664
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2022	24.547

Renteschema 2022

De commissie BBV heeft met ingang van 2017 geadviseerd om in de begroting en jaarrekening het rente schema op te nemen. Het rente schema is een resultaat van het taakveld treasury.
In het taakveld worden alle uitgaven en inkomsten vastgelegd betreffende de rentelasten, rente ontvangsten, de doorberekening aan investeringen, grondexploitaties en eventuele projecten en het rente resultaat. Voor 2022 is het rente resultaat € 15.754 voordelig.

Externe rente lasten kort en lang geld	441	
Externe rente baten	-16	
Totaal externe rente lasten		**425**
Rente baten toerekening aan grondexploitatie	-11	
Rente baten verstrekte leningen aan plaatselijke verenigingen	-17	
Rente baten lening Kredietbank Leeuwarden	-1	
Totaal rente baten		-29
Totaal aan taakvelden toe te rekenen		**396**
Doorbelasting van rente aan taakvelden		-429
Doorbelasting ontvangen rente aan taakvelden		17
Rente resultaat op taakveld treasury voordeel		**-16**

Kredietrisico

Naast het renterisico wordt er door de gemeente ook kredietrisico gelopen in het kader van de publieke taak. Het kredietrisico betreft het risico van het niet terug betalen van verstrekte leningen en gegarandeerde geldleningen.

Gegarandeerde geldleningen

Per ultimo december 2021 heeft de gemeente een toerekenbare schuld bij het WSW van € 28.775.000.. Dit zijn leningen van de Stichting Plavei voor € 10.684.000, Stichting Vivare voor €14.138.000 en Woonzorg Nederland voor een bedrag van € 3.953.000.

Verstrekte leningen
De gemeente Westervoort loopt risico op verstrekte geldleningen voor een totaal bedrag per 31-12-2022 van € 2.372.279. In 2022 is de duurzaamheidslening verhoogd met € 250.000.en is er voor totaal € 45.249 afgelost op verstrekte geldleningen aan stichtingen of verenigingen.

Wet schatkistbankieren

Medio december 2013 heeft de Eerste Kamer de Wet Schatkistbankieren aangenomen. De wet verplicht decentrale overheden om overtollige geldmiddelen onder te brengen in ’s Rijks schatkist. Het gaat om het uitzetten van onze overtollige middelen boven een drempelpercentage (2% van het begrotingstotaal) met een minimun bedrag van € 1.000.000.

Berekening benutten drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	426	402	434	309
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	574	598	566	691
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-		
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	40.393			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	40.393			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	38.371	36.619	39.965	28.405
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	426	402	434	309

Conclusie:

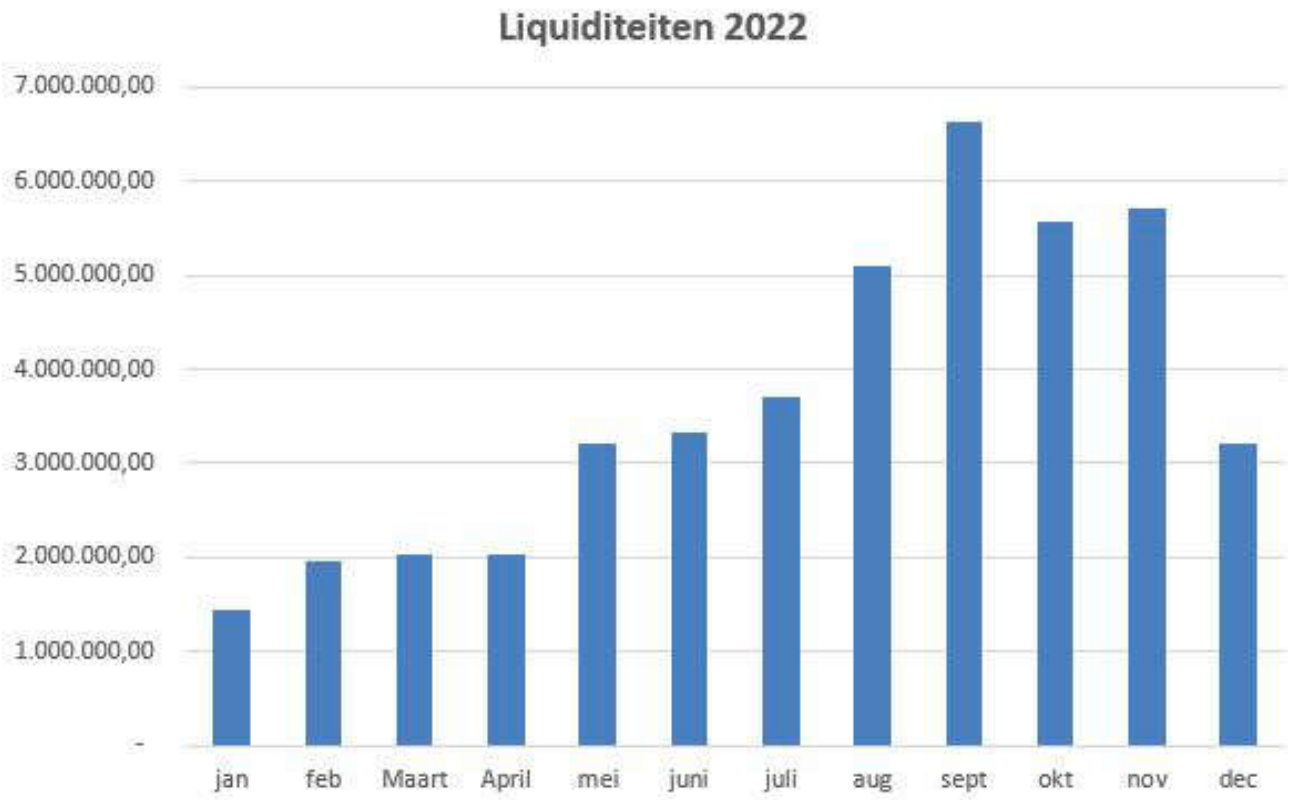
Het drempelbedrag van het schatkistbankieren is in 2022 niet overschreden.

Liquiditeit

Om te komen tot een goede en effectieve financiering voor de gemeente voor de korte en lange termijn is een goede en volledige liquiditeitsprognose noodzakelijk. De liquiditeitsprognose in de begroting 2022 voorspelde een negatief saldo van € 7,0 miljoen eind 2022. In werkelijkheid was het saldo € 3,2 miljoen. Het verschil wordt voor 6.3 miljoen verklaard door het saldo van 2021 en 2022. Daarnaast door de toename van de reserves en voorzieningen en uigestelde investeringen.

Hieronder treft u de werkelijke liquiditeit aan van de gemeente Westervoort per maand in 2021: Het verschil wordt grotendeels verklaard door het voordelige resultaat van 2021.

Tabel liquiditeit per maand



Debiteuren-/crediteurenbeheer

Onze organisatie is erop gericht dat de vorderingen tijdig, dus uiterlijk op de vervaldatum, worden geïnd. Wanneer dit niet wordt gerealiseerd wordt er kort na de vervaldatum, volgens een vaste procedure, invorderingsmaatregelen genomen. Zogenaamde dubieuze debiteuren worden via een kosten/baten analyse op juridische haarbaarheid beoordeeld waarna of verdere invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt of de vordering oninbaar wordt verklaard.

Debiteuren privaatrechtelijk

De meeste openstaande debiteuren op balansdatum zijn reeds in 2023 ontvangen. Er loopt 1 debiteur bij de deurwaarder voor totaal bedrag van € 12.257.

Debiteuren belastingen

De invordering van de belastingdebiteuren 2022 is reeds opgestart. In 2022 is hiervoor reeds een herinnering, aanmaning en zijn er dwanbevelen verzonden. Het totale saldo aan belastingdebiteuren bij de gerechtsdeurwaarder per 31 december 2022 bedraagt € 65.121. Het betreft 152 vorderingen. Deze zijn in behandeling bij het incassobureau dat de invordering verzorgt voor de gemeente.

De overige belastingdebiteuren komen binnen via een betalingsregeling.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De gemeente levert een scala aan producten. Om de levering van deze producten te garanderen, hebben we ons werk op een bepaalde wijze georganiseerd; de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft betrekking op de totale gemeentelijke organisatie: zowel de ‘ambtelijke’ als de ‘bestuurlijke’. Onder bedrijfsvoering rekenen we de inzet van (productie-)middelen en de toepassing van processen bij de totstandkoming van producten.

De bedrijfsvoering is met ingang van 1 januari 2018 ondergebracht in de werkorganisatie 1Stroom. De bedrijfsvoeringsaspecten inzake ICT en Inkoop zijn ondergebracht in Samenwerking de Liemers (een ambtelijk samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar).

De volgende nota’s inzake bedrijfsvoering zijn vastgesteld:
- Coalitieakkoord 2022-2026;
- Missie en Visie 1Stroom;
- Regeling Delegatie en Mandaat;
- Verordening Financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie (artikel 212 Gemeentewet);
- Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie (artikel 213 Gemeentewet);
- Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid van het door het college gevoerde beleid (artikel 213a Gemeentewet);
- Gemeenschappelijke regeling ‘Samenwerking De Liemers (2010)’;
- Informatiebeleidsplan (2017);
- Gemeenschappelijke regeling 1Stroom (2017).

Financiën, doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid

De interne regels met betrekking tot de financiële beheersing van de organisatie met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn neergelegd in de verordeningen ex artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet. De relevante instrumentaria behorende bij de planning en control zijn hierop afgestemd.

De accountant heeft onderzoek gedaan naar het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, ook heeft hij de balansmutaties onderzocht. De accountant geeft daarnaast een oordeel over de kwaliteit van de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie om zo te kunnen oordelen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording.

Informatievoorziening

Toekomstvisie RID

In 2022 is er in opdracht van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar door ICT-adviesbureau M&I/partners onderzoek gedaan naar de toekomstvisie van de RID. Onderzocht is welke scenario’s er zijn voor de toekomst van de RID gezien alle uitdagingen, welke scenario wordt geadviseerd om te sturen op en binnen de samenwerking en wat er op gebied van digitale volwassenheid en regievoering op ICT nodig is bij de gemeenten. Samen met de medewerkers, de directies en de bestuurders van de diverse organisaties (waaronder de RID) is gekeken naar het ICT-werkpakket voor de komende jaren, is besproken hoe de huidige ICT-samenwerking wordt ervaren en is nagedacht over het best passende vervolgscenario en wat daarvoor nodig is. Dit resulteert in een adviesrapport met te nemen maatregelen en acties die begin 2023 zal worden opgeleverd.

Stuurgroep Informatievoorziening

Binnen 1Stroom is er een stuurgroep informatievoorziening ingesteld. De stuurgroep zorgt intern en extern voor afstemming van het ICT-beleid en het stroomlijnen van de gemeentelijke informatievoorziening. De stuurgroep neemt namens 1Stroom strategische ICT-beslissingen en geeft richting aan de positie van 1Stroom als opdrachtgever van de RID. De stuurgroep brengt de ICT-behoefte intern in kaart en zal het ICT-beleid gaan uitwerken zodat we meer integrale ICT-keuzes kunnen maken. De stuurgroep zal hierin ook afstemming zoeken met de gemeente Zevenaar, de RSD en de RID. Dit gaat ons ook helpen om de positie van 1Stroom als opdrachtgever van de RID en daarmee het samenspel met de RID te versterken. De stuurgroep geeft daarnaast op bestuurlijk niveau input voor het portefeuillehoudersoverleg ICT (Pho ICT) en formuleert, als het nodig is, een advies ten aanzien van de besluitvorming voor het MT of college.

Portfoliomanagement ICT

In RID-verband maken we gebruik van portfoliomanagement om ICT-wensen en ideeën te inventariseren, prioriteren en projectmatig uit te voeren. De volgende ICT projecten zijn voltooid:

• Vervanging applicatie Burgerzaken

• Nieuwe ICT-devices gemeenteraden

• Aanbesteding applicatie Sociaal domein

• Aanschaf applicatie voor digitale handtekening

• Vervanging sjablonengenerator iWriter door Templafy

• Aanschaf informatiebeheerapplicatie i-navigator

• Raamovereenkomst levering standaard software

• Livegang van de gemeentelijke websites

Informatiehuishouding

Meerjarenplan verbeteren informatiehuishouding

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet er ook voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. In dat kader hebben we een meerjarenplan verbetering informatiehuishouding opgesteld. In dit plan staat beschreven welke maatregelen en acties 1Stroom de komende jaren gaat ondernemen om de informatiehuishouding te verbeteren.

Elektronische ondertekening met Zynyo

In 2020 is een pilot gestart voor het elektronisch (digitaal) ondertekenen van documenten met het toenmalige team Omgevingszaken, de bestuurssecretariaten en de bezwarencommissie. Omdat deze pilot succesvol was is in 2022 het gebruik van elektronische ondertekening uitgerold in de hele organisatie. Hiervoor gebruiken we het programma Zynyo. Zynyo maakt gebruik van een zogenaamde hashcode, waarmee de ondertekening voor iedereen te controleren is en voldoende rechtszekerheid biedt.

Door beschikkingen, besluiten en overeenkomsten elektronisch te tekenen, is het niet meer nodig om documenten te printen en opnieuw te scannen. Bovendien kan plaatsonafhankelijk getekend worden. Men hoeft dus niet meer naar het gemeentehuis te komen voor het zetten

van een handtekening. Ook ondertekenen we alleen nog documenten die ook echt getekend móeten worden.

Overbrenging archieven

De analoge archiefblokken van de gemeente Westervoort (1984-1990) zijn conform Archiefwet geïnventariseerd en overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD). Het SALD is daarmee ook belast met het beheer. De archieven zijn vanaf het moment van overbrenging openbaar en raadpleegbaar voor geïnteresseerden.

Verhuizing analoog archief sociaal Domein

In de ruimten van het zogenaamde oudbouw deel van het gemeentehuis van Westervoort zijn vluchtelingen gehuisvest. In twee van die ruimten werd tot aan de verbouwing een behoorlijke hoeveelheid analoge cliëntendossiers sociaal domein bewaard. Gezien de status en de omvang van deze archieven zijn de dossiers overgebracht naar het semi-statisch archief in het gemeentehuis van Duiven. Zodra de wettelijke bewaartermijn van deze dossiers is verstreken worden ze conform wettelijke procedure vernietigd.

Informatiebeveiliging en Privacybescherming
1Stroom heeft een grote verantwoordelijkheid om de informatievoorziening te beveiligen en veilig te houden. Dit is nodig om de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers te kunnen garanderen en tevens ook belangrijk voor de interne bedrijfsvoering. De BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) is de landelijke norm en bestaat uit een set van beveiligingsmaatregelen, die minimaal benodigd zijn om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen) te waarborgen. Informatiebeveiliging is een proces van plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen (Plan-Do-Check-Act).

Terugkijkend op het jaar 2022 komen we tot de conclusie dat we onze doelstellingen voor dat jaar te ambitieus geformuleerd hebben. De focus lag in 2022 nog te veel op het reageren op incidenten en zal in 2023 verschuiven naar het vroegtijdig herkennen en voorkomen van incidenten. De uitgestelde invoering van de voorziening voor monitoring en response (SIEM/SOC), vanuit de VNG wordt begin 2023 een nieuwe aanbestedingsprocedure gestart, zal daar zeker een belangrijke bijdrage aan leveren. Het is de bedoeling dat met de implementatie van deze voorziening in de tweede helft van 2023 gestart wordt.

In 2022 is een beperkte vooruitgang geboekt met de verdere implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Met de invoering van het ISMS (Information Security Management System) in het laatste kwartaal van 2022 zal een belangrijke bijdrage geleverd worden aan de verdere invoering - organisatie breed - van de maatregelen van de BIO. Het ISMS ondersteunt ons in de procesgerichte benadering van de informatiebeveiliging. Het is een managementsysteem waarin het risicobeheerproces van de informatiebeveiliging centraal staat. Voor de uitvoering van de maatregelen en activiteiten is een belangrijke rol weggelegd voor het bestuur, het management en de proceseigenaren. In het eerste kwartaal van 2023 zal de eerste nulmeting worden afgerond en worden de verbetermaatregelen verwerkt in het Informatiebeveiligingsplan 2023.

In het afgelopen jaar zijn we er nog niet in geslaagd om de activiteiten in het kader van bewustwording (awareness) te integreren met een structurele en integrale aanpak. En dit is wel belangrijk, omdat de menselijke factor ook van groot belang is voor het waarborgen van de informatieveiligheid. Wel hebben we deelgenomen aan het project Troje waar awareness een belangrijk onderdeel vanuit maakt. De bevindingen hiervan worden meegenomen in het plan voor de structurele en integrale aanpak van het verhogen van het bewustzijn informatiebeveiliging. Vanaf het tweede kwartaal komt deze beschikbaar. De medewerkers van 1Stroom zijn door middel van diverse nieuwsberichten op Binnenshuis geïnformeerd over actuele onderwerpen over informatiebeveiliging en privacybescherming.

In 2022 heeft de organisatie vele malen advies gevraagd aan de Functionaris Gegevensbescherming over de toepassing van de AVG bij de uitvoering van een grote verscheidenheid aan taken en processen. Ook is er een start gemaakt met de actualisering van het verwerkingsregister. In 2023 maakt deze onderdeel uit van de i-navigator, een beheershulpmiddel ontwikkeld om de complete informatiehuishouding van de organisatie centraal in kaart te brengen. Dit zal ook zeker een bijdrage leveren aan de verdere integratie van de privacybescherming in de werkprocessen van onze organisatie.

In 2022 zijn er 12 datalekken gemeld bij onze Functionaris Gegevensbescherming. In 1 geval is het datalek ook gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (de AP). In alle gevallen was er sprake van een menselijke fout, de persoonsgegevens waren naar de verkeerde persoon gestuurd. Veelal betrof het e-mailberichten. Onderzocht wordt of door middel van extra technische voorzieningen de medewerker gewaarschuwd kan worden, als er sprake is van de verzending van persoonsgegevens.

Integriteitsbeleid

Op grond van de Ambtenarenwet legt het college verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en de naleving van de gedragscode. In 2022 heeft geen schending plaatsgevonden.

Frauderisicobeheersing

In 2022 zijn er geen fraudes geonstateerd. De frauderisico's zijn in beeld en er zijn controlemechanismen ingebed in (administratieve) processen. Het vierogenprincipe bij inkoopfacturen is hier een voorbeeld van.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding
Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente Westervoort een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De gemeente Westervoort maakt binnen de verbonden partijen onderscheid tussen gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De gemeenschappelijke regelingen bestaan uit publieke partijen die samenwerken, vaak op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of Wgr-plus. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als een gemeente het voorgestane beleid niet zelf wenst uit te voeren, maar in samenwerking met andere gemeenten of instellingen. Bij deelnemingen heeft de gemeente een pakket van aandelen van een vennootschap in bezit. De deelname in het aandelenkapitaal vloeit vaak voort uit de van oudsher aanwezige maatschappelijke belangen, die door de vennootschappen werden of worden nagestreefd.

In onderstaand overzicht wordt een overzicht van de verbonden partijen voor de gemeente Westervoort weergegeven, inclusief het financiële belang betreffende de jaarrekening 2021, de begroting 2022 en de jaarrekening 2022. Dit geeft inzicht in de risico's die de gemeente Westervoort loopt door de betrokkenheid aan de verbonden partij. Vervolgens wordt elke verbonden partij nader toegelicht. Inhoudelijke beleidsinformatie over verbonden partijen is opgenomen in de relevante programma's.

Verbonden partij*	**Rekening 2021**	**Begroting 2022**	**Rekening 2022**
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	€ 25.903	€ 89.300	€ 89.373
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	€ 1.299.257	€ 1.295.000	€ 1.301.112
Samenwerking De Liemers (SDL)	€ 1.986.547	€ 1.904.617	€ 1.882.169
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)	€ 32.058	€ 34.200	32.158
Euregio	€ 4.100	€ 4.250	€ 4.125
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	€ 78.455	€ 110.000	€ 96.328
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	€ 421.406	€ 483.102	€ 418.055
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland incl voormalige bijdrage SW Presikhaaf Bedrijven	€ 2.717.041	€ 2.667.653	€ 2.702.945
Gemeenschappelijke regeling 1Stroom	€ 9.014.031	€ 9.693.000	€ 9.693.000
Deelnemingen (dividend			
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 8.003	€ 8.003	€ 8.003
Vitens N.V.	€ 0	€ 0	€ 0
Alliander N.V.	€ 99.867	93.234	€ 107.640

Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen gevestigd in Elst

Doel	Versterking regionale samenwerking in de regio Arnhem - Nijmegen.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur telt die leden inclusief de voorzitter.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage aan de Groene Metropoolregio bedraagt € 1,73 per inwoner.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 31-12-2021 is € 331.012. Het vreemd vermogen per 31-12-2021 is € 1.364.396. Vanwege dat de Groene Metropoolregio op 1 januari 2021 van start is gegaan zijn de vergelijkende cijfers per 1-1-2021 achterwege gelaten.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 331.012 positief.
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom zeer beperkt.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevestigd in Arnhem

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Partijen	15 gemeenten nemen deel in de VGGM: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur kent 32 leden. Elke gemeente levert twee leden: de burgemeester en de wethouder volksgezondheid. In het Dagelijks Bestuur worden de Liemerse gemeenten vertegenwoordigd door de burgemeester van Westervoort.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort bestaat uit een deel voor de brandweer en een deel voor publieke gezondheid. Voor 2022 was de brandweerbijdrage € 874.488 en € 426.624 voor de publieke gezondheid. De totale bijdrage in 2022 aan de VGGM is € 1.301.112.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 9.615.000 en per 31 december 2022 € 8.513.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 63.228.000 en per 31 december 2022 was dit € 51.358.000.
Resultaat	Het gerealiseerde resultaat over 2022 was € 707.000 positief**.**
Risico's	VGGM heeft het risicomanagement op orde. Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. VGGM vindt het eigen weerstandsvermogen op basis van deze inschatting voldoende om de risico's af te dekken.

Samenwerking De Liemers (SDL) gevestigd in Duiven

Doel	Het doel van de Samenwerking De Liemers is het, met behoud van de bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijke slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Partijen	De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.

Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de colleges van de drie deelnemende gemeenten. Elke gemeente had in 2021 in het bestuur één stem.
Financieel belang	Op basis van de afgesproken verdeelsleutels worden de kosten van de samenwerkingsorganisatie aan de drie gemeenten doorbelast. Voor de gemeente Westervoort bedroeg de bijdrage voor het jaar 2021 € 1.986.547.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2021 was € 202.630 en per 31 december 2021 € 436.360. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 5.844.776 en per 31 december 2021 was dit € 5.764.670.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was positief € 168.426.
Risico's	De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Euregio

Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Partijen	De Euregio bestaat uit 55 lidorganisaties uit de grensregio Nederland-Duitsland. Dat zijn gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in het werkgebied Arnhem-Nijmegen, West-Veluwe, Zuid-West-Gelderland, delen van Noordoost-Brabant, het noordelijke deel van de provincie Limburg, de Kreis Kleve, de Kreis Wesel en de steden Duisburg en Düsseldorf. In dit werkgebied wonen 4,2 miljoen mensen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Westervoort levert twee leden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort is € 4.100 en is berekend op basis van het inwoneraantal.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2019 was € 1.459.405 en per 31 december 2019 € 1.650.555.Het vreemd vermogen per 1 januari 2019 was € 2.707.292 en per 31 december 2019 € 3.614.739.
Resultaat	Het resultaat over 2019 was € 192.470.
Risico's	Het algemene financiële beheer van de Euregio Rijn - Waal wordt bij begroting, jaarrekening en begrotingswijziging van de Euregio getoetst en beoordeeld door de commissie financiën en projecten en de Euregioraad. Op dit moment is met in aanmerking nemend het eigen vermogen geen sprake van grote actuele risico 's .

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) gevestigd in Doesburg

Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet. Daarnaast het bevorderen van publicaties over de streek aan de hand van de aanwezige archiefbescheiden.
Partijen	De gemeenten Duiven, Doesburg, Westervoort en Zevenaar, de RID en de RSD.
Bestuurlijk belang	Het streekarchivariaat kent een dagelijks- en een algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Westervoort is € 32.158 en is berekend op basis van het inwoneraantal en op basis van afgenomen uren.

Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2022 was € 1.589 en op 31 december 2022 € 794. Het vreemd vermogen op 1 januari 2022 was € 95.415 en op 31 december 2022 € 83.104.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 0.
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil ingeschat.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gevestigd in Arnhem

Doel	De gemeenschappelijke regeling zorgt voor de behartiging van de belangen van de deelnemers inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Partijen	Gemeente Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de college's van B&W van de 10 gemeenten en het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, waaronder de voorzitter. Het dagelijks bestuur bestaat, de voorzitter inbegrepen, uit de volgende 5 leden: Provincie Gelderland 1 lid, Gemeente Arnhem 1 lid, Gemeente Overbetuwe 1 lid, Gemeenten Renkum 1 lid en gemeente Westervoort 1 lid.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte basistaken.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 1.014.500. Per 31 december 2022 was dat € 862.900. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 6.446.000. Per 31 december 2022 was dit € 5.825.100.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 53.300 positief.
Risico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (DRAN) te Arnhem

Doel	De BVO DRAN is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de betrokkenen met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig herkenbaar, efficient en eenvoudig te gebruiken dooelgroepenvervoer.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit elk 1 lid van de college's van B&W van de 18 gemeenten, waaronder de voorzitter.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de volgende uitgangspunten: kosten op basis van gebruik en inwonersaantallen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen is nihil. Het vreemd vermogen per 1 januari 2021 was € 13.002.611 en per 31 december 2021 wasd dit € 10.603.269.
Resultaat	Het resultaat over 2021 was € 5.987.009 .

Risico's	De BVO DRAN stelt jaarlijks een ontwerpbegroting op. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedragen opgenomen. Bij uittreding regelt het gemeenschappelijk orgaan de financiële gevolgen van de uittreding.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem

Doel	Het behartigen van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 1 wethouder of burgemeester per gemeente. Het dagelijks bestuur bestaat uit 1 voorzitter en 2 leden, aan te wijzen door het algemeen bestuur.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken. Per 1-1-2019 is de bijdrage van de module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR. De MGR maakt deelbegrotingen voor de verschillende modules. In 2022 zijn de volgende bijdrages betaald: voor beheer & onvoorzien € 12.108, € 55.809 voor inkoop, € 53.698 voor onderwijs en € 61.090 voor wsp. Per 1-1-2019 is de bijdrage van € 2.517.618 module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR. Per 1-1-2022 voert de MGR het contractbeheer en contract management van inburgeringstrajecten uit en de bijdrage is € 2.622.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 699.000 en per 31 december 2022 € 685.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 4.362.000 en per 31 december 2022 € 4.388.000.
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 0.
Risico's	Buiten de post onvoorzien en bestemmingsreserves is er geen weerstandscapaciteit aanwezig bij de MGR. Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom te Westervoort

Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de gemeenten aan het openbaar lichaam overgedragen of gemandateerde taken.
Partijen	Gemeenten Duiven en Westervoort.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de voltallige colleges van B&W van de gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden, twee van elke gemeente: één wethouder en de burgemeester.
Financieel belang	De kosten van de fusieorganisatie worden voor 63% ten laste gebracht van Duiven en voor 37% ten laste van Westervoort.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 1.066.402 en per 31 december 2022 was dit € 718.301. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 6.692.174 en per 31 december 2022 was dit € 5.249.332
Resultaat	Het resultaat over 2022 was € 542.383 positief.

Risico's	De jaarrekening omvat geen actualisatie van de meerjarige risico's en een uitleg wat er met risico's van het afgelopen jaar is gebeurd. Dit omdat deze risico's, als ze er al zouden zijn gedekt worden vanuit een bijdrage door de gemeenten.

Deelnemingen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag

Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten kent een raad van commissarissen en een raad van bestuur en directeuren. Gemeente Westervoort is aandeelhouder.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Dit betekent een belang van € 8.775. De dividenduitkering over 2021 was € 8002,80.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 5.062.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 4.615.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 143.995.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 107.459.000.000
Resultaat	Het positieve resultaat over 2022 bedraagt € 300.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Vitens N.V. gevestigd te Zwolle

Doel	Het leveren van drinkwater en de instandhouding van het leidingnetwerk.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vitens N.V. kent een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. Gemeente Westervoort is een van de aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 16.023 aandelen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 600,3 miljoen. Per 31 december 2022 was dit € 649,5 miljoen. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 1.387,8 miljoen. Per 31 december 2022 was dit € 1.446,6 miljoen.
Resultaat	Het resultaat over 2022 bedraagt € 8,2 miljoen.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Alliander N.V. gevestigd te Arnhem

Doel	Het voorzien in energie en in het transport daarvan. De deelname in Alliander is een uitvloeisel van de opsplitsing van het energiebedrijf Nuon in een energie- en transportdeel. Het energiedeel is verkocht aan Vattenfall.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Alliander heeft een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. De gemeente Westervoort is een van de aandeelhouders en heeft stemrecht per aandeel.
Financieel belang	Uitstaande aandelen Alliander gemeente Westervoort 145.643.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2022 was € 4.470.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 4.570.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2022 was € 5.739.000.000. Per 31 december 2022 was dit € 6.122.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2022 bedraagt € 198.000.000.

Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Aanleiding, opbouw en sturingsmogelijkheid van de paragraaf Grondbeleid

Inleiding
In het verlengde van de inwerkingtreding in 2008 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) heeft de raad van Westervoort 16 maart 2009 de Nota Grondbeleid vastgesteld. Daarin is grondbeleid als volgt gedefinieerd: "het beleid dat zich richt op een efficiënt en rechtvaardig verloop van activiteiten op de grondmarkt, met het oog op realiseren van publieke doelstellingen als bevordering van het maatschappelijk gewenst ruimtegebruik, het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten bij locatieontwikkeling en het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik".

Kader
Westervoort voert bij de ontwikkeling van woon- en werklocaties in beginsel een faciliterend grondbeleid. Met initiatiefnemers worden exploitatieovereenkomsten gesloten. Hiermee houdt de gemeente grip op de door haar gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

Actualiteit
Na een periode van sterk oplopende woningprijzen heeft de woningmarkt in 2022 een kantelpunt bereikt. In de eerste twee kwartalen van 2022 zijn de prijzen van woningen gestegen, maar in het derde kwartaal is een daling geconstateerd, voor het eerst sinds 2013. Deze daling heeft zich in het vierde kwartaal doorgezet.

De economische onzekerheid is gedurende het jaar steeds verder toegenomen, met de Oekraïne-oorlog en de gevolgen daarvan als een van de voornaamste veroorzakers. De hoge rente zet de financierbaarheid van woningen voor particulieren en bouwprojecten voor beleggers stevig onder druk.

Planning uitgifte woningbouwgronden.
De gemeente kent een in omvang beperkte grondexploitatie. De Schans is het enige complex in de grondexploitatie. De gronden zijn aan een ontwikkelende marktpartij verkocht. De kavels zijn in de drie deelplannen (Wonen achter de dijk, Het Geerken en Fort Geldersoord) ingedeeld en de stand is als volgt:
- Wonen achter de Dijk, alle kavels zijn hier verkocht,
- Het Geerken, alle kavels zijn hier verkocht,
- In deelgebied Fort Geldersoord zijn 20 woningen gepland. Deze worden door de ontwikkelaar projectmatig ontwikkeld. De voortgang stokte, het is wachten op een uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan. De verwachting is dat deze medio 2023 zal komen en dat de gronden dan ook daadwerkelijk overgedragen kunnen worden aan de ontwikkelaar.

Volgens de actualisatie per 1 januari 2023 is het verwachte resultaat op startwaarde als gevolg van onder andere hogere kosten bouw- en woonrijp maken, hogere kosten tijdelijk beheer en hogere plankosten € 613.408 negatief (conform BBV).

Voor dit tekort is in de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd. Voor de risico's van het plan is gelijktijdig een maatregel in het weerstandsvermogen getroffen.

Opbouw van de paragraaf Grondbeleid.
Allereerst wordt het financiële resultaat gekwantificeerd van de grondexploitatie. Voor het bepalen van de vermogenspositie zijn twee zaken van belang. Ten eerste de uiteindelijke resultaten van het complex De Schans. De uitgangspunten voor de resultaatberekening worden verderop in deze paragraaf beschreven. Ten tweede de risico's van grondexploitatie. Ook hierop wordt verderop

in deze paragraaf ingegaan. Er wordt een verschillenanalyse op hoofdlijnen gemaakt tussen de berekende exploitatieresultaten van 1 januari 2022 en van 1 januari 2023.

Sturingsmogelijkheid grondexploitaties
Op projectniveau

De bestuurlijk vastgestelde grondexploitatie vormt het financiële kader voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van het project. Immers de grondexploitatie is de vertaling van het ruimtelijk plan in:

• Grond- en ruimtegebruik.
• Programma (woningdifferentiatie, segmentatie bedrijventerrein etc).
• Kwaliteit en kosten inrichting openbare ruimte.
• Planning en fasering van het uitvoeringsprogramma.
• Opbrengsten (marktconformiteit, functioneel prijsbeleid).
• Rekenparameters (rente, kosten- en opbrengstenstijging).

Wijzigingen van één of meerdere van deze uitgangspunten leiden direct tot wijziging van het geprognosticeerde exploitatieresultaat. Bij het maken van keuzes worden de financiële consequenties daarom altijd in de afweging betrokken. De financiële bewaking, eventuele (bij)sturing en rapportage vindt dus plaats op projectniveau (per complex).

Op jaarverslagniveau

De paragraaf Grondbeleid van het jaarverslag geeft onder andere integraal inzicht in de resultaten van de gezamenlijke grondexploitaties. De op projectniveau gemaakte keuzes zijn, zoals hiervoor is aangegeven, in deze paragraaf Grondbeleid opgenomen.

De eerder vastgestelde projectkaders c.q. uitgangspunten van de betreffende projecten worden in beginsel niet ingrijpend gewijzigd opgenomen in de grondexploitatie of de paragraaf Grondbeleid, zonder dat hier (op projectniveau) een geautoriseerd besluit toe is genomen.

De cijfermatige jaarlijkse actualisering van de exploitatiebegrotingen van alle complexen wordt voor de samenstelling van deze paragraaf Grondbeleid dienovereenkomstig gedaan. Allereerst worden de financiële mutaties over het verslagjaar in het rekenmodel verwerkt, actuele ontwikkelingen en inzichten financieel gekwantificeerd en vervolgens ingepland in de restantlooptijd van het complex. Dit resulteert in een geactualiseerd resultaat van het complex.

Financieel resultaat grondexploitaties

Programmatische uitgangspunten
Woningbouw
In onderstaande tabel staan de woningaantallen weergegeven die de komende jaren gepland staan in het project de Schans, onderverdeeld in de verschillende deelplannen. Het betreft het jaartal van de verwachte gronduitgifte waarvan is aangenomen dat deze samenvalt met de start van de bouw van de woningen. Ingeval de actualiteit leidt tot een gewijzigd bouwprogramma met nieuwe ruimtelijke kaders zal de gemeente binnen haar bevoegdheden van de Wro de gewijzigde invulling faciliteren (=herprogrammeren).

Tabel planning kaveluitgifte woningbouw gemeentelijke grondexploitatie

Complex/deelplan	Totaal	2023	2024	2025
De Schans / Fort Geldersoord	20	20	0	0
Totaal	20	20	0	0

In aantallen woningen

Uitgangspunten en parameters

In deze paragraaf worden de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de (actualisatie van de) grondexploitatieberekeningen van de complexen.

Rentepercentage

Er is gerekend met een rentepercentage van 1,53% over de gehele looptijd.

Parameter voor kostenstijging

In de berekeningen is de parameter voor kostenstijging per jaar als volgt gesteld op:
- 5,0% in 2023
- 3,0% in 2024

Dit sluit aan op de landelijk gehanteerde percentages. Deze percentages zijn ontleent aan ‘De prognose parameters gebiedsontwikkeling 2023’ van Stad[2] en ‘Outlook Grondexploitaties 2023’ van Metafoor.

Parameter voor opbrengstenstijging

In het geval van De Schans zijn er al afspraken gemaakt met betrekking tot de prijs, deze ligt vast. Daarom kan er geen opbrengstenstijging worden berekend.

Prijspeil

Uitgegaan is van het actuele prijspeil 1 januari 2023 voor alle kosten. Hierbij zijn de te maken kosten geactualiseerd aan de hand van het prijzenboek Metafoor 2023 dan wel geïndexeerd aan de hand van de daarvoor berekende index van het CBS.

Kostencalculaties

In de initiatieffase van plannen zijn de calculaties gebaseerd op samengestelde elementprijzen. Naarmate de voorbereiding en uitwerking vordert vindt op basis van definitief ontwerp een verfijning plaats op besteksniveau.

Berekening financieel resultaat grondexploitaties

Inleiding

In de vorige paragraaf zijn de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de actualisatie van de exploitatieopzetten van het complex De Schans.

Boekwaarden

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarden van het complex De Schans in exploitatie in het verslagjaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de boekwaarde met € 44.843 is toegenomen van € 710.008 naar € 754.851. De belangrijkste reden dat de boekwaarde is toegenomen zijn de kosten voor de plankosten en de rente.

Complex in exploitatie	*Boekwaarde 1-1-2022*	*mutatie 2022*	*Boekwaarde 31-12-2022*
Woningbouw			

De Schans	-710	-45	-755
Totaal in exploitatie	**-710**	**-45**	**-755**

Resultaten grondexploitatie complexen

Toekomstbeeld resultaten

In onderstaande tabel is voor het complex De Schans de boekwaarde (saldo van reeds gemaakte kosten en opbrengsten per 1 januari 2023) aangegeven en de te verwachten kosten en opbrengsten vanaf 2023. Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voorgecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex gerealiseerd is. Daarnaast is het resultaat naar 1 januari 2023 contant gemaakt (= op startwaarde) om ze onderling vergelijkbaar te maken.

	Boekwaarde	*Nog te realiseren*		*Resultaat 01-01-2023*	
Complex	*31-12-2022*	*Kosten*	*Opbrengsten*	*Eindwaarde*	*Startwaarde (2023)*
Woningbouw					
De Schans	-755	181	329	-626	-613
Totaal	**-755**	**181**	**329**	**-626**	**-613**

Het resultaat van het complex De Schans is verliesgevend. Het verlies op startwaarde 1-1-2023 is € 613.408. Hierbij is gerekend met een rentepercentage van 2,0% (conform BBV). Het verlies uit de vorige jaarrekening bedroeg op startwaarde € 569.521. Dat het verlies nu iets hoger uitkomt, is het gevolg van onder andere hogere kosten bouw- en woonrijp maken en hogere plankosten. Vooral de bouw- en woonrijp maken kosten zijn als gevolg van de mondiale ontwikkelingen flink gestegen.

Verliesvoorziening
Voor exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) conform BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel. Het rentepercentage (disconteringsvoet) bij deze berekening is door de BBV gesteld op 2%. Voor het complex De Schans betekent dit dat de verliesvoorziening aangevuld moet worden met € 43.877 om het totale verlies van € 613.408 op te vangen.

Te treffen voorziening verliesgevend complex

	Verliesvoorziening		
Complex	Benodigd	Aanwezig	Correctie/
Woningbouw	1-1-2023	31-12-2022	aanvulling
De Schans	613	570	44
Totaal	**613**	**570**	**44**

Risicoanalyse Grondexploitaties

Inleiding
De grondexploitatie is voor de gemeente een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd vooral door gronduitgifte worden terugverdiend. Gelet op de planperiode en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico’s verbonden.

Uitgangspunt is dat de risico's zoals nu gepresenteerd, worden meegenomen in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Hierna worden deze "bedrijfsrisico's" beschreven en nader gekwantificeerd. Bij de kwantificering wordt ook betrokken de mate waarin zich een eventueel risico kan voordoen.

Risico's

In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:

• De uitgifte van bouwgronden start later, terwijl de voorinvesteringen al wel (deels) zijn gedaan. De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er renteverliezen optreden.

• Er dient zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijschrijving op de boekwaarde) is niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De overige risico's zijn enigszins beïnvloedbaar door het bepalen van de investering- en uitgiftemomenten.

Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het verstandig om uit te gaan van een "reëel en behoedzaam scenario", dat zich kenmerkt door de volgende zaken:

• Een stijging van het rentepercentage met 1,0 procentpunt.

• Stagnering in van het deelplan Fort Geldersoord met 2 jaar als gevolg van stikstofproblematiek.

• Er is een kans is dat de geraamde plankostenbudgetten niet toereikend zijn.

Tabel risico's grondexploitatie

	Min. risico	Max. risico	Kans	Gewogen max. risico	Gewogen gem. risico
Algemene risico's					
Rentestijging (2,53% i.p.v. 1,53%)	€ -	€ 6.208	80%	€ 4.966	€ 2.483
Twee jaar vertraging in uitgifte het Fort	€ -	€ 62.130	80%	€ 49.704	€ 24.852
Projectgebonden risico's					€ -
Ontoereikend plankostenbudget grex-complexen		€ 30.000	40%	€ 12.000	€ 6.000
Totalen	**€ -**	**€ 98.338**	**67%**	**€ 66.670**	**€ 33.335**

Verschillenanalyse actieve grondexploitatie ultimo 2022 met ultimo 2023

In de tabel hierna worden de verschillen van de uitkomsten van de paragraaf Grondbeleid 2022 vergeleken met de paragraaf Grondbeleid 2023.

Tabel vergelijking resultaat per complex

			+ 1,53% index	
	Resultaat 01-01-2023		Resultaat 01-01-2022	Verschil
Complex	Eindwaarde	Startwaarde	Startwaarde	2022-2023
Woningbouw				
De Schans	-626	-613	-578	-36

Totaal	**-626**	**- 613**	**-578**	**-36**

De verschillenanalyse vindt plaats tussen de grondexploitaties peildata 1 januari 2022 en 1 januari 2023. Om de resultaten onderling vergelijkbaar te maken, is het resultaat van het jaarverslag 2022 geïndexeerd met een jaar rentestijging van 1,53%.

Het eindresultaat op startwaarde bedraagt per saldo € 577.734 (negatief) per 1 januari 2022. Het resultaat is ten opzichte van vorig jaar verslechterd met € 35.674. De ontwikkeling en de voortgang van het complex hebben vertraging opgelopen. Hierdoor is er een nadeel ontstaan als gevolg van kostenstijgingen en rente.

De raming voor bouw- en woonrijp maken zijn nu aangepast op basis van de laatste inzichten.

Paragraaf 8 Openbaarheid Wet open overheid

Implementatie Wet Open Overheid van start
Een belangrijke ontwikkeling in 2022 was het per 1 mei in gaan van de Wet open overheid (Woo). De Wet open overheid is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen de Woo en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie (11 informatiecategorieën[1]). Dit zal tot en met 2027 gefaseerd moeten gaan gebeuren. Een belangrijk onderdeel van de Woo is ook het op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeenten en 1Stroom. Dit is meerjarentraject.

Afgelopen jaar zijn belangrijke eerste stappen gezet van de implementatie van de Woo. Inwoners kunnen vanaf mei 2022 via de gemeentewebsites een Woo-verzoek indienen. Daarnaast is de (wettelijk verplichte) Woo-contactfunctionarisrol, die inwoners helpt bij informatievragen en Woo-verzoeken, in eerste instantie belegd bij het projectteam Woo. Eind 2022 zijn voorbereidingen getroffen om de Woo-contactfunctie te beleggen bij drie medewerkers dienstverlening van het team Publiekszaken.

In het najaar is met de de colleges van B&W van de gemeenten Duiven en Westervoort en de directie van 1Stroom een ambitiesessie gehouden t.a.v de implementatie van de Woo. Daarbij is gekozen voor het in ieder geval voldoen aan de wettelijke eisen, maar waar het kan de verplichte informatiecategorieën snéller actief openbaar maken. Begin 2023 wordt deze ambitie vastgesteld door de colleges en de directie van 1Stroom en worden de gemeenteraden hierover op de hoogte gebracht.

[1] In totaal moeten we tot 2027 11 informatiecategorieën openbaar gaan maken. Het gaat om organisatiegegevens (1), raadsstukken (2), bestuursstukken (3), stukken van adviescolleges (4), jaarplannen en -verslagen (5), Woo-verzoeken (6), Convenanten (7), Wet- en regelgeving (8), onderzoeken (9), klachten (10) en beschikkingen (11).

Hoofdstuk 4 Jaarrekening

4.0 Inleiding jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit (een toelichting op)
4.1 Financieel beeld 2022
4.2 Exploitatie 2022
4.3 Balans 2022
4.4 Overig

4.1 Financieel beeld

4.1.1 Resultaat

Het resultaat 2022 bedraagt € 4.448.000 voordelig. Het resultaat is daarmee € 2.180.000 hoger dan was voorzien bij de najaarsnota. Het college is niet gelukkig met dit financiële verschil tussen het geraamd resultaat bij de najaarsnota en het werkelijk resultaat bij de jaarrekening.

De grootste verschillen zijn op pagina 6 van de jaarstukken toegelicht. Hierna zijn die verschillen nog kort weergegeven. Een uitgebreide verschillenanalyse vindt u terug vanaf bladzijde 111.

	Overzicht belangrijkste verschillen	**Bedrag**
1.	Uitkering gemeentefonds decembercirculaire	473
2.	Overige baten en lasten	163
3.	Beheer overige gebouwen en gronden	97
4.	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	219
5.	Openbaar groen	77
6.	Maatwerkdienstverlening 18+	265
7.	Verkeer en vervoer	137
8.	Afval	-124
9..	Milieubeheer	165
10.	Kapitaallasten	97
	Totaal	**1.569**

Hoe heeft het financiële verschil na de najaarsnota kunnen ontstaan?
Het significante verschil tussen het geraamd resultaat en het resultaat bij de jaarrekening roept vragen op. Nog belangrijker is hoe het in de toekomst voorkomen kan worden. Een analyse van de financiële afwijkingen levert onderstaande inzichten op:

1. Er wordt terughoudend omgegaan met het verlagen van de beschikbare budgetten.
2. Door de arbeidsmarktkrapte is minder adequaat gestuurd op de beschikbare budgetten.
3. De overgang van het werken op kantoor naar het werken thuis zorgt dat de kwaliteit van het budgetbeheer afneemt. De nieuwe werkelijkheid vraagt om het inbouwen van andere checks and balances.
4. Van sommige financiële ontwikkelingen na 30 september was de omvang op voorhand niet in te schatten.
5. Er wordt onvoldoende relatie gelegd tussen de beschikbare middelen en de uitvoering van werkzaamheden.

Het aanzienlijke verschil bij de jaarrekening vraagt in de nabije toekomst om een strakkere monitoring van de (risico)budgetten en een extra inspanning om het specifieke karakter van de financiële regelgeving van gemeenten goed voor het voetlicht te brengen. Verschillen van deze omvang dienen in het vervolg voorkomen te worden.

Nadere toelichting resultaat 2022
In het voordelig resultaat van € 4.448.000 kan op verschillende manieren een onderscheid worden aangebracht. De financiële regelgeving maakt een verschil tussen het resultaat van baten en lasten (voorheen resultaat voor bestemming) en het gerealiseerde resultaat (voorheen resultaat na bestemming). Het verschil tussen de beide resultaten zit in de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. De gemeenteraad is bevoegd om mutaties aan reserves te veranderen. Voor een oordeel over de financiële positie van de gemeente wordt het resultaat vaak onderverdeeld in een structureel en incidenteel resultaat. Een voordelig structureel resultaat laat zien dat de structurele lasten volledig zijn gedekt met structurele baten. Een uitgebreidere toelichting op het structureel resultaat vindt u terug bij de toelichting op de financële positie.

In onderstaande tabellen is het gerealiseerde resultaat 2022 volgens het hierboven beschreven onderscheid weergegeven.

Saldo baten en lasten en gerealiseerd resultaat

	Ontwikkeling resultaten 2022	Saldo baten en lasten	Mutaties reserves	Gerealiseerd resultaat
1.	Primitieve begroting	1.501	-107	1.393
2.	Begroting na vastgestelde wijzigingen	673	1.594	2.268
3.	Jaarrekening	2.874	1.574	4.448

Structureel en incidenteel resultaat

	Ontwikkeling resultaten 2022	Structureel resultaat	Incidenteel resultaat	Gerealiseerd resultaat
1.	Primitieve begroting	1.315	78	1.393
2.	Jaarrekening	4.471	-23	4.448

4.1.2 Overzicht van baten en lasten

P1 Bestuur	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-3.600	-3.302	-4.004	-4.333	-330
Baten	915	581	1.256	1.799	543
Gerealiseerd totaal saldo	**-2.685**	**-2.721**	**-2.748**	**-2.534**	**213**

P2 Maatschappij	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-27.076	-25.834	-27.923	-27.473	450
Baten	7.605	5.865	5.774	6.390	616
Gerealiseerd totaal saldo	**-19.470**	**-19.969**	**-22.149**	**-21.083**	**1.066**

P3 Omgeving	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-5.845	-5.685	-7.776	-8.391	-615
Baten	4.203	3.616	3.675	4.311	636
Gerealiseerd totaal saldo	**-1.642**	**-2.069**	**-4.101**	**-4.080**	**21**

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-148	-426	-190	-2.007	-1.817
Baten	30.936	31.671	34.708	36.833	2.124
Gerealiseerd totaal saldo	**30.788**	**31.246**	**34.519**	**34.826**	**307**

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-4.807	-5.146	-5.008	-5.442	-434
Baten	236	160	160	1.188	1.028
Gerealiseerd totaal saldo	**-4.571**	**-4.986**	**-4.848**	**-4.254**	**594**

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	0	-100	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**-100**	**0**	**0**	**0**

Vennootschapsbelasting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Mutatie reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Afwijking
	2021	2022 v.w.	2022 n.w.	2022	2022
Lasten	-973	-200	-524	-646	-122

Baten	1.099	93	2.118	2.220	102
Gerealiseerd totaal saldo	**126**	**-107**	**1.594**	**1.574**	**-20**

Totaal	**Rekening**	**Begroting**	**Begroting**	**Rekening**	**Afwijking**
	2021	**2022 v.w.**	**2022 n.w.**	**2022**	**2022**
Lasten	-41.476	-40.393	-44.901	-47.646	-2.745
Baten	43.895	41.894	45.575	50.521	4.945
Gerealiseerd totaal saldo	**2.420**	**1.500**	**674**	**2.874**	**2.200**
Mutatie reserve	126	-107	1.594	1.574	-20
Saldo na bestemming	**2.546**	**1.393**	**2.268**	**4.448**	**2.180**

4.1.3 Financiële positie

Conclusie financiële positie

De financiële positie over 2022 is goed te noemen. In 2022 is sprake van een positief structureel resultaat. Dit betekent dat de structurele lasten volledig zijn gedekt met structurele baten. De schuldquotes blijven ruim binnen de bandbreedte van de categorie minst risicovol. Hoewel de solvabiliteit voor een gemeente van ondergeschikt belang is, blijft deze met een percentage van 14% het meest risicovol. De ratio weerstandsvermogen is hoger dan de norm van 1,0 die de raad heeft vastgesteld. Het weerstandsvermogen kan daarmee als minst risicovol worden gekwantificeerd. Tenslotte is op grond van het kengetal over de financiële risico's bij de grondexploitaties weinig reden tot zorg. Naar de toekomst toe blijven we aandacht vragen voor de ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte. Het risico van een economische recessie is door de oorlog in de Oekraïne aanwezig. Het is belangrijk om daar voldoende aandacht voor te hebben en te blijven houden.

Toelichting financiële positie

De conclusie bij de financiële positie is gebaseerd op de pijlers onder het financieel beleid. Deze zijn aangevuld met de wettelijk voorgeschreven kengetallen (inclusief de ratio weerstandsvermogen). Bij de weging van de kengetallen is gebruik gemaakt van het overzicht signaalwaarden uit het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincies. Formeel gezien hebben deze signaalwaarden geen functie als normeringinstrument. Dit geldt niet voor het kengetal van de ratio weerstandsvermogen. Dat kengetal is beoordeeld op het beleid dat door de raad is vastgesteld.

	Kengetal ultimo jaar	**Kengetallen Westervoort**			**Signaalwaarden GTK 2022**		
		JRR 2021	BGR 2022	JRR 2022	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1	Structurele exploitatieruimte	3,29%	2,05%	8,99%	> 0%	0%	< 0%
2	Netto-schuldquote	55%	65%	36%	< 90%	90-130%	> 130%
3	Netto-schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	50%	60%	31%	< 90%	90-130%	> 130%
4	Weerstandsvermogen	0,24	-0,51	2,34	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8
5	Grondexploitatie	0,32%	0%	0,28%	< 20%	20-35%	> 35%
6	Belastingcapaciteit	105%	107%	98%	< 95%	95-100%	> 100%
7	Solvabiliteitsratio	9%	0,1%	15%	> 50%	20-50%	< 20%

4.2 Exploitatie

De exploitatie van een gemeente bestaat uit de baten en lasten inclusief reserves van 3 programma's. Een programma is een samenhangende verzameling van activiteiten. Deze worden uitgevoerd om de beoogde bestuurlijke doelen binnen een programma te realiseren.

In de jaarrekening dienen de volgende posten (onderdeel van programma 1 Bestuur) afzonderlijk te worden opgenomen:
1. Algemene dekkingsmiddelen
2. Kosten van overhead
3. Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting
4. Onvoorzien

Het onderdeel exploitatie is opgebouwd uit:
4.2.1 Waarderingsgrondslagen
4.2.2 Exploitatie het overzicht van baten en lasten
4.2.3 Toelichting op de baten en lasten
4.2.4 Overige exploitatie onderdelen

4.2.1 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording de gemeente daarvoor geeft.

	Exploitatie	Waardering	Toelichting
	Resultaatbepaling		
1	Baten en lasten m.u.v. grondexploitaties	Historische kosten	*Baten en lasten*: worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Uitzondering: Personeelslasten van vergelijkbaar volume worden toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt (bijv. verlof). Baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Mutaties reserves zijn afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd. *Winsten*: worden genomen als ze op balansdatum gerealiseerd zijn. *Verliezen*: worden genomen als ze bij opmaken van de jaarrekening bekend zijn. *Vennootschapsbelasting*: gemeente is vennootschapsplichtig voor de ondernemersactiviteiten. In de jaarrekening 2022 is geen belastinglast opgenomen.
2	Baten en lasten grondexploitaties	Waardering overeenkomstig de cumulatieve bestedingen minus opbrengsten door verkopen en subsidies, dan wel lagere marktwaarde.	*Uitgangspunten baten en lasten*: De baten zijn gebaseerd op een marktconformiteitstoets, residuele grondwaardeberekening of een taxatierapport. Bij de lasten van bouw- en woonrijpmaken is gebruik gemaakt van intern opgestelde gedetailleerde berekeningen. *Parameters grondexploitatie*: 1. Financieringsrente: 2. Kostenindexatie: 3. Opbrengstenindicatie: *Winstneming*: vindt plaats volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit is een methode om de verantwoording van de resultaten over de looptijd van de grondexploitatie naar rato van de verrichte prestaties te laten plaatsvinden.

4.2.2 Het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Realisatie 2021			Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
Programma's:	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
P1 Bestuur	915	-3.600	-2.685	1.256	-4.004	-2.748	1.799	-4.333	-2.534
P2 Maatschappij	7.605	-27.076	-19.470	5.774	-27.923	-22.149	6.390	-27.473	-21.083
P3 Omgeving	4.203	-5.845	-1.642	3.675	-7.776	-4.101	4.311	-8.391	-4.080
Totaal programma's	12.723	-36.521	-23.797	10.705	-39.703	-28.998	12.500	-40.197	-27.697
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	3.370	-216	3.154	3.558	-233	3.325	3.538	-433	3.105
Algemene uitkeringen	27.445	0	27.445	31.035	0	31.035	31.508	0	31.508
Dividend	114	-6	108	104	-3	101	115	-3	112
Saldo van de finncieringsfunctie	6	74	80	11	29	40	27	-27	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	17	17	1.645	-1.544	101
Totaal algemene dekkingsmiddelen	30.935	-148	30.787	34.708	-190	34.518	36.833	-2.007	34.826
Kosten van de overhead	236	-4.807	-4.571	160	-5.008	-4.848	1.188	-5.442	-4.254
Bedrag van de heffing voor de vennoot-schapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	43.895	-41.476	2.420	45.573	-44.901	674	50.521	-47.646	2.874
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.099	-973	126	2.118	-524	1.594	2.220	-646	1.574
Gerealiseerde resultaat	44.995	-42.449	2.546	47.693	-45.425	2.268	52.741	-48.292	4.448

4.2.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht van baten en lasten. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Hierna is per onderdeel zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten een analyse opgenomen van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken.

4.2.3.1 Toelichting op programma 1 Bestuur

	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	915	1.256	1.799	543
Lasten	-3.600	-4.004	-4.333	-330
Totaal saldo van baten en lasten	-2.685	-2.748	-2.536	212
Onttrekkingen aan reserves	96	2.020	2.074	54
Toevoegingen aan reserves	-611	-255	-300	-45
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	**-3.200**	**-982**	**-761**	**221**

Saldo per taakveld/product	Rekening 2021	Begroting 2022 n.w	Rekening 2022	Afwijking
0.1 Bestuur	-1.376	-1.323	-1.361	-38
0.2 Burgerzaken	-68	-148	-130	18
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-92	-78	105	183
0.8 Overige baten en lasten	-44	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-891	-884	-855	28
1.2 Openbare orde en veiligheid	-213	-315	-293	22
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-515	1.765	1.774	9
Totaal	**-3.200**	**-982**	**-761**	**221**

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 221.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ Lasten	V/N	Toelichting
0.3	469	B	V	Uitkering brandschade Dorpsplein 115
0.3	-373	L	N	Brandschade Dorpsplein 115
0.3	-60	L	N	Uitgevoerd onderhoud Jongeren Centrum Creon
doorbelasting	36	L	V	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	149	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000

4.2.3.2 Toelichting op programma 2 Maatschappij

	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	7.605	5.774	6.390	616
Lasten	-27.076	-27.923	-27.473	450
Totaal saldo van baten en lasten	-19.470	-22.149	-21.083	1.066
Onttrekkingen aan reserves	298	15	13	-2
Toevoegingen aan reserves	-356	-169	-169	0
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	**-19.528**	**-22.303**	**-21.239**	**1.064**

Afwijking per taakveld/product	Rekening 2021.	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
4.1 Openbaar basisonderwijs	-156	-153	-173	-20
4.2 Onderwijshuisvesting	-450	-393	-399	-6
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-482	-540	-160	380
5.1 Sportbeleid en activering	-247	-277	-327	-50
5.2 Sportaccommodaties	-239	-277	-247	29
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -presentatie	-29	-91	-94	-3
5.4 Musea	-53	-63	-48	15
5.5 Cultureel erfgoed	-32	-34	0	34
5.6 Media	-281	-276	-269	7
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.129	-1.055	-1.026	29
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.550	-1.766	-1.583	183
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-105	-101	-1.146	-1.045
6.3 Inkomensregelingen	-939	-2.145	-1.933	212
6.4 WSW en beschut werk	-2.918	-2.714	-2.606	108
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.105	-1.196	-1.148	48
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-244	-823	-672	151
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-3.258	-3.450	-3.008	442
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-4.840	-5.385	-5.102	283
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-226	-235	-120	115
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-493	-518	-458	60
7.1 Volksgezondheid	-696	-658	-563	95
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-58	-154	-156	-2
Totaal	**-19.528**	**-22.303**	**-21.239**	**1.064**

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 1.064.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
4.3	403	L	V	In 2022 is gebleken dat kosten en gemaakte uren uit voorgaande jaren onder de subsidieregeling onderwijsachterstandenbeleid gebracht kunnen worden

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
5.7	61	L	V	Het boom- en onderhoud door derden is stabiel gebleven. Het dunnen van de bomenlaan is uitgesteld (zie budgetoverheveling)
6.1	119	L	V	Het inburgeringsproces heeft achterstanden opgelopen, waardoor het budget slechts gedeeltelijk is besteed
6.1	-97	B	N	De specifieke uitkering wet inburgering is niet besteed
6.1	-45	L	N	Het innovatiebudget moet vanaf 2022 door de gemeente worden bekostigd
6.1	-201	L	N	De regionale kosten van het uitvoeringsbudget is niet in de najaarsnota bijgeraamd
6.1	225	B	V	De afrekening van de regionale samenwerking is ook niet bijgeraamd
6.3	140	L	V	De uitvoering van de BBZ is lager uitgevallen
6.3	-115	L	N	De uitvoering van de energietoeslag en het minimabeleid is hoger uitgevallen
6.4	37	L	V	De bijdrage voor de module WgSW is lager uitgevallen
6.5	52	L	V	Minder reïntegratie-trajecten
6.71	-65	L	N	Door prijsstijgingen valt de hulp bij het huishouden hoger uit
6.71	309	L	V	Minder cliënten met een maatwerkvoorziening
doorbelasting	50	L	V	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	191	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000

4.2.3.3 Toelichting op programma 3 Omgeving

	Rekening 2021	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Baten	4.203	3.675	4.311	636
Lasten	-5.845	-7.776	-8.391	-615
Totaal saldo van baten en lasten	-1.642	-4.101	-4.080	21
Onttrekkingen aan reserves	705	83	133	50
Toevoegingen aan reserves	-6	-100	-177	-77
Geraamd, gerealiseerd en geanalyseerde resultaat	**-943**	**-4.118**	**-4.124**	**-6**

	Rekening 2021	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Afwijking
2.1 Verkeer en vervoer	-1.004	-3.113	-3.008	105
2.2 Parkeren	-18	-12	-18	-6
2.5 Openbaar vervoer	-28	-30	-42	-12
3.1 Economische ontwikkeling	-43	-39	-47	-8
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-18	-29	-7	22
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	8	-9	-17
3.4 Economische promotie	-99	-132	-123	9
7.2 Riolering	211	256	283	28
7.3 Afval	606	567	453	-114
7.4 Milieubeheer	-391	-601	-316	285
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-40	-52	-13	39
8.1 Ruimte en leefomgeving	-387	-423	-700	-277
8.2 Grondexploitatie	-4	0	-44	-44
8.3 Wonen en bouwen	-427	-499	-487	12
0.10 Mutaties reserves (resultaatbestemming)	699	-17	-44	-27
Totaal	**-943**	**-4.118**	**-4.124**	**-6**

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 6.000 nadelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
2.1	37	L	V	Lagere opruimkosten als gevolg van het niet doorgaan van evenementen
2.1	-210	L	N	De hogere bijdrage van nutsbedrijven is in de voorziening onderhoud wegen gestort
2.1	257	B	V	Hogere bijdragen van nutsbedrijven door aanleg glasvezel
2.1	30	B	V	Ontvangen subsidie fietsveiligheid
7.2	-268	L	N	De storting in de voorziening riolering is afhankelijk van het uiteindelijke saldo
7.2	141	L	V	Geen calamiteiten, minder onderhoud en reiniging
7.2	37	B	V	Meer opbrengst rioolheffing
7.3	-251	L	N	De storting in de voorziening afvalinzameling is afhankelijk van het uiteindelijke saldo

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
7.3	94	L	V	Minder bezoekers en minder afval naar het afvalaanbiedstation
7.4	45	L	V	Uitstel overdracht bodemtaken
7.4	162	L		De uitvoeringskosten klimaatakkoord zijn niet besteed (zie resultaatbepaling)
8.1	40	L	V	De besteding in de ruimtelijke ordening is lager dan de ontvangen bijdrage
8.2	-44	L	N	Hogere verliesvoorziening noodzakelijk
0.10	-69	L	N	Nagekomen storting uit 2021 in de reserve Mosterdhof
0.10	47	B	V	Nagekomen onttrekking uit 2021 aan de reserve Mosterdhof
doorbelasting	-456	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	402	S	V	Diverse afwijkingen < € 30.000

4.2.3.4 Toelichting op de algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de volgende componenten:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkeringen
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2021	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lokale heffingen				
0.64 Hondenbelasting	111	104	-130	-234
0.64 Precariobelasting	118	0	0	0
0.61 + 0.62 OZB (woning en niet-woning)	2.926	3.221	3.235	14
0.7 Algemene uitkeringen	27.445	31.035	31.508	473
0.5 Dividend	104	101	113	12
0.5 Saldo financieringsfunctie	84	41	-1	-42
0.8 Overige baten en lasten	0	17	101	84
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**30.788**	**34.519**	**34.826**	**307**

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 307.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
0.5	-33	B	N	Minder doorberekende rente aan investeringen
0.7	473	B	V	Aanpassingen in de decembercirculaire 2022 en voorschot energietoeslag 2023
0.8	-1.482	L	N	Kosten voor nood- en crisisopvang Oekraïners
0.8	1.418	B	V	Rijksvergoeding nood- en crisisopvang Oekraïners
0.8	227	B	V	Suppletie BTW/BCF over 2019 tot en met 2021
doorbelasting	-240	L	N	Doorbelaste uren van 1Stroom
overig	-56	S	N	Diverse afwijkingen < € 30.000

4.2.3.5 Toelichting op de overhead

	Rekening 2021	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.4 Kosten overhead	-4.571	-4.848	-4.255	593
Totale lasten	-42.449	-45.425	-48.292	-3.321
Percentage overhead van totale lasten	10,77%	10,67%	8,81%	-17,86%

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten is € 593.000 voordelig. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Taakveld/ product	Bedrag	Baten/ lasten	V/N	Toelichting
0.4	512	L	V	Personele overhead lager door de arbeidsmarktkrapte
0.4	45	L	V	Materiële overhead: lagere doorbelasting automatisering
0.4	36	L	V	Materiële overhead: nieuwe huuropbrengsten en lagere doorbelasting

4.2.3.6 Toelichting op de mutaties reserves

	Rekening 2021	Begroting 2022 n.w.	Rekening 2022	Rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	-973	-524	-646	-122
Baten	1.099	2.118	2.220	102
Gerealiseerd totaal saldo	**126**	**1.594**	**1.574**	**-20**

	Onttrekkingen	Dotaties	Saldo
Structureel			
P3: Kapitaallasten investeringen	73		73
Incidenteel			
P1: Wet open overheid		-66	-66
P1: Onderhoud gebouwen	74	-34	40
P1: Algemene reserve	2.007	-200	1.807
P2: Doelgroepenvervoer		-169	-169
P2: Nieuwe wet inburgering	13		13
P3: Mosterdhof	47	-69	-22
P3: Handhavingskosten bouwen		-7	-7
P3: Implementatie omgevingswet		-100	-100
P3: Aanpassing Dorpstraat-Hamersestraat	6		6
Totaal	**2.220**	**-646**	**1.574**

4.2.3.7 Incidentele exploitatie

In 2021 is door de toezichthouders een handleiding uitgebracht over de incidentele baten en lasten. Het doel van de handleiding is het verduidelijken van de begrippen "structureel" en "incidenteel". In de BBV notitie over de incidentele baten en lasten (inclusief reserves) is geen scherpe definitie opgenomen over deze begrippen. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot verschillen interpretaties tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en de toezichthouder. Belangrijke uitgangspunten uit de handleiding zijn:

a. Structurele baten en lasten zijn de regel. Incidenteel is uitzondering.
b. Bij de incidentele baten en lasten dient de reden aangegeven te worden waarom deze als incidenteel is aangemerkt.
c. Baten en lasten zijn incidenteel als deze voor een bepaalde tijd geraamd worden. Er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.
d. Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden. Er is geen einddatum bekend.
e. Bij de beoordeling wordt de aard van de raming beoordeeld.

In onderstaande tabel is een toelichting gegeven op het incidentele resultaat 2022.

Incidenteel resultaat	Rekening 2022
Totaal incidentele lasten (inclusief mutatie reserves)	-5.618
Totaal incidentele baten (inclusief mutatie reserves)	5.595
Incidenteel resultaat	**-23**

Specificatie incidentele lasten	Rekening 2022
Programma 1 Bestuur	
Toevoegingen aan reserves:	
1.1 BR: Wet open overheid	-66
1.2 BR: Onderhoud gebouwen	-34
1.3 AR: Spaarprogramma	-200
Brandschade Dorpsplein 115	-366
Programma 2 Maatschappij	
Toevoegingen aan reserves:	
2.1 BR: Doelgroepenvervoer	-169
Kosten voor opvang en transitie ontheemden Oekraine	-1.481
Uitgaven bijzondere bijstand voor de tegemoetkoming energietoeslag	-959
Programma 3 Omgeving	
Toevoegingen aan reserves:	
3.1 BR: Mosterdhof	-69
3.3 BR: Implementatie omgevingswet (verwachte toekomstige uitgaven)	-100
Storting in de voorziening achterstallig onderhoud wegen (resultaatbestemming 2021)	-2.000
Uitgaven voor de implementatie van de omgevingswet	-65
Aanvulling op de verliesvoorziening complex De Schans	-45
Kosten gemaakt voor de actieve grondexploitatie De Schans	-44
Algemeen	
Incidentele lasten niet nader genoemd	-20
Totaal Incidentele lasten	**-5.618**

Specificatie incidentele baten	Rekening 2022
Programma 1 Bestuur	
Onttrekking aan de reserves:	
1.1 BR: Onderhoud gebouwen	74
1.2 AR: Resultaatbestemming 2021 en dekking onderzoek wegonderhoud (motie)	2.007
Verkoop snippergroen	36
Verkoop gronden voor uitbreiding winkelpand	96
Brandschade uitkering Dorpsplein 115	464
Suppletie BTW/BCF (2019 t/m 2021)	227
Programma 2 Maatschappij	
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine	1.418
Rijksgelden bijzondere bijstand energietoeslag	1.178
Programma 3 Omgeving	
Onttrekking aan de reserves:	
3.1 BR: Mosterdhof	47
Het saldo van complex De Schans is naar de balans overgebracht	45
Algemeen	
Incidentele baten niet nader genoemd	3
Totaal incidentele baten	**5.595**

4.2.4 Overige exploitatie onderdelen

4.2.4.1 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met openeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Verschil		
1 Bestuur	-4.004	-4.333	-329	• De verplichte toevoeging aan de voorziening wethouderspensioen is € -45.000 hoger dan geraamd • De brandschade aan het Dorpsplein is € -366.000, de ontvangen schadeuitkering bedraagt € 469.000 • Noodzakelijk uitgevoerd onderhoud aan het Jongerencentrum Creon € -60.000	Past binnen beleid
2 Maat-schappij	-27.923	-27.473	449	• Wijziging in de verantwoording van lasten in het onderwijsachterstanden-beleid zorgt voor een eenmalige lastenverhoging, hetzelfde geldt voor de uitkering • Het innovatiebudget moet vanaf 2022 door de gemeente worden bekostigd en is niet bijgeraamd in de najaarsnota • De regionale kosten van het uitvoeringsbudget (€ -201.000) is niet geraamd, de afrekening ook niet • De overige uitvoeringskosten Sociaal Domein zijn lager uitgevallen	Past binnen beleid
3 Omgeving	-7.776	-8.391	-615	• De hogere bijdrage van nutsbedrijven is in de voorziening onderhoud wegen gestort € -210.000 • De storting in de voorziening riolering is € -267.000 hoger door o.a. uitgestelde investeringen en lagere lasten • De storting in de voorziening afvalinzameling is € -251.000 hoger door o.a. minder afval/ bezoekers afvalaanbiedstation • Voor De Schans is de verlies-voorziening verhoogd met € - 44.000	Past binnen beleid

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Werkelijk	Verschil		
Algemene dekkings-middelen	-190	-2.007	-1.817	• Aan de nood- en crisisopvang Oekraïnse vluchtelingen is € -1.482.000 uitgegeven, de rijksvergoeding bedraagt € 1.418.000 • Het rentevoordeel is lager uitgevallen door niet (volledig) uitgevoerde investeringen € -33.000 • Hogere doorbelasting 1Stroom	Past binnen beleid
Overhead	-5.008	-5.442	-434	Wijziging in de doorbelasting van automatisering zorgt voor hogere overhead	Past binnen beleid
Onvoorzien	0	0	0	Niet van toepassing	
Totaal	**-44.901**	**-47.647**	**-2.746**		

4.2.4.2 WNT-verantwoording 2022

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Westervoort. Het algemene bezoldigingsmaximum (€ 209.000 in 2021) wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling bij de overheid in het voorgaande jaar. Voor 2022 is het bezoldigingsmaximum vastgesteld op € 216.000.

Gegevens 2022 bedragen x € 1	Mevrouw Marte Smits-Jansen	Mevrouw Maureen Sluiter
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Westervoort/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	69.603	93.327
Beloningen betaalbaar op termijn	11.760	16.116
Subtotaal	***81.363***	***109.443***
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	168.480	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	***81.636***	***109.443***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2021 bedragen x € 1	Mevrouw Marte smits-Jansen	Mevrouw Maureen Sluiter
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Westervoort/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 31-12	23-1 t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,75	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	61.427	30.834
Beloningen betaalbaar op termijn	11.185	5.610
Subtotaal	***72.612***	***36.444***
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	156.750	75.011
Bezoldiging	72.612	36.444

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben in 2022 geen bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvangen.
Dit geldt ook voor de overige functionarissen met een dienstbetrekking in 2022.

4.3 Balans

Een balans is een financieel overzicht waarin de bezittingen van de gemeente zijn weergegeven. Het bezit noemen we activa. De passiva geeft aan hoe de gemeente het bezit heeft gefinancierd. Het bezit is gefinancierd met eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen), langlopende geldleningen en vlottende passiva.

Dit onderdeel bestaat uit:
4.3.1 Waarderingsgrondslagen
4.3.2 Balanspositie
4.3.3 Toelichting op de balanspositie
4.3.4 Overige balansonderdelen

4.3.1 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
In 2018 is de nieuwe Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In de Notitie materiële vaste activa van december 2017 (Commissie BBV) worden drie mogelijkheden geboden ten aanzien van hoe omgegaan dient te worden met het startmoment van afschrijven. Voor de start van het moment van afschrijven wordt met ingang van boekjaar 2017 gekozen om af te schrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed in gebruik wordt genomen of verworven wordt.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopend vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa verdelen we onder in activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffings- of vervaardigingskosten verminderd met eventuele bijdragen (subsidies) van derden, (eventueel) beschikkingen over in het verleden gevormde bestemmingsreserves en (eventueel) in het verleden toegepaste extra of versnelde afschrijvingen. De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Over de investeringen schrijven we, rekening houdend met de verwachte nuttigheidsduur, jaarlijks - voor het eerst in het jaar volgend op de ingebruikneming - een vast percentage van de aanschaffingswaarde af.

Met ingang van 2014 zijn van de activa met een economisch nut, afgezonderd weergegeven de activa die worden gedekt uit een heffing (afvalstoffenheffing en rioolheffing). Deze materiële vaste activa hebben wij gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs

zijn de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kan worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering. In die gevallen schrijven we het saldo af.

We schrijven slijtende investeringen in de verwachte gebruiksduur vanaf het moment van ingebruikneming lineair af. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we in voorkomende gevallen rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio schrijven we in maximaal 5 jaar af.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen brengen we direct ten laste van de exploitatie.
3. Investeringen met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.
4. De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, schrijven we lineair af in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur. We hanteren de volgende afschrijvingstermijnen:

- 40 jaar: nieuwbouw, woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 15-60 jaar: rioleringen;
- 6-10 jaar: vervoermiddelen;
- 5-15 jaar: technische installaties;
- 4 jaar: hardware
- 7 jaar: software
- 10 jaar: NUP (Nationaal Uitvoerings Programma e-gemeenten)
- 10-15 jaar meubilair, inventaris en interieur
- 25 -60 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken;
- 25-40 jaar: openbare verlichting;
- 8-10 jaar: afval en afvalaanbiedstation
- 8-40 jaar: sportterrein
- 10 jaar: telefooninstallaties
- 3 jaar: telefoons
- 60 jaar: schoolgebouwen
- niet: gronden en terreinen.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa waarderen we tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering van de financiële vaste activa houden we rekening met vermindering van hun waarde, zoals deze naar verwachting duurzaam is. Een afboeking van deze lagere waardering nemen we afzonderlijk in de exploitatierekening en de toelichting op.

Voorraden
Onderhanden werk is opgenomen tegen vervaardigingskosten inclusief de bijgeschreven rente en indirecte kosten. De overige balansposten zijn opgenomen voor de nominale waarde. De nominale waarde is voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten als grondslag gehanteerd. De in de toelichting op de balans per complex (voor in exploitatie zijnde complexen) vermelde nog te realiseren opbrengsten en nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de nacalculaties en kostprijsberekeningen.

De bepaling van verwachte resultaten geschiedt op basis van de **"contante-waarde methodiek".** De opbrengsten voortvloeiende uit de reeds gesloten koopovereenkomsten voor woningbouw, die per 31 december nog niet notarieel waren verleden, worden in de jaarrekening opgenomen evenals de verplichtingen voortvloeiende uit reeds gegunde aannemingsovereenkomsten.

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; en
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; en
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Vorderingen
De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. We hebben voor de dubieuze vorderingen een voorziening getroffen, die in de balans in mindering op de uitzettingen is gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves
Reserveringen en onttrekkingen aan reserves worden gevormd conform de door de raad genomen besluiten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De gehanteerde rente is 2,472% en de gehanteerde sterftetabel van het Acuarieel genootschap (AG) is GBM/V 2015-2020 met leeftijdsterugstellingen.

De onderhoudsegalisatie voorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

4.3.2 Balanspositie

Activa	**31-12-2022**		**31-12-2021**	
VASTE ACTIVA (A)				
Materiële vaste activa (A2)		**27.708**		**27.855**
- Investeringen met een economisch nut	10.327		10.623	
- Investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.394		12.577	
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.987		4.655	
Financiële vaste activa (A3)		**2.531**		**2.320**
- Kapitaalverstrekkingen deelnemingen	159		159	
- Overige langlopende leningen	2.372		2.161	
Totaal vaste activa		**30.240**		**30.175**
VLOTTENDE ACTIVA (B)				
Voorraden(B1)		**141**		**140**
- Onderhandenwerk, waaronder bouwgronden in exploitatie	141		140	
- Uitzettingen (B2) met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**11.182**		**7.647**
Vorderingen op openbare lichamen	5.314		4.131	
Rekening-courant verhouding met niet financiele instellingen	1.090		1.443	
Overige vorderingen	1.741		2.071	
Ultzettingen in 's Rijks schatkist met één rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.037		1	
- Liquide middelen (B3)		**184**		**327**
Banksaldi	182		323	
Kassaldi	2		4	
- Overlopende activa (B4)		**1.358**		**1.583**
-de van overige Nederlandse overheidslichamen te ontvangen bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	30		37	
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen.	1.328		1.546	
Totaal vlottende activa		**12.865**		**9.697**
Totaal activa		**43.105**		**39.872**
De verliescompensatie Vennootschapsbelasting bedraagt per 31-12-2022 afgerond € 572.000				

Passiva	31-12-2022		31-12-2021	
VASTE PASSIVA (C)				
Eigen vermogen(C1)		**6.377**		**3.503**
- Algemene reserve	551		-188	
- Bestemmingsreserves (C1)	1.378		1.146	
- Gerealiseerd jaarresultaat (C2)	4.448		2.545	
Voorzieningen (C3)		**5.889**		**2.810**
-Voorzieningen voor verplichtingen , verliezen en risico's	989		554	
-Voorziening ter egalisatie van de kosten	2.286		232	
--Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven				
-Voorziening voor middelen van derden van waarvoor de bestemming gebonden is.	2.614		2024	
Vaste schulden met één rentetypische looptijd van een jaar of langer (C4)		**24.547**		**26.210**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiele instellingen (C4)	24.547		26.210	
Totaal vaste passiva		**36.813**		**32.523**
VLOTTENDE PASSIVA (D)				
Netto vlottende schulden met één rentetypische looptijd korter dan één jaar (D1)		**997**		**2.269**
-Overige kasgeldleningen			1.000	
-Overige schulden	997		1.269	
Overlopende passiva:		**5.295**		**5.080**
- de van het Rijk ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (D4)	577		673	
- de van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (D4)	1.958		1.745	
-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (D4)	2.760		2.662	
Totaal vlottende passiva		**6.292**		**7.349**
Totaal passiva		**43.105**		**39.872**
Gewaarborgde geldleningen:				
Instellingen t.b.v. volkshuisvesting		28.775		21.086
Geldleningen voor woningen (NHG)		58.000		62.000

4.3.3 Toelichting op de balanspositie

A. Vaste activa

A1. Immateriële vaste activa

Er zijn geen immateriële vaste activa.

A2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	1.619					1.619
Bedrijfsgebouwen	8.544	185		-421		8.308
Weg, grond en waterbouw	15.744	563		-416	55	15.946
Machines	105			-8		97
Overige materiele vaste activa	1.843	169		-274		1.738
Totale materiële vaste activa	**27.855**	**917**		**-1.119**	**55**	**27.708**

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2022
Investeringen met economisch nut	10.623	257		-553		10.327
Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	12.577	145		-328		12.394
Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.655	515		-238	55	4.987
Totale materiële vaste activa	**27.855**	**917**		**-1.119**	**55**	**27.708**

Specificatie grootste investeringen 2022

- De vervanging van speeltoestellen 2020-2022 voor een bedrag van € 122.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 147.000 beschikbaar.
- Uitgaven voor het wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof voor een bedrag van € 141.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 535.000 beschikbaar.
- Rioleringswerkzaamheden aan de Hamersestraat/Dorpstraat voor een bedrag van € 128.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 137.000 beschikbaar.
- Herinrichten van de Heilweg voor een bedrag van € 66.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 129.000 beschikbaar.
- Vervangen van de brug Lange Maat voor een bedrag van € 39.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 39.000 beschikbaar.

- Aanpassingen ventilatie en brandveiligheid gemeentehuis voor een bedrag van € 185.000; hiervoor was in 2022 een krediet van € 204.000 beschikbaar.

Voor een volledig overzicht van alle beschikbare kredieten, de hierop in 2022 gedane uitgaven en de naar 2023 over te boeken restantkredieten verwijzen wij u naar de bijlage 5.3 Geactiveerde kredieten.

A3. Financiële vaste activa

Omschrijving	31-12-2021	Verstrekking	Aflossing	31-12-2022
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	159			159
Overige langlopende leningen	2.161	253	-42	2.372
Totaal financiële vaste activa	**2.320**	**253**	**-42**	**2.531**

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen
De verkrijgingsprijs voor de nieuwe aandelen Alliander is gelijk aan de boekwaarde per ultimo 2008 van de aandelen NUON-holding.

Overige langlopende leningen

Verenigingen en instellingen
Onder de financiële vaste activa zijn ook de bij de Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) ondergebrachte Startersleningen en Duurzaamheidsleningen opgenomen. In 2022 is de laatste tranche van de Duurzaamheidsleningen ad € 250.000 aan de SVn verstrekt. Na 2015 zijn geen nieuwe Startersleningen meer verstrekt.

De aflossingen hebben volgens het reguliere betaalschema plaatsgevonden.

B. Vlottende activa

B1. Grondvoorraad

De Schans

In voorraad per 1-1-2022		**709**
Mutaties 2022:		
Overige lasten	34	
Rentetoevoeging	11	
Subtotaal	45	
Af: baten	0	
Saldo mutaties 2022		45
Totaal		754
Af:getroffen voorziening verlies Schans		613
In voorraad per 31-12-2022		**141**

Toelichting grondexploitatie de Schans per 1-1-2023

Boekwaarde
Per 1 januari 2023 is de boekwaarde voor het complex de Schans € 754.000. Dit is een toename van € 45.000 ten opzichte van 1-1-2022. Bij de rentetoerekening 2022 is een rentevoet van 1,69%

gehanteerd. Gebaseerd op de in de BBV voorgeschreven methodiek van berekening van de gewogen rente die mag worden toegerekend. Bij het bepalen van de netto contante waarde van het resultaat waarop de verliesvoorziening is gebaseerd is uitgegaan van een disconteringsvoet van 2%.

Resterende kosten
Er is nagenoeg aan alle verplichtingen voldaan, voor het grootste deel zijn alle kosten dan ook gerealiseerd. Er is nog een bedrag opgenomen om het woonrijp maken van het gebied af te ronden als alle woningbouw gerealiseerd is. Daarnaast is er een bedrag opgenomen voor het deels bouwrijp maken van het gebied rondom Het Fort. Ook zijn er kosten opgenomen voor de resterende planontwikkeling en organisatiekosten. De resterende kosten worden geschat op circa € 200.000.

Resterende opbrengsten
De opbrengsten bestaan uit deelaflossingen op de overeengekomen grondwaarde door de ontwikkelaar. Medio 2017 hebben er met de ontwikkelaar heronderhandelingen plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een verlaging van de aflossing op de bouwenveloppen van Het Geerken en Fort Geldersoort van € 648.000. Dit om de kavelprijzen marktconform te kunnen maken en de verkoop te stimuleren. De resterende opbrengsten worden op 1-1-2023 geschat op € 329.000.

Er is een overeenkomst met de projectontwikkelaar voor de ontwikkeling van resterende kavels. Het inbaarheidsrisico ligt bij de gemeente. Deze projectontwikkelaar is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Schans. De gemeente ontvangt op basis van de voortgang van de verkopen van de projectontwikkelaar een bijdrage. Dit contract is onderdeel van de post voorraden, omdat de contractrisico's ook passen binnen deze voorraad. De voortgang van de te realiseren baten in de grondexploitatie, dat afhankelijk is van de verkopen van de projectontwikkelaar, worden hiermee goed in beeld gehouden.

B2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Uitzettingen	11.182	7.647
Totaal uitzettingen	**11.182**	**7.647**

De uitzettingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor (eventuele) dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen. Vanaf 2016 is ook het schatkistbankieren onder de uitzettingen opgenomen.

Omschrijving	Bedrag
Vorderingen op openbare lichamen	5.314
Rekening courant verhoudingen met niet financiele instellingen	1.090
Overige vorderingen	2.197
Uitzettingen in de schatkist	3.037
Dubieuze debiteuren	-/- 116
Dubieuze debiteuren leenbijstand	-/- 340
Totaal uitzettingen	**11.182**

Medio december 2013 heeft de Eerste kamer de Wet Schatkistbankieren aangenomen. Hierdoor zijn decentrale overheden verplicht om (tijdelijk) overtollige geldmiddelen bij rijksschatkist onder te brengen.

Berekening drempelbedrag schatkistbankieren

2,0% van begroting 40,1 miljoen met drempel van minimaal 1 miljoen	**1.000.000**

	1e kw 2022	2e kw 2022	3e kw 2022	4e kw 2022
Gemiddelde kwartaalcijfer buiten Rijks schatkist aangehouden middelen	428	402	434	309
Onderschrijding van de drempel van € 301.000	572	598	566	691
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Conclusie: De gemeente Westervoort heeft in 2022 de schatkistdrempel niet overschreden.

B.3 Liquide middelen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
ING Bank	0	136
BNG Bank	182	187
Kas	2	4
Totaal liquide middelen	**184**	**327**

B.4 Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	30	37
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.328	1.546
Totaal	**1.358**	**1.583**

Het betreft hier voornamelijk in 2022 reeds betaalde kosten die betrekking hebben op het exploitatiejaar 2023.

C: Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

Reserves, gespecificeerd naar:	Boekwaarde 31 december 2022	Boekwaarde 31 december 2021
Algemene reserve	551	-188
Bestemmingsreserves	1.378	1.146
Gerealiseerd resultaat	4.448	2.545
Totaal eigen vermogen	**6.377**	**3.503**

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves gedurende het jaar 2022:

Naam reserve	Begin-stand 1 januari 2022	Resultaat 2021	Toevoe-gingen 2022	Onttrek-kingen 2022	Vermin-deringen i.v.m. afschrij-vingen	Eindstand 31 december 2022
P1: Algemene Reserve	-188	2.546	200	-2.007		551
Bestemmingsreserves:						
P1: Wet Open Overheid	0		66			66
P1: Uitgestelde Covid-kosten	30					30
P1: Onderhoud gebouwen	309		34	-74		268
P2: Nieuwe Wet Inburgering	15			-13		2
P2: Regionale ambulantiseringsgelden	171					171
P2: Corona re-integratie project activerend werk	90					90
P2: Doelgroepenvervoer	0		169			169
P2: Overige culturele activiteiten	95					95
P3: Aanpassing Dorpstraat-Hamersestraat	49			-6		43
P3: Handhavingskosten bouwen	54		7			62
P3: Kapitaallasten investeringen	231				-73	158
P3: Afvalfonds	39					39
P3: Mosterdhof	63		70	-48		85
P3: Implementatie omgevingswet	0		100			100
Totaal bestemmingsreserves	1.146		446	-141	-73	1.378
Totaal reserves	**958**	**2.546**	**646**	**-2.148**	**-73**	**1.929**

Toelichting

In de toelichting staat per reserve het doel, alsmede de toevoegingen en onttrekkingen daaraan.

Algemene reserve	**Toevoeging**	**Onttrekking**
Doel: Reserve ter egalisatie van de jaarlijkse rekeninguitkomsten en dient als weerstandsvermogen van de gemeente.		
Toelichting:		
Resultaat 2021	2.546	
Spaarprogramma (herstelplan)	200	
Resultaatbestemming 2021		-2.000
Kosten onderzoek wegonderhoud		-7

Wet open overheid	**Toevoeging**	**Onttrekking**
Doel: Dekking van de uitgaven voor implementatie van de op 1 mei 2022 in werking getreden Wet open overheid.		
Toelichting:		
Restant van het implementatiebudget	66	

Uitgestelde Covid-kosten	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven die door de Covid-pandemie uitgesteld moesten worden.		
Toelichting: geen mutaties		

Onderhoud gebouwen	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het gelijkmatig verdelen van kosten onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over de jaren. Door het ontbreken van een actueel plan is besloten tot het vormen van een bestemmingsreserve.		
Toelichting:		
Dekking onderhoudskosten gebouwen		-58
Dekking opstellen meerjarig onderhpoudplan		-16
Onderhoud Mosterdhof (voorgaand jaar)	34	

Nieuwe wet inburgering	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de implementatie en uitvoering van de Wet inburgering.		
Toelichting:		
Dekking kosten inburgering		-13

Regionale ambulantiseringsgelden	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Inzet van ontvangen middelen voor de regionale ambulantiseringsopgave en de te verrichten lokale inspanningen.		
Toelichting: geen mutaties		

Corona re-integratieproject activerend werk	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Inzet van ontvangen middelen om de achterstand op het gebied van re-integratie te kunnen inhalen.		
Toelichting: geen mutaties		

Doelgroepenvervoer	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van toekomstige kosten als zero-emissie en prijsstijgingen.		
Toelichting:		
Besparing 2022 van het doelgropenvervoer als gevolg van minder reisbewegingen	169	

Overige culturele activiteiten	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Inzet van ontvangen middelen om de culturele infrastructuur te ondersteunen bij instellingen die nog nasleep hebben van corona.		
Toelichting: geen mutaties		

Aanpassing Dorpstraat - Hamersestraat	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Het uitvoeren van (herstel)werkzaamheden voor klachten over trillingen		
Toelichting:		

Aanpassing Dorpstraat - Hamersestraat	Toevoeging	Onttrekking
Dekking van kosten onderzoek naar trillingen		-6

Handhavingskosten bouwen	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van in de toekomst te maken kosten van handhaving bij grotere incidentele bouwprojecten.		
Toelichting:		
12% van de meeropbrengst leges omgevingsvergunningen	7	

Kapitaallasten investeringen	Toevoeging	Vermindering in verband met afschrijvingen
Doel: Dekking van kapitaallasten van investeringen die niet vervangen hoeven te worden.		
Toelichting:		
Deking van de afschrijvingslasten		-73

Afvalfonds	Toevoeging	Onttrekking
Doel: De reserve kan aangesproken worden om het tarief te verlagen of om niet ingeschatte kosten incidenteel af te dekken.		
Toelichting: geen mutaties		

Mosterdhof	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Fase 2 van Wijk van de Toekomst verder vorm te geven.		
Toelichting:		
Dekking kosten Mosterdhof		-48
Onderhoud Mosterdhof (inclusief voorgaand jaar)	70	

Implementatie omgevingswet	Toevoeging	Onttrekking
Doel: Dekking van de uitgaven in verband met de implementatie van de omgevingswet.		
Toelichting:		
Storting van nog te verwachten kosten (najaarsnota 2022)	100	

Gerealiseerd resultaat
De jaarrekening van lasten en baten sluit over 2022 met een voordelig resultaat van € **4,448 miljoen** . Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar dit onderdeel elders in de jaarstukken.

C3. Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop per voorziening weergegeven:

	Stand per 1-1-2022	Toevoeging	Aanwending	Vrijval t.g.v. exploitatie	Stand per 31-12-2022
Voorzieningen					
Verplichtingen, verliezen en risico's:					

Pensioenoverdracht wethouders	468		-73		395
Dubieuze debiteuren	114	11	-9		116
Dubieuze debiteuren leenbijstand	482	180	-322		340
De Schans	570	44			614
Toekomstige pensioenverplichtingen wethouders	86	517	-9		594
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
Afvalinzameling	169	251	-38	-68	314
Tariefsegalisatie riolering	1.854	550		-105	2.299
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Achterstallig onderhoud wegen	0	2.000	-174		1.826
Onderhoud wegen	232	375	-147		460
Totaal voorzieningen	**3.976**	**3.928**	**-773**	**-173**	**6.959**
Dubieuze debiteuren	114	11	-9		116
Dubieuze debiteuren leenbijstand	482	180	-322		340
De Schans	570	44			614
Totaal voorzieningen te verrekenen op de balans	**1.166**	**235**	**-331**		**1.070**
Voorzieningen op de balans	**2.810**	**3.693**	**-442**	**-173**	**5.889**

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenoverdracht wethouders
Op grond van de wet APPA kunnen wethouders pensioenaanspraken die zijn opgebouwd bij vorige werkgevers overdragen. Het in deze voorziening opgenomen bedrag betreft een tweetal overgedragen pensioenen. De huidige op te bouwen pensioenrechten brengen we bij een verzekeraar onder.
Bij de niet uit de balans blijkende verplichtingen is nog een passage opgenomen over toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot pensioenverplichtingen wethouders.
Toekomstige pensioenverplichtingen wethouders
Bij vaststelling van de Najaarsnota 2021 is besloten om een voorziening te vormen voor toekomstige pensioenverplichtingen van wethouders. Eerder was dit ondergbracht cq verzekerd bij ASR-verzekeringen. Deze partij biedt deze verzekering echter niet meer aan en de gemeente heeft de verplichtingen nu in eigen beheer. Op grond van de BBV-voorschriften dient jaarlijks het benodigde beleggingstegoed in de voorziening aanwezig te zijn.

Dubieuze debiteuren
*De*ze voorziening is gevormd voor het risico van de oninbaarheid van vorderingen op debiteuren.

Dubieuze debiteuren leenbijstand

In 2022 is in totaal € 322.000 aan de voorziening dubieuze debiteuren leenbijstand onttrokken. Een bedrag van ruim € 290.000 betrof de afboeking van debiteuren door SDL en € 32.000 de omzetting van leenbijstand naar bijstand om niet.. Onderdeel hiervan was een oude vordering van € 134.000

die verjaard is en waarvan de verjaringstermijn niet tijdig is gestuit. De totale afboeking van de vorderingen is voor 60% ten laste gekomen van de voorziening dubieuze debiteuren. Per saldo is 40% oftewel ruim € 116.000 ten laste van de het budget Buig gekomen.

De Schans
Voor exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) conform BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel.

Van derden verkregen middelen met specifieke besteding

Riolering en afvalinzameling
Op grond van het BBV dienen verschillen tussen de vooraf ingeschatte lasten/baten voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing en de werkelijke lasten/baten op nacalculatorische basis aan de voorziening te worden onttrokken dan wel toegevoegd. Zodoende blijft het geld wat burgers voor deze heffingen betalen te allen tijde hiervoor bestemd. In 2022 is voor riolering en afval op nacalculatiebasis hogere baten dan lasten en is er een bedrag aan de voorziening toegevoegd.

Ter egalisatie van kosten

Onderhoud wegen
Het onderhouden van de wegen conform het Wegenbeheersplan. De voorziening wordt jaarlijks vanuit de exploitatie gevoed, terwijl de geplande maatregelen op deze voorziening worden geboekt.

Achterstallig onderhoud wegen
Bij vaststelling van de jaarstukken 2021 is besloten om uit het voordelig jaarresultaat een bedrag van € 2 miljoen in een voorziening achterstallig onderhoud wegen te storten. De kosten van het inhalen van het achterstallig onderhoud worden op deze voorziening geboekt.

C4: Vaste schulden

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiele instellingen	24.547	26.210

In 2022 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken. De totale rentelast voor het jaar 2022 over de vaste schulden bedraagt € 448.000.

D1: Vlottende passiva

Netto vlottende schulden (D1)	31-12-2022	31-12-2021
Overige kasgeldleningen	0	1.000
Overige schulden	997	1.269
Totaal	**997**	**2.269**

D4: Overlopende passiva

Overlopende passiva (D4)	31-12-2022	31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.535	2.418

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.760	2.662
Totaal	**5.295**	**5.080**

Ten opzichte van 2021 zijn de vlottende passiva in zijn totaliteit afgenomen. Dit is met name een gevolg van het feit dat er geen kasgeldleningen meer aangetrokken was per ultimo 2022.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

	Saldo 31-12-2021	**Ontvangen bedragen**	**Vrijgevallen bedragen, kosten of (terug) betalingen**	**Saldo 31-12-2022**
Onderwijsachterstanden-beleid (Rijk)	434	413	804	43
Herdenking 75 jaar bevrijding (Provincie)	72		72	0
Snelfietsroute F12 (Provincie)	1.647	55		1.701
SPUK gelden Sport (Rijk)	15	4		19
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (Rijk) ***	-7	2	5	-10
Sportakkoord (Rijk)	43	19	47	15
Advies warmte (Rijk)	1			1
Zwerfafval (Rijk)	7	7	7	7
Tozo (Rijk)	85		85	0
Gemeenschapsvoorziening (Provincie)	11		11	0
Regeling reductie energieverbruik woningen (Rijk)	44		35	9
Energieloket (Provincie)	2			2
Onderwijsvertraging (Rijk)	32	76	89	19
Controle coronatoegangsbewijzen (Rijk)	32	57	6	84
Overdracht bodemtaken (Provincie)	0	50		50
Fietsveiligheid Westervoort (Provincie)	0	40	30	10
Project IBIS (Provincie)	0	8	2	6
Stimuliering verkeerveiligheidsmaat-regelen (Rijk)	0	40		40
SPUK Inburgering (Rijk)	0	100		100
SPUK Onderwijsroute	0	13		13

Preventieakkoord (Rijk)	0	11	1	10
Westervoort Noord (Provincie)	0	120	21	99
Gelders Winterfonds (Provincie)	0	71		71
Energiearmoede (Rijk)	0	236		236
Totaal beklemde middelen	**2.418**	**1.322**	**1.215**	**2.525**

**** Dit onderdeel is in de balans opgenomen onder de overlopende activa. Vandaar dat het totaal van de van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen in de balans € 2.535 bedraagt.*

Onderwijsachterstandenbeleid
In het kader van het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks rijksgeld ontvangen dat voor dit doel besteed dient te worden.

Herdenking 75 jaar bevrijding
In het kader van 75 jaar bevrijding is door een aantal Liemerse en Achterhoekse gemeenten samen een plan voor de herdenkingen opgesteld. Door de corona pandemie loopt de uitvoering ervan door tot in 2022.

Snelfietsroute Rivierweg
Vooruitlopend op de aanleg van de snelfietsroute is van de provincie een voorschot op de subsidie ontvangen. De gemaakte kosten in 2020 zijn , voor het deel wat gedekt wordt door het subsidie, ten laste van deze middelen gebracht.

Spuk gelden
De Specifieke Uitkering Stimulering Sport (Spuk) dient ter vervanging van het recht op btw-aftrek. In 2020 is hiervoor een bedrag ontvangen en zijn de kosten ten laste van de uitkering gebracht.

Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek
Voor de gemeentelijke hulp aan gedupeerden van de toeslagenproblematiek is een uitkering toegekend.

Reductie energieverbruik
Voor de hulp aan huiseigenaren om energieverbruik te verminderen zijn gelden ontvangen.

Tozo (Rijk)
De regeling heeft tot doel zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, tijdelijk te ondersteunen ten einde daarmee de ergste noden van zelfstandigen te ledigen en hen in staat te stellen na de coronacrisis het bedrijf weer voort te zetten.

Transitievisie Warmte
Om een transitievisie op te stellen hoe de gemeente de wijken aardgasvrij wil maken zijn gelden ontvangen.

Zwerfafval
Voor de bestrijding van zwerfafval worden rijksmiddelen ontvangen die hiervoor specifiek moeten worden ingezet.

Gemeenschapsvoorziening
Voor het doen van investeringen t.b.v de toekomstbestendigheid van gemeenschapsvoorzieningen is een subsdie ontvangen.

Energieloket

Voor het operationeel houden en financieren van het gemeentelijke Energieloket is een subsdie ontvangen.

Onderwijsvertraging
Om gemeenten de mogelijkheid te bieden om, in samenwerking met scholen en lokale partijen, maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen heeft het Rijk een subsidie verstrekt.

Controle coronatoegangsbewijzen
Voor de te maken kosten van het naleven van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs is een subsidie ontvangen van de Veiligheidsregio (VGGM).

Sportakkoord
Voor de uitvoering van het Sportakkoord worden rijksmiddelen ontvangen die hiervoor specifiek moeten worden ingezet.

Overdracht bodemtaken
Voor de kosten in verband met de overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet zijn van de Provincie middelen ontvangen.

Fietsveiligheid Westervoort
Voor de verbetering van de fietsveiligheid langs de Liemersalleen en de Heilweg zijn van de Provincie middelen ontvangen.

Project IBIS
Voor de kosten van het updaten van het bodemkundig informatiesysteem zijn van de Provincie middelen ontvangen.

Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen
Voor de kosten van het herinrichten van de Heilweg van een 50 km-weg naar een 30-km weg zijn van het Rijk middelen ontvangen.

Inburgering
Voor de extra kosten het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht zijn van het Rijk middelen ontvangen.

Onderwijsroute
Voor het realiseren van de onderwijsroute en voorzieningen die, totdat het aanbod is gerealiserd, worden geroffen zijn van het Rijk middelen ontvangen.

Preventieakkoord
Voor de kosten van de uitvoering van het preventieakkoord 2022-2023 zijn van het Rijk middelen ontvangen

Westervoort Noord
Voor de kosten van inhuur van een jurist en een planeconoom ten behoeve van Westervoort Noord zijn van de Provincie middelen ontvangen.

Gelders Winterfonds
Voor het project Gelders Winterfonds zijn van de Provincie middelen ontvangen.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord
Voor de uitvoering van het klimaatakkoord zijn van het Rijk middelen ontvangen.

Energiearmoede

Ter bestrijding van de armoede als gevolg van de gestegen energiekosten zijn van het Rijk middelen ontvangen.

4.3.4 Overige balansonderdelen

Toelichting niet uit de balans blijkende verplichtingen

Allonge De Schans

In 2011 is de 'Allonge op de ontwikkelingsovereenkomst de Schans' gesloten met de projectontwikkelaar. Op grond van deze Allonge is in 2011 50% van de opbrengst voor het project ontvangen en verantwoord. De overige 50% zal in fases worden ontvangen. Steeds als een deel van het project door de ontwikkelaar wordt verkocht zullen wij gelden ontvangen. Aangezien wij het tweede recht van hypotheek hebben, dient dit deel onder de niet uit de balans blijkende rechten te worden opgenomen en nog niet als baat te worden verwerkt.

Er is een overeenkomst met de projectontwikkelaar voor de ontwikkeling van resterende kavels. Het inbaarheidsrisico ligt bij de gemeente. Deze projectontwikkelaar is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Schans. De gemeente ontvangt op basis van de voortgang van de verkopen van de projectontwikkelaar een bijdrage. Dit contract is onderdeel van de post voorraden, omdat de contractrisico's ook passen binnen deze voorraad. De voortgang van de te realiseren baten in de grondexploitatie, dat afhankelijk is van de verkopen van de projectontwikkelaar, worden hiermee goed in beeld gehouden.

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Westervoort heeft een bedrag van afgerond € 571.796 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:
Fiscaal resultaat 2016 (fiscaal verlies) € 80.314
Fiscaal resultaat 2017 (fiscaal verlies) € 30.638
Fiscaal resultaat 2018 (fiscaal verlies) € 241.957
Fiscaal resultaat 2019 (fiscaal verlies) € 277.493
Fiscaal resultaat 2020 (fiscale winst) € 15.299
Fiscaal resultaat 2021 (fiscale winst) € 21.307
Fiscaal resultaat 2022 (prognose; fiscale winst) € 22.000

Gewaarborgde geldleningen

De door de gemeente gewaarborgde geldleningen specificeren we als volgt:

	Per 31-12-2021	Toevoegingen 2022	Ontrekkingen 2022	Per 31-12-2022
A. Instellingen t.b.v. volkshuisvesting WSW aansprakelijk**	21.086	7.689		28.775
B. Particulieren woningbezitters Nationale Hypotheek Garantie (NHG)	62.000		4.000	58.000
Totaal	**83.086**	**7.689**	**4.000**	**90.775**

**Het betreft hier gegarandeerde leningen waarvoor de achtervangfunctie geldt als ook de rechtstreeks gegarandeerde leningen. Een specificatie van de betreffende leningen per woonstichting treft u navolgend aan.

WSW aanspakelijk maximaal 50%

Instelling	1-1-2022	Opname	Aflossing	31-12-2022
Stichting Plavei	10.248	441	5	10.684
Woonzorg Nederland	3.364	735	146	3.953
Stichting Vivare	7.474	7.413	749	14.138

Totaal	**21.086**	8.589	900	**28.775**

Kredietfaciliteit BNG
Westervoort heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 2.000.000. Tot aan het bedrag van € 2.000.000 zijn de kosten de 1 maand euribor met een opslag van 0,15%. Boven het krediet bedrag van € 2.000.000 komt er ook nog een opslag bij van 5% rente.

Eigen bijdragen via CAK
Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In 2022 is voor € 116.812 aan eigen bijdrage via het CAK verantwoord.

Gebeurtenissen na balansdatum
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

De volgende opdrachten zijn Europees aanbesteed:

	Onderwerp	Aard aanbesteding	Aanvang	Eind	Looptijd in jaren (incl. evt. verlenging)	Ingeschatte last per jaar
1	Inzameling van huishoudelijk afval	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(7)	550.000
2	Onderhoud van openbare verlichting	Dienst	1-1-2021	31-12-2023	2(2*1)	120.000
3	Leveringsovereenkomst elektriciteit	Dienst	1-1-2016	31-12-2022	5(2)	150.000
4	WMO-hulpmiddelen	Dienst	1-10-2021	1-10-2025	4(2*1)	330.000

Bij 2 leveranciers is sprake van een onrechtmatige aanbesteding voor een bedrag van € 160.420.

5. Bijlagen

5.1 SISA
5.2 Baten en lasten per taakveld
5.3 Geactiveerde kredieten

5.1 SISA

5.2 Baten en lasten per taakveld

Bijlage 5.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving taakveld	Begroting na wijziging			Gerealiseerd			Programma		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	1	2	3
01 Bestuur	-1.852	529	-1.323	-1.911	550	-1.362	-1.362		
02 Burgerzaken	-330	182	-148	-320	189	-130	-130		
03 Beheer overige gebouwen en gronden	-607	529	-78	-936	1.041	105	105		
04 Overhead	-5.008	160	-4.848	-5.442	1.187	-4.255	-4.255		
05 Treasury	26	116	142	-31	142	112	112		
061 OZB - woningen	-137	2.876	2.739	-85	2.876	2.792	2.792		
062 OZB - niet woningen	-65	547	482	-92	536	443	443		
064 Belastingen overig	-31	135	104	-256	126	-130	-130		
07 Uitkering Gemeentefonds	0	31.035	31.035	0	31.508	31.508	31.508		
08 Overige baten en lasten	17	0	17	-1.544	1.645	101	101		
09 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0		
010 Mutaties reserves	-524	2.118	1.594	-646	2.220	1.574	1.774	-156	-44
11 Crisisbeheersing en brandweer	-884	0	-884	-855	0	-855	-855		
12 Openbare orde en veiligheid	-331	16	-315	-311	19	-293	-293		
21 Verkeer en vervoer	-3.141	28	-3.113	-3.340	332	-3.008			-3.008
22 parkeren	-14	2	-12	-24	6	-19			-19
25 Openbaar vervoer	-30	0	-30	-42	0	-42			-42
31 Economische ontwikkeling	-39	0	-39	-47	0	-47			-47
32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-86	57	-29	-66	58	-7			-7
33 Bedrijvenloket en -regelingen	-6	13	-8	-12	2	-9			-9
34 Economische promotie	-133	0	-133	-158	35	-123			-123
41 Openbaar onderwijs	-153	0	-153	-173	0	-173		-173	
42 Onderwijshuisvesting	-393	0	-393	-399	0	-399		-399	
43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-975	436	-540	-1.058	898	-160		-160	
51 Sportbeleid en activering	-342	65	-277	-424	97	-327		-327	
52 Sportaccommodaties	-315	38	-277	-287	40	-247		-247	
53 Cultuur	-93	2	-91	-96	2	-94		-94	
54 Musea	-63	0	-63	-48	0	-48		-48	
55 Cultureel erfgoed	-34	0	-34	0	0	0		0	
56 Media	-277	1	-276	-270	1	-269		-269	
57 Openbaar groen	-1.059	4	-1.055	-1.043	17	-1.026		-1.026	
61 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.863	97	-1.766	-1.818	236	-1.583		-1.583	
62 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-101	0	-101	-1.147	0	-1.147		-1.147	
63 Inkomensregelingen	-7.116	4.971	-2.145	-6.897	4.964	-1.933		-1.933	
64 WSW en beschut werk	-2.714	0	-2.714	-2.606	0	-2.606		-2.606	

Omschrijving taakveld	Begroting na wijziging			Gerealiseerd			Programma		
65 Arbeidsparticipatie	-1.196	0	-1.196	-1.148	0	-1.148		-1.148	
66 Maatwerkvoorzieningen WMO	-833	10	-823	-685	12	-672		-672	
671 Maatwerkdienstverlening 18+	-3.590	140	-3.450	-3.130	122	-3.008		-3.008	
672 Maatwerkdienstverlening 18-	-5.385	0	-5.385	-5.102	0	-5.102		-5.102	
681 Geëscaleerde zorg 18+	-235	0	-235	-120	0	-120		-120	
682 Geëscaleerde zorg 18-	-518	0	-518	-458	0	-458		-458	
71 Volksgezondheid	-668	10	-658	-564	1	-563		-563	
72 Riolering	-1.347	1.602	256	-1.358	1.641	283			283
73 Afval	-1.253	1.820	567	-1.328	1.781	453			453
74 Milieubeheer	-601	0	-601	-405	88	-316			-416
75 Begraafplaatsen	-93	42	-52	-61	49	-13			-13
81 Ruimte en leefomgeving	-428	5	-423	-720	20	-700			-700
82 Grondexploitatie	-11	11	0	-89	45	-43			-43
83 Wonen en bouwen	-595	95	-499	-740	253	-487			-487
Totaal exclusief resultaat	**-45.425**	**47.693**	**2.268**	**-48.293**	**52.741**	**4.448**	29.811	-21.239	-4.124
011 Resultaat	-2.268	0	-2.268	-4.448	0	-4.448	29.811	-21.239	-4.124
Totaal inclusief resultaat	**-47.693**	**47.693**	**0**	**-52.741**	**52.741**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.3 Geactiveerde kredieten

Overzicht lopende kredieten

ctivanr	omschrijving	Totaal oorspronkelijk krediet	Uitgegeven t/m 2021	Restantkrediet na 2021	Nw krediet vanuit begro-ting 2022	Beschikbaar krediet in 2022	Uitgaven 2022	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2022	Afsluiten/ overboeken (A/O)	Toelichting
200334	Devices raadsleden	0	0	0	24.500	24.500	15.975	8.525		A	
200310	Brug Llvb 29 Lange Maat	39.285	0	39.285		39.285	39.285	0		A	
200311	Brug Hkvb 31 de Kemfkens	52.000	0	52.000		52.000	0	52.000	90.000	O	Nog niet uitgevoerd, vind plaats in 2023
200313	Brug Eevb 32 Waemelslant	30.000	0	30.000		30.000	0	30.000	60.000	O	Nog niet uitgevoerd, vind plaats in 2023
200211	Vervangen armaturen 2021	64.500	25.740	38.760		38.760	34.708	4.052		A	
200212	Vervangen armaturen 2022	0	0	0	64.500	64.500	14.602	49.898	49.898	O	Lange levertijden en personeelstekort bij aannemer
200178	Claim snelfietsroute F12	174.152	-15.452	189.604		189.604	95.303	94.301	94.301	O	Project Brug Rivierweg is in voorbereiding voor uitvoering eind 2023/begin 2024.
200179	Uitvoering fietspadenplan t/m 2017	166.479	117.199	49.280		49.280	0	49.280	49.280	O	Vooronderzoeken lopen. Uitvoering gecombineerd met asfaltonderhoud in 2025
200200	Aanleg afvalaanbiedplaatsen woonwijk Mosterdl	19.000	0	19.000		19.000	0	19.000	19.000	O	i.vm. late aanbesteding wordt dit in 2023 uitgevoerd
200233	Rehabilitaties wegen 2018	184.215	0	184.215		184.215	0	184.215	184.215	O	Nog niet uitgevoerd, vind plaats in 2023
200206	Fietspadenplan 2020	70.000	4.745	65.255		65.255	0	65.255	65.255	O	Budget wordt ingezet t.b.v. project Heilweg
200207	Fietspadenplan 2021	70.000	0	70.000		70.000	0	70.000	70.000	O	Budget wordt ingezet t.b.v. project Heilweg
200208	Fietspadenplan 2022	0	0	0	70.000	70.000	41.884	28.116	28.116	O	Budget wordt ingezet voor verschillende fietsprojecten in 2023/2024.
200302	Herinrichting Heilweg	159.000	30.253	128.747		128.747	66.246	62.501	62.501	O	Het participatie traject heeft tot vertraging geleid en een deel van het ontwerpproces moet opnieuw. Wij hebben dan 2023 (voor de voorbereiding) en 2024 (voor de uitvoering) dit budget nog nodig
200331	Rehabilitatie Heilweg	91.884	0	91.884		91.884	0	91.884	91.884	O	Het participatie traject heeft tot vertraging geleid en een deel van het ontwerpproces moet opnieuw. Wij hebben dan 2023 (voor de voorbereiding) en 2024 (voor de uitvoering) dit budget nog nodig
200332	Rehabilitatie Dorpstraat	202.762	0	202.762		202.762	0	202.762	202.762	O	Bestemd voor toegang naar de wijk Mosterdhof. Uitvoering 2023 / 2024.
200333	Rehabilitatie Mosterdhof	324.676	0	324.676	100.000	424.676	5.333	419.343	419.343	O	In 2022 is vooral gewerkt aan de voorbereiding. De aanbesteding loopt en uitvoering start in 2023
200335	Voetgangersoversteek Hamersestraat	16.000	3.275	12.725		12.725	12.555	170		A	
200336	Langsparkeren Liemersallee	25.200	12.600	12.600		12.600	13.760	-1.160		A	
200366	Aanpassen drempel Dorpstraat	0	0	0	36.000	36.000	7.900	28.100	28.100	O	De financiele afwikkeling moet nog plaats vinden
200360	Verv dakconstructie IKC De Brug	0	0	0	115.000	115.000	0	115.000	115.000	O	Uitvoering in 2023
200354	Renovatie bomen Kerkstraat	44.500	0	44.500		44.500	31.264	13.236	13.236	O	Project gereed. Financiele afwikkeling moet nog plaats vinden

Overzicht lopende kredieten

Grbknr	Activanr	omschrijving	Totaal oorspronkelijk krediet	Uitgegeven t/m 2021	Restantkrediet na 2021	Nw krediet vanuit begro-ting 2022	Beschikbaar krediet in 2022	Uitgaven 2022	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2022	Afsluiten/ overboeken (A/O)	Toelichting
720026	200303	Rioolgemaal Rosmolen	100.000	0	100.000		100.000	0	100.000	100.000	O	Hangt samen met plan Gelders Oort
720030	200322	Investeringen DPRA 2021	150.000	0	150.000		150.000	0	150.000	150.000	O	Investering in diverse civiele projecten.
720031	200323	Investeringen DPRA 2022	0	0	0	137.500	137.500	0	137.500	137.500	O	Investering in diverse civiele projecten.
720032	200324	Verv riool kruising Dorpstraat-Z Parallelweg	0	0	0	150.000	150.000	0	150.000	150.000	O	Project staat op de projectenlijst om op te pakken maar heeft geen hoge prioriteit.
720033	200326	Vervanging riolering Heilweg	700.000	0	700.000	825.000	1.525.000	0	1.525.000	1.525.000	O	Project is in voorbereiding.
720034	200341	Klimaatadaptie 2021	36.300	0	36.300		36.300	0	36.300		A	Er hebben zich geen projecten voorgedaan om hierin bij te dragen.
720038	200346	Afkoppelen Mosterdhof	0	0	0	300.000	300.000	0	300.000	300.000	O	i.vm. late aanbesteding wordt dit in 2023 uitgevoerd
720039	200355	Rioleringswerkzaamheden Hamersestr/Dorpstraa	137.000	0	137.000		137.000	127.756	9.244	9.244	O	De financiele afwikkeling moet nog plaats vinden
720202	200325	Vervangen hardware gemalen	50.000	40.131	9.869	7.689	17.558	17.558	0		A	
721102	200155	Ondergrondse containers hoogbouw	75.126	23.910	51.216		51.216	0	51.216	51.216	O	omzetten diverse locaties met bovengrondse verzamelcontainers op ondergrondse inzameling met diftarregistratie
730301	200020	Ontwikkeling Uitterweert tot ZZP centrum	152.388	133.836	18.552		18.552	0	18.552	18.552	O	toiletruimten aanpassen, in VJN 2023 budget verbouwing ivm uit-/overplaatsing vanuit Nieuwhof
731601	200350	Electr.techn maatregelen RID/Bibliotheek	0	0	0	10.500	10.500	0	10.500	10.500	O	Uitvoering 1ste helft 2023
742301	200327	Wijkontwikkelingsplan Mooi Mosterdhof 2020	380.000	155.422	224.578	310.000	534.578	141.302	393.277	393.277	O	i.vm. late aanbesteding wordt de rest in 2023 uitgevoerd
751802	200339	Aanpassingen ventilatie gem.huis Westervoort	105.000	21.125	83.875	7.987	91.862	97.045	-5.183		A	
751803	200338	Brandveiligheid gem.huis Westervoort	111.492	0	111.492		111.492	88.131	23.361	23.361	O	De financiele afwikkeling moet nog plaats vinden
751804	200353	Electr.techn installaties Gemeentehuis	0	0	0	38.000	38.000	0	38.000	38.000	O	aanpassing elektrakasten uitvoering 2023
751805	200352	Brandveiligheid gem.huis aansl RID/Bibliotheek	0	0	0	195.000	195.000	0	195.000	218.000	O	De werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd
751806	200351	Verv hoofdverdeel en groepenkasten gem.huis	0	0	0	30.000	30.000	0	30.000	30.000	O	samen met vervanging elektrakasten 2023
751807	200359	Vernieuwen waterleidingen gem.huis	0	0	0	17.000	17.000	0	17.000	17.000	O	De werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd
			3.972.959	664.269	3.308.690	2.614.676	5.923.366	972.473	4.950.892	4.999.490		

6. Controleverklaring en besluiten

1 Controleverklaring
2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

6.1 Controleverklaring

Aan: de raad van de gemeente Westervoort

6.2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Nr.

Jaarstukken 2022.

Gelezen de door Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarstukken over 2022 en het verslag als bedoeld in artikel 213. tweede lid van de Gemeentewet, opgesteld door Stolwijk Kelderman Accountants. En gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording.

besluit:

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 19 juni 2023.

De raad van de gemeente Westervoort,

griffier, voorzitter,